
**TIPINĖ ELEKTROS TINKLO PROJEKTAVIMO, ĮRENGIMO, PLANINIŲ IR AVARINIŲ DARBŲ, KURIŲ
VERTĖ IKI 75.000,00 EUR BE PVM, SUTARTIS Nr. 40410/551727**

---

1. SUTARTYJE NAUDOJAMOS SĄVOKOS

- 1.1. **Atliktų darbų aktas** – Rangovo ir Užsakovo tarpusavyje pasirašomas, užbaigus Darbus, nurodytus Užsakyme ir užbaigus visus Darbų priėmimo etapus, nurodytus Sutarties 9.1 punkte, aktas, kuriuo nustatoma, kad Darbai ir/ar Paslaugos ar bet kuri jų dalis (Etapas), jei tokios dalys (Etapai) nustatomos Užsakyme, yra atlikti ir/ar suteiktos tinkamai, kokybiškai ir laiku, Rangovo perduodami ir Užsakovo priimami. Toks aktas pasirašomas ir Sutarties 9.5 numatytais atvejais.
- 1.2. **Atsiskaitymo laikotarpis** – terminas kalendorinėmis dienomis, nurodomas Sutartyje, per kurį Užsakovas apmoka Rangovui pagal jo pateiktas Sąskaitas už tinkamai, kokybiškai ir laiku atliktus Darbus ir/ar suteiktas Paslaugas, ir/ar jų dalis (Etapas), jei tokios dalys (Etapai) nustatomos Užsakyme.
- 1.3. **Avariniai darbai** – elektros energijos tiekimo Klientams atstatymo, elektros tinklų objektų avarijų ir/ar griūties pavojų, stichinių padarinių likvidavimo darbai, įskaitant bet neapsiribojant trasų valymo ir/ar medžių genėjimo darbai, kurie organizuojami ir vykdomi skubiai imantis priemonių atstatyti elektros energijos tiekimą Klientams, likviduoti tinklo avarinę būklę, kad būtų pašalinti elektros energijos tiekimo Klientams sutrikimai, grėsmė ir užtikrintas turto bei asmenų saugumas.
- 1.4. **Bendra Sutarties kaina** – šioje Sutartyje nurodyta suma, kuri negali būti viršyta Sutarties galiojimo laikotarpiu.
- 1.5. **Darbai** – Sutartyje nurodyti ir Užsakyme detalizuoti konkretūs darbai (montavimo, įrenginių prijungimo, iškėlimo, Avariniai darbai, Planiniai darbai, skirstomųjų elektros tinklų ir jų įrenginių, vartotojo elektros tinklų projektavimo paslaugos, įrengimo (statybos, montavimo, prijungimo), rekonstravimo, remonto, techninės priežiūros, gedimų šalinimo ir pan.) ir/ar jų dalys (Etapai), įskaitant jiems atlikti Rangovo naudojamas Perkamas medžiagas, Rangovo atliekami Sutartyje nustatytais terminais ir sąlygomis. Sutartyje naudojama sąvoka Darbai apima ir Paslaugas, tais atvejais, kai jų pirkimas numatytas Sutartyje.
- 1.6. **Darbo projektas** – vadovaujantis STR 1.04.04:2017 „Statinio projektavimas, projekto ekspertizė“ rengiamas statinio darbo projektas, kuriame detalizuojami techninio projekto sprendiniai ir pagal kurį atliekami statybos darbai. Darbo projektas gali būti rengiamas kaip vientisas dokumentas vienu metu arba atskirais sprendinių dokumentais (iš anksto parengus sprendinius, būtinus statinio statybai pradėti, o kitus – statybos metu).
- 1.7. **DEJ** – Darbai, kurie turi būti atliekami neatjungus įtampas.
- 1.8. **Elektros tinklo schema** – tai tam tikrų elektros tinklo elementų visuma, apibrėžianti šių elementų tarpusavio sąsajas ir nusakanti atitinkamus šių elementų parametrus.
- 1.9. **Etapas** – Užsakyme nurodyta Darbų dalis (Etapas), kurią užbaigus gali būti pasirašomas tos Darbų dalies užbaigimo Atliktų darbų aktas, o jos rezultatas perduodamas Užsakovui.
- 1.10. **Garantinis terminas** – atliktų Darbų, įskaitant visoms Darbų sudėtinėms dalims, skaičiuojant nuo visų Darbų atlikimo (užbaigimo) Atliktų darbų akto pasirašymo momento, kokybės garantinis terminas: statiniui (statiniu šioje Sutartyje laikomas inžinerinių tinklų objektas) – 5 (penkeri) metai, paslėptiems statinio elementams (įskaitant kabelių movų sumontavimą) – 10 (dešimt) metų, o jeigu buvo nustatyta šiuose elementuose tyčia paslėptų defektų – 20 (dvidešimt) metų garantija skaičiuojant nuo statybos užbaigimo dokumento ir jo priedų pasirašymo dienos. Perkamoms medžiagoms ir įrenginiams – 2 (dvejų) metų garantija, skaičiuojama nuo Atliktų darbų akto ir jo priedų pasirašymo dienos.
- 1.11. **Įkainis** – konkretaus Darbo sudedamosios dalies vieneto kaina, už kurią Rangovas vykdo konkrečius Darbų vienetus Sutartyje bei Užsakyme nustatytais terminais ir sąlygomis.
- 1.12. **Kontaktinių asmenų darbo grafikas** - Rangovo Užsakovui pateikiamas mėnesinis Rangovo darbuotojų darbo grafikas, kuriame Rangovas nurodo Rangovo budinčio darbuotojo kontaktinius duomenis (vardą, pavardę, mob. telefono Nr., el. pašto adresą), su kuriuo Užsakovas gali susisiekti dėl Avarinių darbų užsakymo 24 (dvidešimt keturias) valandas per parą 7 (septynias) dienas per savaitę (24/7).
- 1.13. **Pardavėjas** – ūkio subjektas (fizinis asmuo, privatusis juridinis asmuo, viešasis juridinis asmuo, kita organizacija ir jų padaliniai ar tokių asmenų grupė veikianti pagal jungtinės veiklos sutartį), su kuriuo Užsakovas turi sudaręs atitinkamą sandorį dėl Teikiamų medžiagų tiekimo.
- 1.14. **Pasiūlymas** – pagal Pirkimo dokumentus Rangovo Užsakovui, ar kitai jo įgaliotai Perkančiajai organizacijai, raštu pateiktų dokumentų visuma dėl Darbų atlikimo Užsakovui Pirkimo dokumentuose nustatytais terminais ir sąlygomis.
- 1.15. **Pasiūlymas Darbams** – Sutarties vykdymo metu pagal Užsakovo pateiktą Užsakymą Rangovo parengtas ir su Užsakovu suderintas dokumentas, kuriame pateikiama su Užsakyme nurodytų Darbų vykdymu susijusi informacija, įskaitant, bet neapsiribojant: 1. Darbo sąnaudos kiekvienam Įkainiui ir/arba darbui (norma mato vienetui, kiekis, vieneto kaina, viso kaina EUR); 2. Visų numatomų naudoti resursų sąnaudos kiekvienam Įkainiui ir/arba darbui (Perkamos medžiagos, gaminio ir pan. pavadinimas – norma mato vienetui, kiekis, vieneto kaina, viso kaina EUR). Tuo atveju, kai Užsakyme nurodyti Darbai, vadovaujantis Sutarties nuostatomis, turi būti apmokami pagal Rekomendacijas, kartu su Pasiūlymu Darbams Užsakovui pateikiama detali Užsakyme nurodytų Darbų įvykdymo sąmata.

- 1.16. **Paslauga** – bet kokia Sutartyje ar Užsakyme nurodyta ir su Darbais susijusi paslauga.
- 1.17. **Perkamos medžiagos** – Rangovo Pasiūlyme detalizuotos įvairios medžiagos, įrenginiai ir kitos priemonės, prekės, kurias Rangovas naudoja Darbams atlikti, o Užsakovas apmoka pagal Sutartyje nustatytus įkainius.
- 1.18. **Perkančioji organizacija** – Užsakovo tinkamai įgaliotas juridinis asmuo Užsakovo vardu ir interesais organizuojantis ir vykdomas viešojo pirkimo procedūras.
- 1.19. **Pirkimo dokumentai** – Perkančiosios organizacijos, vykdomas Darbų pirkimą pirkimo dokumentų visuma, pagal kuriuos Rangovas pateikė atitinkamą Pasiūlymą dėl Darbų atlikimo ir/ar Paslaugų suteikimo, ir, kuriais vadovaujantis, Rangovas buvo atrinktas sudaryti Sutartį bei atlikti Darbus.
- 1.20. **Planiniai darbai** – kompleksas prevencinių ir kitokių priemonių (matavimai, bandymai, pažeistų elementų (defektų) keitimas, atstatymas, proskynų valymas, išorinio poveikio sukeltų padarinių šalinimas), kuriomis siekiama, kad įrenginys, pastatas, statinys, inžinerinis statinys, inžineriniai tinklai per ekonomiškai ar kitaip pagrįstą naudojimo laikotarpį atitiktų numatytą paskirtį ir būklę, siekiant užtikrinti saugų įrenginių ir statinių naudojimą bei kiti darbai, kuriais siekiama atkurti atitikimą norminių teisės aktų reikalavimams.
- 1.21. **Planinis atjungimas** – su Užsakovu iš anksto suderintas elektros energijos persiuntimo nutraukimas, kurio metu nutraukiamas elektros energijos persiuntimas bent vienam Klientui. Prieš atliekant Planinį atjungimą, Klientai turi būti iš anksto informuoti, vadovaujantis Sutartimi, Užsakovo nustatytais tvarkomis (pateiktomis www.eso.lt, skiltyje „Partneriams“) ir Lietuvos Respublikos teisės aktais.
- 1.22. **Priedai** – kartu su Sutartimi pateikiami dokumentai, kurie yra sudėtinė ir neatskiriama Sutarties dalis.
- 1.23. **Projektas** – vientisas dokumentas ar dokumentų rinkinys (apimantis ir/ar galintis apimti priklausomai nuo pirkimo objekto) techninį projektą, darbo projektą ir/ar kitus privalomus pagal galiojančius teisės aktų reikalavimus dokumentus), nustatantis projektuojamo statinio ar elektros tinklų ir įrenginių statybos esminius, funkcinius (paskirties), architektūros (estetinius), technologijos, techninius, **ekonominius**, kokybės reikalavimus, bei kitus jo rodiklius ir charakteristikas, o taip pat atitinkantis statybos techninio reglamento STR 1.04.04:2017 „Statinio projektavimas, projekto ekspertizė“ ir kitų galiojančių teisės aktų reikalavimus, įskaitant Užsakovo numatytus reikalavimus, nurodytus tinklapyje www.eso.lt. Užsakovas įsipareigoja nekeisti šiame punkte numatytų reikalavimų dažniau nei kartą per ketvirtį. Apie reikalavimų pakeitimus Užsakovas informuoja Rangovą prieš ne mažiau kaip 30 kalendorinių dienų. Rangovas apie pakeitimus informuojamas raštu, per Informacinę sistemą arba elektroniniu paštu.
- 1.24. **Nenumatytų (papildomų) darbų aktas** – tai Atliktų darbų akto sudedamoji dalis. Šis aktas formuojamas ir pridedamas prie pagrindinio Atliktų darbų akto tais atvejais, kai Darbų vykdymo metu atsirado nenumatytų (papildomų) darbų poreikis. Nenumatytų (papildomų) darbų akte įtraukiami tik nenumatyti (papildomi) darbai.
- 1.25. **Rangovas** – ūkio subjektas (fizinis asmuo, privatusis juridinis asmuo, viešasis juridinis asmuo, kita organizacija ir jų padaliniai ar tokių asmenų grupė, veikianti pagal jungtinės veiklos sutartį), kurio duomenys nurodyti Sutartyje.
- 1.26. **Rekomendacijos** – vėliausios redakcijos, Sutarties taikymo (Užsakymo pateikimo) metu galiojančios statinių statybos skaičiuojamosios kainos nustatymo rekomendacijos (t. y. „Statybos resursų skaičiuojamosios rinkos kainos“, „Sustambinti statybos darbų kainų apskaičiavimai“, „Statinų statybos skaičiuojamųjų kainų palyginamieji ekonominiai rodikliai“), parengtos Uždarnosios akcinės bendrovės „SISTELA“ ir įregistruotos Juridinių asmenų, fizinių asmenų ir mokslo įstaigų parengtų rekomendacijų dėl statinių statybos skaičiuojamųjų kainų nustatymo registre, kurį Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2006-10-26 įsakymu Nr. D1-492 administruoja VI Statybos produktų sertifikavimo centras, kurios, indeksuotos pagal Rangovo Pasiūlyme ir Sutarties priede nurodytus koeficientus, Sutartyje numatytais atvejais naudojamos tam tikrų Darbų įkainiams apskaičiuoti. Jeigu reikalingų medžiagų ar įrenginių įkainių „SISTELOJE“ nėra, Rangovas pateikia Užsakovui tris alternatyvius pasiūlymus medžiagoms ar įrenginiams. Užsakovas turi teisę pasirinkti jam priimtinausią variantą. Pateikiant papildomų darbų išplėstines sąmatas Rangovas kartu turi pateikti papildomų įrenginių, medžiagų tiekėjo pasiūlymą (jeigu tokie įrenginiai, medžiagos yra).
- 1.27. **Sąskaita** – pagal Atliktų darbų aktus Rangovo išrašoma ir Užsakovui pateikiama PVM sąskaita faktūra apmokėjimui ar kita sąskaita faktūra/mokėjimo dokumentas (jeigu Rangovas nėra PVM mokėtojas), už Rangovo tinkamai, kokybiškai atliktus ir Rangovo perduotus bei Užsakovo priimtus Darbus ir/ar Paslaugas, ar bet kurias jų dalis, jei tokios dalys nustatomos Užsakyme. Sąskaitos išrašymo mėnuo turi sutapti su Atliktų darbų akto pasirašymo mėnesiu. Sąskaitos teikiamos, priimamos ir apdorojamos VPĮ 22 str. 3 d. / PĮ 34 str. 3 d. nustatyta tvarka.
- 1.28. **Sąskaitos gavimo diena** – Sąskaitos pateikimo naudojantis elektronine platforma SABIS data.
- 1.29. **Sąskaitos pateikimo terminas** – per 2 d.d. nuo Atliktų darbų akto pasirašymo.
- 1.30. **Statyba:**
- elektros tinklo įrenginių įrengimas, kai įrengiami elektros tinklo įrenginiai, kurie laikomi kilnojamaisiais daiktais;
  - elektros tinklo įrenginių statyba, kai statomi įrenginiai pagal galiojančius teisės aktus yra laikomi nekilnojamaisiais daiktais.
- 1.31. **Subrangovas** – ūkio subjektas, juridinis arba fizinis asmuo, kuris, pagal galiojančią tarpusavio sandorį su Rangovu, Rangovo pasitelkiamas atlikti Sutartyje nurodytus Darbus ar tam tikras Darbų dalis, suteikti tam tikrą su Darbais susijusią Paslaugą arba tam tikras reikalingos Paslaugos dalis. Už Subrangovo vykdomus Darbus ir/ar Paslaugas tiesiogiai atsakingas Rangovas.

- 1.32. **Sutartis** – rašytinis dvišalio sandorio dokumentas, sudarytas tarp Užsakovo ir Rangovo dėl Darbų atlikimo ir/ar Paslaugų suteikimo, susidedantis iš Sutarties 2.1. punkte išvardintų dokumentų..
- 1.33. **Šalis** – Rangovas arba Užsakovas, kiekvienas atskirai, o „**Šalys**“ – Rangovas ir Užsakovas abu kartu.
- 1.34. **Techninio įvertinimo aktas** – dokumentas, kuriuo nustatoma, kad Darbai ir/ar Paslaugos ir tai patvirtinanti techninė dokumentacija ar bet kuri jų dalis (Etapas), jei tokios dalys (Etapai) nustatomos Užsakyme, yra atlikti tinkamai arba nurodomi trūkumai ir neatitikimai bei tokių neatitikimų ar trūkumų šalinimo terminai bei sąlygos.
- 1.35. **Teikiamos medžiagos** – Užsakovo teikiamos Rangovui įvairios medžiagos, įrenginiai ir kitos priemonės, prekės Darbams atlikti.
- 1.36. **TRIR įvykis** – mirtinas, sunkus, lengvas nelaimingas atsitikimas ar įvykis darbe, dėl kurio Rangovo darbuotojas patyrė žalą sveikatai, neįskaitant pakeliui į / iš darbo įvykusių nelaimingų atsitikimų bei su darbu nesusijusių sveikatos sutrikimų. TRIR įvykiams priskiriami atvejai, kai: mirtinas darbuotojo nelaimingas atsitikimas įvyko vykdant darbo funkcijas; sužalojimas, patirtas vykdant darbo funkcijas, dėl kurio darbuotojui išduodamas nedarbingumo pažymėjimas, darbuotojas perkliamas į kitą darbo vietą ar taikomi darbo apribojimai; darbuotojas neteko sąmonės (dėl atliekamų darbo funkcijų, bet ne dėl iki tol sveikatos priežiūros įstaigoje nustatytos asmens sveikatos būklės); darbuotojui nustatyta ūmi profesinė liga; dėl sužalojimo darbuotojui reikalinga kvalifikuota medicininė pagalba sveikatos priežiūros įstaigoje. TRIR įvykiams nepriskiriamas toks sužalojimas, dėl kurio pirmoji medicinos pagalba suteikta ne sveikatos priežiūros įstaigos darbuotojo arba sužalojimas nutiko darbo aplinkoje, bet nėra tiesiogiai susijęs su darbo funkcija. Ar atitinkamas įvykis priskiriamas TRIR įvykiui, įvertinus iš Rangovo gautą informaciją, sprendimą priima Užsakovas.
- 1.37. **TRIR rodiklis** - saugos ir sveikatos rodiklis, parodantis bendrą fiksuotą TRIR įvykių skaičių milijonui dirbtų valandų (angl. Total Recordable Injury Rate).
- 1.38. **Informacinė sistema** – pagrindinė informacinė sistema TIVIS (gali būti naudojama ir alternatyvi informacinė sistema), kuria naudojantis Sutarties galiojimo ir vykdymo metu vyksta bendravimas tarp Šalių, pranešimų siuntimas, bei Užsakymų teikimas, sprendinių derinimas, informavimas apie Darbų vykdymo eigą, Atliktų darbų aktų teikimas, visos kitos su Sutarties objektu susijusios informacijos teikimas ir kt. Informacinės sistemos sutrikimo atveju, informacija gali būti teikiama kitomis elektroninėmis priemonėmis, taip pat raštu ar esant tam tikroms aplinkybėms – žodžiu.
- 1.39. **Užsakymas** – Užsakovo Rangovui tekstiniu pranešimu, elektroniniu paštu, ir/ar per Informacinę sistemą pateikiama Darbų užduotis, o Sutartyje nurodytais atvejais – ir žodinis nurodymas (telefonu), pagal kurį Rangovas turi vykdyti Darbus bei susijusias tiesiogines išlaidas, Darbų apimty (kai iš anksto žinomos), Darbų vykdymo vieta ir terminas bei kita Užsakovo nuomone reikalinga informacija, susijusi su Darbų vykdymu. Užsakymas vykdomas pagal Sutartyje nurodytus įkainius. Jeigu reikiamų įkainių sutartyje nėra, įkainiai nustatomi pagal Rekomendacijas. Raštiškas užsakymo dokumentas elektroniniu paštu gali būti pateikiamas išimties tvarka dėl Informacinės sistemos sutrikimų. Užsakymo gavimo data laikoma tekstiniu pranešimu, elektroniniu paštu ar per Informacinę sistemą Užsakymo išsiuntimo data ir tikslus laikas, o Sutartyje nurodytais atvejais Rangovui duodant žodinį nurodymą (telefonu) – tokio veiksmo atlikimo momentas. Užsakovo Informacinėje sistemoje pateikiami komentarai susiję su Užsakymo vykdymu yra neatsiejama dalis nuo Užsakymo.
- 1.40. **Užsakymo kaina** – Užsakyme nurodytų Darbų įkainių ir kiekių sandaugos suma bei tiesioginės išlaidos (EUR be PVM), už kurią Rangovas atliks Darbus Sutartyje nustatytais terminais ir sąlygomis, įvertinus, kad Užsakovas ir Rangovas veikia dalykiškai, be prievartos ir nesaistomi kitų sandorių ir interesų. Esant poreikiui remiantis Rekomendacijomis į Užsakymo kainą gali būti įtraukti įkainiai, kurių nėra Sutartyje, tuo atveju, kai Užsakovas juos suderina ir patvirtina.
- 1.41. **Užsakovas/Bendrovė** – AB „Energoskirstymo operatorius“, pagal Lietuvos Respublikos įstatymus teisėtai įregistruota ir veikianti akcinė bendrovė, įmonės kodas 304151376, PVM mokėtojo kodas LT100009860612, registruotos buveinės adresas Laisvės pr. 10, LT-04215, Lietuvos Respublika, duomenys apie kurią kaupiami ir saugomi VĮ Registrų centras Vilniaus filiale.
- 1.42. **Klientas** – privatus asmuo ar verslo subjektas, kuris naudojasi Užsakovo inžineriniais tinklais ir/arba užsakantis iš Užsakovo Darbus ir/ar Paslaugas.
- 1.43. **VERT** – Valstybinė energetikos reguliavimo taryba.
- 1.44. **PĮ** – Lietuvos Respublikos pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymas.
- 1.45. **VPI** – Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymas.

2. BENDROSIOS NUOSTATOS

- 2.1. Ši Sutartis yra vientisas ir nedalomas dokumentas, kurį sudaro toliau išvardinti dokumentai pirmenybės tvarka:
  - 2.1.1. Sutartis (su priedais) ir techniniai reikalavimai, nurodyti Sutarties 7 skyriuje bei pirkimo procedūrų metu Užsakovo arba Perkančiosios organizacijos atlikti paaiškinimai ir patikslinimai (bei priedai, jei jie pridedami);
  - 2.1.2. Užsakovo ar Perkančiosios organizacijos Rangovui elektroninėmis priemonėmis pateikiamas kvietimas sudaryti Sutartį;
  - 2.1.3. Rangovo galutinis Pasiūlymas;

- 2.1.4. Šalių derybų protokolai, sudaryti vykdant pirkimo procedūras ir Rangovo patikslintas pasiūlymas (jei tokie dokumentai buvo sudaryti);
- 2.1.5. Užsakovo arba Perkančiosios organizacijos atlikti Pirkimo dokumentų (sąlygų) paaiškinimai ir patikslinimai, jei tokie buvo pateikti;
- 2.1.6. Pirkimo dokumentai;
- 2.1.7. Užsakovo arba Perkančiosios organizacijos sudarytos kvietimo pateikti paraiškas su kvalifikaciją patvirtinančiais dokumentais sąlygos, jei ši Sutartis sudaryta Užsakovui ar Perkančiajai organizacijai įvykdžius pirkimo, kurio vertė ne mažesnė negu nustatyta tarptautinio pirkimo vertės riba, procedūras;
- 2.1.8. Rangovo pirminis Pasiūlymas;
- 2.1.9. Rangovo paraiška su kvalifikaciją patvirtinančiais dokumentais, jei ši Sutartis sudaryta Užsakovui ar Perkančiajai organizacijai įvykdžius pirkimo, kurio vertė yra ne mažesnė negu yra nustatyta tarptautinio pirkimo vertės riba, procedūras.
- 2.2. 1-ame Sutarties skyriuje išdėstytos sąvokos turi būti taikomos sudarant ir vykdant kiekvieną sandorį (susitarimą) bei surašant kiekvieną dokumentą, susijusį su Sutartimi. Esant neatitikimų tarp 1-ame Sutarties skyriuje išdėstytų sąvokų ir kitoje dokumentacijoje naudojamų terminų bei sąvokų, neatitikimai aiškinami pagal 1-ame Sutarties skyriuje išdėstytų sąvokų turinį.
- 2.3. Didžiąja raide rašomos sąvokos turi 1-ame Sutarties skyriuje nurodytas reikšmes, išskyrus atvejus, kai kitokią prasmę joms suteikia kontekstas ar kitokia prasmė aiškiai nurodoma Sutarties tekste.
- 2.4. Jei Sutarties dokumentuose yra neaiškumų, neatitikimų ar prieštaravimų, taisyklės, nustatytos aukštesnės galios Sutarties dokumente, visuomet yra laikomos pakeičiančiomis žemesnės galios Sutarties dokumente nustatytas analogiškas taisykles nuo Sutarties įsigaliojimo dienos. Jei Sutarties dalimi laikomi Rangovo pateikti dokumentai, įskaitant taisykles, aptarnavimo tvarkas, licencijas, jų naudojimo taisyklės, tai visos pateiktų dokumentų nuostatos, prieštaraujančios įstatymui ir (ar) Pirkimo sąlygoms, laikomos negaliojančiomis.
- 2.5. Sutarties tekstas (jei nenustatyta kitaip) turi būti suprantamas taikant šias pagrindines aiškinimo taisykles:
  - 2.5.1. visos Sutartyje vartojamos sąvokos ir terminai turi bendrinę reikšmę arba artimiausią Sutarties pobūdžiui specialiąją reikšmę, jei Sutartyje nėra nustatyta ir paaiškinta kitokia jų reikšmė;
  - 2.5.2. atskirų Sutarties dalių pavadinimai yra pateikti tam, kad būtų lengviau naudotis Sutarties tekstu ir negali turėti įtakos Sutarties sąvokų aiškinimui;
  - 2.5.3. atsižvelgiant į situaciją, susiklosčiusią vykdant šią Sutartį, žodžiai, Sutarties tekste pateikti vienaskaita, gali turėti daugiskaitos reikšmę ir atvirkščiai; arba žodžiai, žymintys vienaskaitą, reiškia ir daugiskaitą, žodžiai, žymintys daugiskaitą, reiškia ir vienaskaitą;
  - 2.5.4. žodžiai, žymintys konkrečią asmens lytį, reiškia bet kurią lytį;
- 2.6. Jeigu šioje Sutartyje nenurodyta kitaip, Lietuvos Respublikos ir Užsakovo teisės aktų, tvarkų, aprašų ir kitų Sutartyje minimų dokumentų redakcijos taikomos tos, kurios galioja Užsakymo pateikimo momentu.
- 2.7. Jeigu kuri nors šios Sutarties nuostata yra ar tampa iš dalies ar visiškai negaliojančia, ji nedaro negaliojančiomis likusių šios Sutarties nuostatų, jei tokios nuostatos negaliojimas nedaro negaliojančia visos Sutarties. Tokiu atveju Šalys susitaria dėti visas pastangas, kad negaliojanti nuostata būtų pakeista teisiškai veiksminga norma, kuri, kiek yra įmanoma, turėtų tą patį rezultatą kaip ir pakeistoji nuostata. Iki Sutarties pakeitimo dėl naujų teisės aktų reikalavimų įgyvendinimo Šalys, vykdydamos Sutartį, įsipareigoja taikyti naujų / pasikeitusių teisės aktų reikalavimus bei vadovautis protingumo, teisingumo, sąžiningumo kriterijais.

3. SUTARTIES OBJEKTAS

- 3.1. Sutarties objektas: naujų klientų objekto projektavimo, prijungimo ir/arba pertvarkymo (iškėlimo), elektros tinklų ir jų įrenginių rekonstravimo, tinklo demontavimo ir remonto, techninės priežiūros, avarijų šalinimo Darbai, gaminančių vartotojų pajungimo darbai ir (ar) gretutinėje su Sutarties objektu teritorijoje (Sutarties Priedas Nr. 11) vykdomi Darbai pagal Darbų ir Medžiagų įkainių lentelės, priedą „Sistelos koeficientai“ bei pagal Rekomendacijas taikomus kitus įkainius, kurie nenumatyti sutartyje ir atliekami Darbai, regiono adresas nurodytas Sutarties priede Nr. 9 „Pasiūlymo forma“.
- 3.2. Atvejais, kai pagal šią Sutartį užsakomi darbai yra vykdomi Kliento užsakymu ir Klientas apmoka visą Kliento užsakyme pateiktų darbų sumą pats bei pateikia prašymą, kad Klientui reikalingi darbai būtų įgyti atskiru viešuoju pirkimu, Užsakovas pasilieka teisę įgyti darbus vykdydamas atskirą viešąjį pirkimą, nepriklausomai nuo darbų vertės ar teritorijos, kurioje darbai turi būti atliekami.
- 3.3. Vykdydamos šią Sutartį, Šalys vadovaujasi Pirkimo dokumentais, galiojančiomis inžinerinių tinklų įrengimo bei eksploatavimo taisyklėmis ir kitais Lietuvos Respublikos teisės aktais bei šios Sutarties sąlygomis.
- 3.4. Užsakovas turi teisę vykdyti darbus, kurie priskirtini tinklo priežiūrai, pasitelkdamas savo vidinius resursus neperduodant šių darbų atlikimo užsakymų Rangovui.
- 3.5. Atvejais, kai Užsakovui nepavyksta suderinti su Rangovu Užsakymo kainos, pasiūlymų darbams sąmatos, komercinių pasiūlymų, tokiu atveju Užsakovas pasilieka teisę atšaukti užduotį ir tokį Užsakymą atiduoti į objektinį pirkimą.

4. DARBŲ APIMTYS, ĮKAINIAI IR SUTARTIES KAINA

- 4.1. Bendra Sutarties kaina nurodyta Sutarties priede Nr. 9 „Pasiūlymo forma“.
- 4.2. Užsakyme nurodyta Darbų vertė negali viršyti 75 000,00 (septyniasdešimt penkių tūkstančių eurų, 00 ct) be PVM, neįskaičiuojant Teikiamų medžiagų vertės ir nevertinant Rangovui parduodamų grįžtamųjų medžiagų vertės.
- 4.3. Vadovaujantis Viešųjų pirkimų tarnybos direktoriaus patvirtinta Kainodaros taisyklių nustatymo metodika, taikomi kainos apskaičiavimo būdai – fiksuoto įkainio (peržiūros sąlygos nurodytos Sutarties priede Nr. 2 „Įkainių perskaičiavimo sąlygos“) ir tiesioginių išlaidų kompensavimas (Sutarties 5 skyrius).
- 4.4. Darbai perkami pagal Užsakovo poreikį, išreikštą Rangovui teikiamuose atskiruose Užsakymuose. Minimali Užsakymų suma Sutarties galiojimo laikotarpiu nurodyta Sutarties priede Nr. 10 „Minimalios užsakymų apimtys“.
- 4.5. Užsakovas turi teisę atsisakyti dalies Užsakyme suderintų Darbų. Tokiu atveju Sutarties Šalys turi suderinti nevykdytinų Darbų kiekį ir vertę ir atitinkama apimtimi sumažinti Užsakymo kainą, vadovaujantis Sutartimi ir Rangovo pateiktomis lokalinėmis sąmatomis, toks pokytis fiksuojamas Informacinėje sistemoje.
- 4.6. Už Darbus, kuriuos Rangovas be Užsakovo papildomo susiderinimo per Informacinę sistemą atlieka nukrypdamas nuo Užsakymo, Užsakovas Rangovui neapmoka. Rangovas, pateikęs pagrįstą prašymą ir per Sutarties priede Nr. 6 „Pagrindinės sutarties vykdymo sąlygos“ numatytą terminą negavęs atsakymo iš Užsakovo dėl papildomų darbų derinimo, laiko, kad papildomų darbų atsisakyta.
- 4.7. Pasikeitus Lietuvos Respublikoje galiojančiuose teisės aktuose numatytam PVM tarifui, kurio apmokestinimo objektu yra laikoma perkami Darbai ir Paslaugos arba Perkamos medžiagos, bus perskaičiuojama Sutartyje nurodyta Bendra Sutarties kaina su PVM. Perskaičiavimas vykdomas po Lietuvos Respublikos pridėtinės vertės mokesčio įstatymo, kuriuo keičiasi mokesčio tarifas, pakeitimo įsigaliojimo dienos. Perskaičiuota Bendra Sutarties kaina taikoma nuo PVM tarifo pasikeitimo momento. Sutartyje nurodyta Bendra Sutarties kaina neįskaitant PVM perskaičiuojama nebus.
- 4.8. Rangovas patvirtina, kad į Įkainius taip pat įtraukta įvairių darbų, kuriuos būtina atlikti, siekiant užtikrinti gaisrinės saugos, higienos, darbo saugos ir sveikatos bei kitus nustatytus reikalavimus atitinkantį Darbų organizavimą, nepertraukiamą Darbų vykdymą, saugumo įrenginių veikimą, kainą, taip pat bet kokių darbų, siekiant apsaugoti Užsakovo turtą, kainą.
- 4.9. Rangovas prisiima visą riziką dėl to, kad ne nuo Užsakovo priklausančių aplinkybių padidės su Sutarties vykdymu susijusios Rangovo išlaidos ir Rangovui Sutarties vykdymas taps sudėtingesnis (Rangovui padidės įsipareigojimų vykdymo kaštai). Įsipareigojimų vykdymo kaštų padidėjimas nesuteikia Rangovui teisės sustabdyti Sutarties vykdymą ar atsisakyti Sutarties šiuo pagrindu.
- 4.10. Sutartyje numatyti Įkainiai perskaičiuojami Sutarties priede Nr. 2 „Įkainių perskaičiavimo sąlygos“ numatytais atvejais ir tvarka. Šalys susitaria, kad Įkainių perskaičiavimo atveju atskiras rašytinis susitarimas dėl Sutarties keitimo pasirašomas nebus. Lygiaverčiu dokumentu bus laikomas suinteresuotos Šalies prašymas bei rašytinis kitos Šalies patvirtinimas. Visi suinteresuotos Šalies pateikti dokumentai bei kitos Šalies patvirtinimas laikomi neatskiriama Sutarties dalimi. Sutarties galiojimo laikotarpiu, rašytiniu Šalių susitarimu, Įkainiai gali būti mažinami ir Sutarties priede Nr. 2 „Įkainių perskaičiavimo sąlygos“ nenumatytais atvejais.
- 4.11. Jei Pasiūlymo Darbams ar Nenumatytų (papildomų) darbų kainai apskaičiuoti Sutartyje nėra reikalingų darbų įkainių, tokių darbų kaina apskaičiuojama nurodytais būdais prioritetine tvarka – Rekomendacijos (1), rinkos analizė (2) (pateikiant rinkoje numatytas kainas įrodančius dokumentus (ne mažiau kaip tris alternatyvius pasiūlymus išskaidant sudėtinės dalis)). Vadovaujantis Rekomendacijomis rengiama ir su Užsakovu suderinama papildomų darbų išplėstinė sąmata, su darbų kainomis, galiojančiomis sąmatos pateikimo darbo dieną. Rengiant papildomų darbų išplėstinę sąmatas naudojami tik toliau nurodyti vienodi, fiksuoti ir Sutarties galiojimo metu nekeičiami bendrieji ekonominiai normatyviniai koeficientai, nurodyti Sutarties priede Nr. 9 „Pasiūlymo forma“ (Sistelos koeficientai). Jei Pasiūlymo Darbams ar Nenumatytų (papildomų) darbų atlikimui reikalingų medžiagų kainai nustatyti Sutartyje nėra reikalingų medžiagų įkainių, tokių medžiagų kaina nustatoma remiantis rinkos analize (Rangovas pateikia (ne mažiau kaip tris alternatyvius pasiūlymus medžiagoms ar įrenginiams) rinkoje numatytas kainas įrodančius dokumentus – medžiagų tiekėjo pasirašytą komercinį pasiūlymą arba Užsakovui pareikalavus, siūlomų medžiagų įsigijimo sąskaitą - faktūrą).
- 4.12. Rangovo parengto Pasiūlymo Darbams pateikimas Užsakovui reiškia, jog Rangovas pilnai ir išsamiai susipažino su Užsakovo Užsakyme nurodytomis pageidaujamomis Darbų apimtimis ir visais su Darbais susijusiais dokumentais bei informacija, įvertino Darbams atlikti ir kitiems Sutartyje numatytiems įsipareigojimams vykdyti reikalingų Perkamų medžiagų kiekį ir Darbų apimtį, o taip pat visus su Darbais susijusius galimus sunkumus, rizikas ir pavojus bei svarbias aplinkybes ir atsižvelgiant į tai nustatė Rangovo pateikiamame Pasiūlyme Darbams nurodytą Užsakymo kainą. Pateikdamas Pasiūlymą Darbams tvirtinti Užsakovui, Rangovas įsipareigoja už Pasiūlyme Darbams nurodytą kainą atlikti visus Užsakyme nurodytus Darbus (tiek tuos darbus, kurie konkrečiai nurodyti Užsakyme, tiek kitus su Užsakymu tiesiogiai susijusius darbus, be kurių atlikimo Darbų rezultatu Užsakovas negalėtų naudotis pagal paskirtį).

5. TIESIOGINIŲ IŠLAIDŲ KOMPENSAVIMAS

- 5.1. Užsakovas kompensuoja Rangovui jo turėtas papildomas, dokumentais pagrįstas, su Projekto rengimu ir suderinimu bei objekto užbaigimu susijusias išlaidas (išskyrus Sutarties priede Nr. 9 „Pasiūlymo forma“ įkainių lentelėse numatytus darbus ir / ar paslaugas): archeologinių tyrinėjimų, geležinkelių, AB „VIA Lietuva“, magistralinių dujotiekių, ryšių linijų, šilumos tinklų, vandentiekio tinklų, miškotvarkos sprendimo gavimo, suderinimo su LTG grupės įmone, magistralinių dujotiekių atstovų išskvietimo, statinio statybos leidimo gavimo, laboratorinių bandymų asfalto dangiai (kernų paėmimas, storių matavimas, ertmių užtaisymas, kernų ištyrimas vieną kartą per objektą), kadastrinių matavimų bylos parengimo, hipotekos gavėjo (banko) pažymos (sutikimo) išdavimo išlaidas, Notarinių ir Registrų centro paslaugų išlaidas, išlaidos susijusios, dėl statybos užbaigimo dokumento gavimo, VERT (techninės būklės patikrinimas ir pažymos išdavimas), garantinio laikotarpio laidavimo draudimo, statinio statybos ir civilinės atsakomybės privalomojo draudimo išlaidas.
- 5.2. Tokių Paslaugų teikimas turi būti iš anksto suderintas su Užsakovu, Rangovas pateikia daugiau kaip vieno (jei tai nėra vienintelis Paslaugos teikėjas) Paslaugos teikėjų pasiūlymą Užsakovui. Užsakovas turi teisę pasirinkti jam priimtinausią variantą. Suteikus Paslaugas, Rangovas teikdamas apmokėjimui Užsakovui atitinkamas Sąskaitas už tokias Paslaugas, privalo pateikti tai patvirtinančius dokumentus (atitinkamas pažymas, apmokėjimo faktą įrodančius dokumentus ir kt.).
- 5.3. Užsakovas kompensuoja Rangovui jo patirtas išlaidas įsigyjant su Darbais tiesiogiai susijusias Paslaugas, įskaitant bet neapsiribojant, leidimų žemės kasimo darbams gavimą (netaikoma avariniams darbams, nes leidimų žemės kasimo darbams, avarinių darbų atveju, teisės aktai nereikalauja), Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos pažymos gavimą ir kt., kurias teikia valstybinės valdžios, savivaldos ar kitos institucijos, kurios yra perkančiosios organizacijos ir kurios turi tokioms paslaugoms teikti išimtinę teisę (ir, kai tokių paslaugų įkainiai yra oficialiai tokių institucijų patvirtinti). Tokių Paslaugų suteikimas turi būti iš anksto suderintas su Užsakovu, teikiant atitinkamą Užsakymą. Rangovas pateikia daugiau kaip vieno (jei tai nėra vienintelis Paslaugos teikėjas) Paslaugos teikėjų pasiūlymą Užsakovui. Užsakovas turi teisę pasirinkti jam priimtinausią variantą. Po tokių Paslaugų suteikimo, Rangovas teikdamas apmokėjimui Užsakovui atitinkamas Sąskaitas už tokias Paslaugas, privalo pateikti ir tai patvirtinančius dokumentus (atitinkamas pažymas, apmokėjimo tokioms institucijoms įrodymų dokumentus ir kt.).
- 5.4. Sutarties tiesioginių išlaidų kompensavimo suma Sutarties vykdymo metu negalės viršyti 5 proc. nuo bendros Sutarties vertės (Eur be PVM).
- 5.5. Visos kitos išlaidos, nenumatytos Sutarties 5.1 ir 5.3 punktuose arba 5.3 punkte numatytos išlaidos, atsiradusios dėl nepagrįsto Rangovo vėlavimo atlikti Darbus, Užsakovo atskirai nekompensuojamos.
- 5.6. Užsakovas pasilieka sau teisę Sutarties 5.1 punkte numatytus darbus ir / ar paslaugas perduoti vykdyti tokius darbus vykdančiai / paslaugas teikiančiai įmonei, tiesiogiai sudariusiai sutartį su Užsakovu. Apie tai Užsakovas informuoja Rangovą raštu per Informacinę sistemą arba elektroniniu paštu prieš teikiant Užsakymą.
- 5.7. Atvejais, kai Sutarties 5.1 ir 5.3 punktuose nurodytų Paslaugų suteikimas nebuvo iš anksto suderintas su Užsakovu teikiant atitinkamą Užsakymą arba jį vykdant, Užsakymo vykdymo metu išlaidos kompensuojamos tik kai jų atsiradimo nebuvo galima numatyti Pasiūlymo Darbams pateikimo metu arba jo vykdymo metu. Visais atvejais Sutarties 5.1 ir 5.3 punktuose numatytų Paslaugų kompensavimas derinamas raštu, per Informacinę sistemą arba elektroniniu paštu iki Atliktų darbų akto patvirtinimo.
- 5.8. Už Sutarties 5.1 ir 5.3 punktuose numatytas išlaidas bus kompensuojama ne didesnėmis nei rinką atitinkančiomis kainomis. Į faktiškai patirtas išlaidas negali būti įtrauktas Rangovo pelnas.

6. DARBŲ UŽSAKYMAS

- 6.1. **Užsakymai Rangovui yra skaidomas į šiuos tipus:**
- 6.1.1. Darbų atlikimo terminas yra trumpesnis nei 63 k.d.
- 6.1.2. Darbų atlikimo terminas yra ilgesnis nei 63 k.d.
- 6.2. **Konkretaus tipo Užsakymai** bus pradėti teikti ne vėliau kaip per 120 k.d. nuo sutarties pasirašymo **Raštu** informavus Rangovą.
Darbai atliekami pagal Užsakovo per Informacinę sistemą pateiktą Užsakymą ir Rangovo su Užsakovu suderintą Pasiūlymą Darbams, kuriame nurodomas konkrečių Darbų sąrašas ir Darbų atlikimo terminas. Užsakovo pateiktas Užsakymas bei Šalių suderintas Pasiūlymas Darbams tampa neatsiejamu Sutarties priedu.
- 6.3. Konkreti Rangovo atliekamų Darbų apimtis apibrėžiama Užsakovo Rangovui pateikiamame Užsakyme.
- 6.4. Kai elektros energijos tiekimo linija yra nutiesta per kelias (dvi ar daugiau) sutarčių teritorijas, Užsakymas Sutarties objekto darbams teikiamas pagal šią Sutartį vadovaujantis kriterijais:
- 6.4.1. 0,4 KV linija – kurios pradžia (maitinimo taškas) yra Sutarties teritorijoje.
- 6.4.2. 10 KV linija – kurios didesnė dalis (ilgio) patenka į Sutarties teritoriją.
- 6.5. Vykdydami Užsakymus, kai linija nutiesta per kelias (dvi ar daugiau) skirtingas sutarčių teritorijas ir Užsakymai pateikti pagal priskyrimo principus, daliai linijos darbų, kurie yra gretutinėje ar nesiribojančioje teritorijoje negali būti pritaikomi papildomi teritorijos koeficientai pagal Priedo Nr. 6 nuostatas.
- 6.6. Darbų ir Paslaugų Užsakymo vykdymo terminai nurodyti Sutarties priede Nr. 6 „Pagrindinės sutarties vykdymo sąlygos“.

- 6.7. Užsakovas Kontaktinių asmenų darbo grafike nurodytam darbuotojui privalomai telefonu (skambučiu) ir tekstiniu pranešimu (SMS) informuoja apie Avarinius darbus ir jų vykdymą pagal sutartinius įsipareigojimus. Užsakymas Avariniams darbams yra laikomas įteiktu tokio veiksmo atlikimo momentu ir tai yra laikoma rangovo reagavimo laiko atskaitos pradžia. Pagal poreikį Užsakovas gali pateikti papildomą informaciją el. paštu Rangovo darbuotojui, kurį informavo apie Avarinių darbų vykdymą. Užsakovas pateikia Užsakymą Avariniams darbams per Informacinę sistemą Rangovui po Avarinių darbų įvykdymo arba esamu laiku pagal Sutartyje numatytus terminus. Jei Užsakymas Avariniams darbams yra teikiamas Kontaktinių asmenų darbo grafike nurodytam darbuotojui tekstiniu pranešimu (SMS), tokiu atveju Kontaktinių asmenų darbo grafike nurodytas darbuotojas privalo telefonu ir / ar tekstiniu pranešimu (SMS) ir / arba el. paštu, likus ne mažiau kaip 1 (vienai) valandai iki Sutarties priede Nr. 6 „Pagrindinės sutarties vykdymo sąlygos“ nurodyto „Reagavimo laikas“ pabaigos, informuoti Užsakovą apie Užsakymo Avariniams darbams gavimą. Jei Kontaktinių asmenų darbo grafike nurodytas darbuotojas per šiame Sutarties punkte nustatytą terminą neinformuoja Užsakovo apie Užsakymo Avariniams darbams gavimą, bus laikoma, kad Rangovas atsisakė priimti Užsakymą ir Užsakovas taikys Rangovui sutartinę atsakomybę numatytą už atsisakymą priimti Užsakymą.
- 6.8. Sutarties galiojimo laikotarpiu Rangovas negali atsisakyti vykdyti Užsakovo pateikto Užsakymo, išskyrus Sutarties 15.7 punkte numatytu atveju (netaikoma Avariniams darbams).
- 6.9. Gavęs Rangovo parengtą Pasiūlymą Darbams, Užsakovas per Sutarties priede Nr. 6 „Pagrindinės sutarties vykdymo sąlygos“ numatytą terminą privalo Pasiūlymą Darbams suderinti ir perduoti Rangovui vykdymui arba pareikšti motyvuotas pastabas dėl Rangovo pateiktame Pasiūlyme Darbams nurodytų duomenų. Užsakovas turi teisę netvirtinti Rangovo pateikto Pasiūlymo Darbams, jei Rangovo pateiktame Pasiūlyme Darbams nurodyti įkainiai yra didesni nei šios Sutarties priede Nr. 9 „Pasiūlymo forma“ nurodyti įkainiai arba Rangovo pateiktame Pasiūlyme Darbams yra kitų netikslumų. Tokiu atveju, Užsakovas grąžina Rangovui neteisingai parengtą Pasiūlymą Darbams, o Rangovas ne vėliau kaip per 1 (vieną) darbo dieną perskaičiuoja Pasiūlyme Darbams nurodytą Užsakymo kainą, vadovaujantis šios Sutarties priede Nr. 9 „Pasiūlymo forma“ nurodytais įkainiais bei pašalina netikslumus ir iš naujo pateikia Užsakovui suderinti Pasiūlymą Darbams.
- 6.10. Jei Užsakovas per Sutarties priede Nr. 6 „Pagrindinės sutarties vykdymo sąlygos“ nurodytą terminą nepareikia pastabų Rangovui dėl Pasiūlymo Darbams, laikoma, kad Užsakovas jį patvirtino ir Rangovas gali pradėti vykdyti Darbus.
- 6.11. Rangovas, gavęs Užsakymą Avariniams darbams, pradeda darbus su Užsakovu nesuderinęs Pasiūlymo Darbams. Tokiu atveju Pasiūlymas Darbams Užsakovui suderinti pateikiamas po Avarinių darbų per Sutarties priede Nr. 6 „Pagrindinės sutarties vykdymo sąlygos“ numatytą terminą. Užsakymas Avariniams darbams laikomas pabaigtu, kai gedimo vietoje atlikti visi reikalingi darbai, atnaujintas elektros energijos tiekimas, pateikta reikiama dokumentacija, priimtas ir patvirtintas Atliktų darbų aktas.
- 6.12. Užsakovas turi teisę atšaukti vykdomą Užsakymą ir atsiskaityti su Rangovu už faktiškai atliktus Darbus, o Rangovas privalo atsiskaityti už demontuotas ir Rangovui parduodamas grįžtamasias medžiagas. Jeigu Rangovas užsakė darbams reikalingas Perkamas medžiagas iki Užsakymo atšaukimo momento ir nėra galimybės tokio užsakymo atšaukti, Užsakovas atsiskaito ir už įsigytas medžiagas darbų atlikimui, o Rangovas tokias medžiagas grąžina į Užsakovo sandėlį. Atvejais, kuomet yra žinoma, jog užsakytos medžiagos gali būti panaudotos vykdant kitą Užsakymą, Užsakovas už tas medžiagas atsiskaito ir suderinęs su Rangovu, nurodo Rangovui kitą objektą, į kurį Rangovas medžiagas pristato ir kuriame tos medžiagos bus panaudotos. Užsakovas apie atšaukiamus Užsakymus Rangovą informuoja raštu arba per Informacinę sistemą.
- 6.13. Po parengto ir suderinto Projekto (kai teikiamas Užsakymas Projekto parengimui ir rangos darbų atlikimui kartu) arba tais atvejais, kai Projektas jau pridedamas kartu su Užsakymu, Rangovas per Sutarties priede Nr. 6 „Pagrindinės sutarties vykdymo sąlygos“ numatytą terminą privalo pateikti Pasiūlymą Darbams, kurį tvirtina Užsakovas Sutartyje nustatyta tvarka. Jeigu Darbai atliekami pagal parengtą ir suderintą Projektą ir bet kuriuo Darbų atlikimo metu paaiškėja, kad į Rangovo parengtą ir Užsakovo patvirtintą Pasiūlymą Darbams pagal Projektą nėra įtrauktos visos reikalingos išlaidos ir sąnaudos Darbams atlikti taip, kad Užsakymas būtų įgyvendintas visiškai ir tinkamai, tai Rangovas privalo atlikti visus Darbus už kainą, nurodytą Rangovo parengtame ir Užsakovo patvirtintame Pasiūlyme Darbams.
- 6.14. Užsakymo vykdymo metu vykdant tik Darbus (užsakymas teikiamas tik rangos darbams be projekto) ir atsiradus nenumatytų darbų ir / ar Perkamų medžiagų poreikiui, kurie nurodyti Sutarties Darbų / medžiagų įkainių lentelėse ir / ar Rekomendacijose (papildomi darbai / medžiagos), tačiau nebuvo įtraukti į suderintą Pasiūlymą Darbams, Rangovas ir / ar Užsakovas turi teisę papildyti Užsakymą nenumatytų darbų / medžiagų kiekiais, juos pateikiant ir suderinant per Užsakovo nurodytą Informacinę sistemą ir gavus Užsakovo pritarimą arba nurodymą. Jeigu Rangovas negavo Užsakovo patvirtinimo ir nurodymo atlikti tokius Darbus, o juos atlieka savo nuožiūra, už tokius Darbus mokama tik Užsakymo kaina, nurodyta Rangovo parengtame ir Užsakovo patvirtintame Pasiūlyme Darbams. Esant nenumatytų darbų/medžiagų poreikiui derinamas Užsakymo Darbų atlikimo termino pratęsimas Sutarties 8.2 punkte nustatyta tvarka.

7. DARBŲ KOKYBĖ

- 7.1. Darbai turi būti atliekami vadovaujantis:
- 7.1.1. Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2012-02-03 įsakymu Nr. 1-22 patvirtintomis Elektros įrenginių įrengimo bendrosiomis taisyklėmis;

- 7.1.2. 2016-10-26 Lietuvos Respublikos energetikos ministro įsakymu Nr. 1-281 patvirtinto Elektros įrenginių bandymų normų ir apimčių aprašo reikalavimais;
- 7.1.3. 2012-10-29 Lietuvos Respublikos energetikos ministro įsakymu Nr. 1-211 patvirtintomis Elektrinių ir elektros tinklų eksploatavimo taisyklėmis;
- 7.1.4. 1992-05-12 Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu Nr. 343 patvirtintomis Specialiosiomis žemės ir miško naudojimo sąlygomis;
- 7.1.5. 2010-03-29 Lietuvos Respublikos energetikos ministro įsakymu Nr. 1-93 patvirtintomis Elektros tinklų apsaugos taisyklėmis;
- 7.1.6. Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2012-07-04 įsakymu Nr. 1-127 patvirtintu Elektros energijos gamintojų ir vartotojų elektros įrenginių prijungimo prie elektros tinklų tvarkos aprašu;
- 7.1.7. Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2011-12-20 įsakymu Nr. 1-309 patvirtintomis Elektros linijų instaliacijos įrengimo taisyklėmis;
- 7.1.8. Darbai turi būti atliekami vadovaujantis: Užsakovo patvirtintu galiojančiu Klientų aptarnavimo standartu, kuriame numatyti pagrindiniai principai, skirti Užsakovo partneriams, projektavimo ir rangos darbų vykdytojams (www.eso.lt Partneriams skiltyje). Užsakovas turi teisę keisti Klientų aptarnavimo standartą Sutarties galiojimo metu. Apie Klientų aptarnavimo standarto pasikeitimus Užsakovas privalo Rangovą informuoti ne vėliau kaip prieš 1 (vieną) mėnesį iki naujos Klientų aptarnavimo standarto redakcijos įsigaliojimo. Rangovas apie pakeitimus informuojamas raštu, per Informacinę sistemą arba elektroniniu paštu. Užsakovas įsipareigoja nekeisti šiame punkte numatytų reikalavimų dažniau nei kartą per ketvirtį. Darbuotojai, turintys santykį su klientais, t. y. Rangos darbus vykdančios ir projektavimo paslaugas atliekančios Rangovo ir Subrangovo darbuotojai (vadovai, projektų vadovai, darbų vadovai, projektuotojai ir kt.) per 14 (keturiolika) kalendorinių dienų nuo Sutarties įsigaliojimo dienos ar nuo informavimo apie Klientų aptarnavimo standarto pasikeitimą turi išlaikyti Klientų aptarnavimo standarto testą. Testas atliekamas nuotoliniu būdu www.eso.lt skiltyje - „Partneriams“, „Darbas su Partneriais“ nurodytoje sistemoje.
- 7.1.9. Užsakovo teisės aktais (reglamentais, tvarkomis, techniniais reikalavimais įrenginiams ir medžiagoms, technologinėmis kortomis, procesinėmis schemomis, atmintinėmis), pridėtais prie Pirkimo dokumentų ir / ar viešai skelbiamais Užsakovo tinklapyje ir kitais Darbų vykdymą reglamentuojančiais teisės aktais, Sutartimi ir Pirkimo dokumentais. Užsakovo vidaus teisės aktai Sutarties galiojimo laikotarpiu gali būti keičiami ne dažniau nei kartą per ketvirtį. Apie pakeitimus Užsakovo esamuose teisės aktuose ar parengus naujus teisės aktus, Rangovas informuojamas ne vėliau kaip prieš 30 (trisdešimt) kalendorinių dienų. Rangovas apie pakeitimus informuojamas raštu, per Informacinę sistemą arba elektroniniu paštu. Užsakovo teisės aktų pakeitimai numato trumpesnius darbų atlikimo terminus ar kitas sąlygas, kurios pablogina Rangovo padėtį ar apsunkina Sutarties vykdymą, šios nuostatos Rangovui retrospektyviai netaikomos iki tokio pokyčio pateiktims Užsakymams ir jie užbaigiami vadovaujantis sena tvarka.
- 7.2. Užsakovas turi teisę visą Sutarties vykdymo laikotarpį bet kada patikrinti ar Rangovas vykdydamas Sutartį Darbams taiko Rangovo su Pasiūlymu pateiktą arba aplinkos apsaugos vadybos sistemos reikalavimų pagal standartą LST EN ISO 14001 arba Europos Sąjungos aplinkosaugos vadybos ir audito sistemą (EMAS), arba kitų aplinkos apsaugos vadybos standartų, pagrįstų atitinkamais Europos arba tarptautiniais standartais (kuriuos yra patvirtinusios sertifikavimo įstaigos, atitinkančios Europos Sąjungos teisės aktus arba tarptautinius sertifikavimo standartus), arba kitų lygiaverčių aplinkos apsaugos vadybos užtikrinimo priemonių.
- 7.3. Rangovas sutinka, kad Sutartyje numatytų Darbų ir Paslaugų vykdymo rodikliai, įskaitant, bet neapsiribojant vidutinėmis darbų atlikimo trukmėmis, vėluojančiais objektais, kliento balsu (Kliento, susijusio su atliekamais Darbais, vertinimu) ir kitais rodikliais, kuriuos Užsakovas gali numatyti Sutarties vykdymo metu, gali būti naudojami Užsakovo valia ir nebus laikomi konfidencialios informacijos atskleidimu.
- 7.4. Bandymų ir matavimų prietaisai turi turėti galiojančios patikros žymas ar liudijimus, patvirtinančius, kad naudojami bandymų ir matavimų prietaisai yra įrašyti į Lietuvos Respublikos matavimo priemonių registrą.
- 7.5. Rangovo atliekamų Darbų ir teikiamų Paslaugų kokybė turi atitikti galiojančių normatyvinių statybos techninių ir normatyvinių statinio saugos ir paskirties bei aplinkosaugos dokumentų ir standartų reikalavimus, nustatytus teisės aktais, taip pat Pirkimo dokumentus, Projektą, Techninę specifikaciją ar kitus dokumentus, kurie numato kokybės reikalavimus Darbams, Paslaugoms bei įprastai tokios rūšies Darbams ir Paslaugoms keliamus reikalavimus.
- 7.6. Rangovas užtikrina ir garantuoja, kad prieš suteikdamas Paslaugą pagal Sutartį apsilankė projektuojamo objekto vietoje ir tinkamai įvertino vietovę, galimus techninius sprendinius, visas galimas Projekto įgyvendinimo rizikas bei visas aplinkybes, susijusias su sėkmingu Darbo projekto įgyvendinimu.
- 7.7. Rangovas įsipareigoja Projektą derinti galiojančiuose teisės aktuose, nustatančiuose reikalavimus šioje Sutartyje numatytiems Darbams atlikti, nustatyta tvarka, atsižvelgiant į valstybės ir / ar savivaldybės institucijų, žemės ar kito nekilnojamojo daikto, inžinerinių tinklų ir susisiekimo komunikacijų, kurių apsaugos zonose planuojami Darbai, savininkų (naudotojų) interesus. Tuo atveju, jei Projekto sprendiniai gali daryti ar daro įtaką trečiųjų asmenų interesams, gauti visus būtinus suinteresuotų asmenų sutikimus tokiems sprendiniams atlikti. Keisti Užsakovo patvirtintus projektinius sprendimus leidžiama tik gavus Užsakovo rašytinį sutikimą.
- 7.8. Jei reikia, Rangovas įsipareigoja gauti žemės ar kito nekilnojamojo daikto savininkų ir / ar valstybinės (savivaldybės) žemės patikėtinų, nuomininkų, naudotojų ir / ar valstybinių institucijų sutikimus (pritarimus),

suteikiančius teisę atlikti Darbus valstybinėje (savivaldybės) ir / ar privačioje žemėje ar kituose nekilnojamuose daiktuose (Nacionalinės žemės tarnybos sutikimai ir kt.). Kai dėl atliekamų Darbų žemės sklypams taikomos papildomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, turi būti gautas žemės savininkų sutikimas dėl papildomų specialiųjų žemės naudojimo sąlygų žemės sklypams taikymo.

- 7.9. Užsakovo įrenginių, būtinų energijai skirstyti įrengimui, eksploatavimui, aptarnavimui, remontui, modernizavimui bei naudojimui užtikrinti, atitinkamoms žemės sklypų ar kitų nekilnojamųjų daiktų dalims (inžinerinių tinklų (įrenginių) apsaugos ir aptarnavimo zonų ribose), kuriose bus įrengti ir aptarnaujami inžineriniai tinklai (įrenginiai), Užsakovo naudai prireikus turi būti nustatytas neterminuotas servitutas, o tuo atveju kai žemės sklypo, kuris nėra suformuotas ir įregistruotas kaip turtinis vienetas, ar kito nekilnojamojo daikto, savininkas yra valstybė ar savivaldybė – turi būti gautas ir Užsakovui pateiktas raštiškas žemės ar kito nekilnojamojo daikto savininko (patikėtinio), arba jo įgalioto atstovo, sutikimas inžineriniams tinklams (įrenginiams) įrengti.
- 7.10. Rangovas įsipareigoja organizuoti servituto sutartims sudaryti reikalingų brėžinių parengimą bei Projekto Darbų įgyvendinimui reikalingų servituto sutarčių sudarymą, pagal teisės aktų reikalavimus apskaičiuoti kompensacijos už sutartimi nustatomą servitutą ir/arba apsaugos zoną sumą, kurią apmoka Užsakovas.
- 7.11. Rangovas įsipareigoja gauti žemės sklypų ar kitų nekilnojamųjų daiktų savininkų (patikėtinių) pritarimą parengtiems servituto nustatymo dokumentams.
- 7.12. Rangovas įsipareigoja parengtą Projektą ir servituto sutartims sudaryti reikalingus brėžinius dėl servitutų nustatymo žemės sklypams ar kitam nekilnojamam daiktui pateikti Užsakovui peržiūrai. Užsakovas ne vėliau kaip per 2 (dvi) darbo dienas peržiūri ir pasirašo dokumentus (jei neturi jiems pastabų). Gavęs pasirašytus dokumentus Rangovas kreipiasi į notarą dėl servituto sutarčių tvirtinimo. Apie notaro pasiūlytą servituto sutarties tvirtinimo datą ir laiką Rangovas informuoja Užsakovą ir savininkus.
- 7.13. Jei reikia, Rangovas įsipareigoja parengti, patvirtinti ir pateikti dokumentus, reikalingus žymų apie naujai nustatytas ir (ar) pasikeitusias (panaikintas) Užsakovui priklausančių objektų apsaugai skirtų apsaugos zonų, žemės sklypų registro įrašuose padarymui ir apsaugos zonų (elektros tinklų apsaugos zonos) įrašymui į Nekilnojamojo turto kadastrą ir Nekilnojamojo turto registrą keičiant žemės sklypo kadastro duomenis Nekilnojamojo turto kadastro ir Nekilnojamojo turto registro tvarkytojui, taip pat parengti, suderinti visus reikalingus dokumentus žemės sklypų (patekusių į kilnojamųjų elektros energetikos objektų ir įrenginių projektuose nustatytas apsaugos zonas) kadastro duomenų pakeitimui ir elektros tinklų apsaugos zonų įrašymui į Nekilnojamojo turto kadastrą ir Nekilnojamojo turto registrą, bei kreiptis į Žemėtvarkos skyrių dėl sprendimo pakeisti žemės sklypo kadastro duomenis priėmimo, ir Nekilnojamojo turto kadastro ir Nekilnojamojo turto registro tvarkytojui kartu su visais reikalingais dokumentais Užsakovo vardu pateikti prašymo įrašyti apsaugos zonas į Nekilnojamojo turto kadastrą ir Nekilnojamojo turto registrą.
- 7.14. Techniniai dokumentai ir jų formos, Technologinės kortos, Tipinės schemos, Projektų techniniai reikalavimai turi atitikti Sutarties 7.1 punkte nurodytų teisės aktų reikalavimus ir Užsakovo reikalavimus, pateiktus www.eso.lt skiltyje „Partneriams“.
- 7.15. Rangovas privalo naudoti tik www.eso.lt tinklapyje skiltyje „Partneriams“ viešai paskelbtame sąraše nurodytus gaminius bei statybines Perkamas medžiagas. Atliekamų Darbų ir Perkamų medžiagų kokybė turi atitikti galiojančių teisės aktų normų ir standartų reikalavimus: visos privalomos sertifikuoti Perkamos medžiagos ir gaminiai turi turėti Lietuvos Respublikoje galiojančius sertifikatus. Kiti reikalavimai, kurių privalo laikytis Rangovas, nustatyti galiojančiuose teisės aktuose, reglamentuojančiuose statybos techninius ir kitus reikalavimus bei kituose teisės aktuose, nustatančiuose reikalavimus šioje Sutartyje numatytiems Darbams.
- 7.16. Sutarties vykdymo metu Rangovas turi teisę kreiptis į Užsakovą dėl lygiavertės ar geresnės kokybės medžiagų įtraukimo į www.eso.lt viešai paskelbtą sąrašą su siūlomų medžiagų kokybę pagrindžiančiais dokumentais. Rangovui pateikus visus reikalingus ir tinkamus dokumentus, pagrindžiančius siekiamas įtraukti lygiavertes ar geresnės kokybės medžiagas, Užsakovas šias medžiagas į sąrašą įtraukia ne ilgiau kaip per 30 (trisdešimt) kalendorinių dienų nuo visų tinkamai pateiktų dokumentų pateikimo dienos.
- 7.17. Rangovui sumontavus kito tipo ar gamintojo Perkamas medžiagas ir / ar įrenginius nei nurodyta www.eso.lt viešai paskelbtame sąraše, Rangovo atlikti darbai nebus priimami ir bus vertinami kaip Darbai, atlikti su defektais.
- 7.18. Naujai sumontuotas atramas ir komercinės apskaitos spintas (toliau – KAS) bei kabelių spintas (toliau – KS) su KAS Rangovas turi prijungti prie naujų arba esamų įžeminimo kontūrų ir į naujai sumontuotas KAS arba KS su KAS įverti Kliento (-ų) kabelį (-ius) (jei iki Darbų atlikimo pabaigos jis (jie) yra atvestas (-i) iki KAS arba KS su KAS). Keičiant atramas, Rangovas privalo perkelti visus esamus konstrukcinius elementus ant naujų atramų. Atramas ir kitus elektros įrenginius privaloma ženklinti pagal metodinių nurodymų reikalavimus. Suremontuoti elektros įrenginiai privalės atitikti Sutarties 7.1 punkte nurodytų teisės aktų reikalavimus.
- 7.19. Rangovas garantuoja, kad Darbų priėmimo metu jo atliktų Darbų rezultatas atitinka Sutartyje ir Teisės aktuose nustatytus reikalavimus, jis yra be trūkumų, panaikinančių arba sumažinančių Darbų rezultato vertę arba tinkamumą įprastam naudojimui. Rangovas įsipareigoja atlyginti tiesioginius Užsakovo ar trečiųjų asmenų patirtus nuostolius, jei Užsakovui pradėjus naudoti Darbo rezultatus paaiškėja, kad šiame punkte nurodyta Rangovo pareikšta garantija neatitinka tikrovės ir dėl nuo Rangovo priklausančių Darbų rezultato trūkumų ar veiksmų atliktų vykdant Darbus, Užsakovas ar tretieji asmenys patiria žalą.
- 7.20. Jei Rangovo atliktų Darbų rezultatas Darbų priėmimo metu neatitinka Sutartyje ar teisės aktuose nurodytų reikalavimų arba jeigu Darbai atlikti nukrypstant nuo Sutarties sąlygų, dėl kurių Darbų rezultatas negali būti

naudojamas pagal tokių Darbų rezultato tiesioginę paskirtį arba pablogėja jo naudojimo pagal Darbų rezultato tiesioginę paskirtį galimybės (sąlygos), arba Užsakovui per Garantinį terminą pastebėjus Darbų trūkumus, kurie atsirado dėl Rangovo kaltės, tai Užsakovas savo pasirinkimu turi teisę reikalauti iš Rangovo savo jėgomis ir lėšomis pašalinti nustatytus trūkumus per Užsakovo nurodytą terminą. Rangovui nepašalinus trūkumų per nustatytą terminą, Užsakovas turi teisę pats arba pasitelkęs trečiuosius asmenis pašalinti nustatytus trūkumus, o Rangovas įsipareigoja Užsakovui atlyginti visas dėl to patirtas išlaidas. Užsakovas turi teisę sustabdyti apmokėjimą iki trūkumai bus pašalinti. Užsakovas šiais atvejais taip pat gali pasinaudoti ir kitomis teisėmis, nustatytomis Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 6.665 straipsnyje. Nustatytas trūkumų šalinimo terminas nelaikomas užsakymo pratęsimo terminu.

- 7.21. Užsakovas per Garantinį terminą pastebėjęs Darbų trūkumus, kurie atsirado dėl Rangovo kaltės, praneša Rangovui per Informacinę sistemą (raštiškas ar žodinis informavimas gali būti vykdomas išimties tvarka, dėl Informacinės sistemos sutrikimų ar nefunkcionavimo). Rangovas įsipareigoja per 1 (vieną) darbo dieną per Informacinę sistemą (raštiškas ar žodinis patvirtinimas gali būti vykdomas išimties tvarka, dėl Informacinės sistemos sutrikimų ar nefunkcionavimo) nuo pranešimo gavimo dienos pateikti patvirtinimą dėl Darbų trūkumų pašalinimo savo jėgomis ir sąskaita arba pateikti atsisakymą dėl Darbų trūkumų pašalinimo.

Jei Rangovas patvirtina, kad Darbų trūkumus pašalins savo jėgomis, tai Rangovas įsipareigoja ne vėliau kaip per 7 (septynias) kalendorines dienas, jei Užsakovas nenustato ilgesnio termino nuo pranešimo apie Darbų trūkumus gavimo dienos, pašalinti šiuos Darbų trūkumus savo sąskaita ir atlyginti Užsakovui dėl Darbų trūkumų šalinimo patirtus tiesioginius nuostolius.

Jei Rangovas pateikia atsisakymą atlikti Darbų trūkumų šalinimo darbus, tokiu atveju Užsakovas pasitelkia trečiuosius asmenis Darbų trūkumų šalinimui ir pateikia sąskaitą Rangovui dėl Užsakovo patirtų išlaidų, šalinant Darbų trūkumus, atlyginimo.

Jei Rangovas per 1 (vieną) darbo dieną nepateikia nei patvirtinimo, kad Darbų trūkumus šalins savo jėgomis, nei atsisakymo šalinti Darbų trūkumus, Užsakovas tokį Rangovo veiksma / neveikimą vertins kaip Rangovo atsisakymą šalinti Darbų trūkumus.

Jei Darbų trūkumai nustatomi tuo metu, kai yra atjungti Klientai, Rangovas nustatytus trūkumus privalo pašalinti nedelsiant, tačiau bet kuriuo atveju ne vėliau kaip per 4 (keturias) valandas nuo pranešimo apie trūkumus gavimo valandos, išskyrus atvejus, kai Užsakovas raštu nurodo ilgesnį terminą. Užsakovas, nustatęs Darbų trūkumus Klientų atjungimo atveju, turi teisę pats ar pasitelkęs trečiuosius asmenis pašalinti nustatytus Darbų trūkumus, o Rangovas privalo Užsakovui atlyginti visas dėl to patirtas išlaidas, jei Rangovas per 1 (vieną) valandą nuo pranešimo apie Darbų trūkumus gavimo: nepraneša Užsakovui apie tai, kad Darbų trūkumai bus pašalinti per šiame punkte nustatytą terminą (per 4 valandas) arba per Informacinę sistemą (neturint prieigos – el. paštu), kai gavo Užsakovo pranešimą per Informacinę sistemą (neturint prieigos – el. paštu) dėl nustatytų Darbų trūkumų pašalinimo, informuoja Užsakovą, kad atsisako Darbų trūkumus pašalinti per 4 (keturias) valandas ar kitą Užsakovo raštu nurodytą ilgesnį terminą.

Taip pat Užsakovas, nustatęs Darbų trūkumus atsiradusius Garantiniu laikotarpiu dėl: sugedusio 0,4 kV automatinio jungiklio; sutrūkusio 0,4-10 kV saugiklio Užsakovas tokius Darbų trūkumus nedelsiant šalina pats, o Rangovas, Užsakovui pareikalavus, privalo sumokėti 150,00 EUR (šimto penkiasdešimt eurų 00 ct) dydžio fiksuotą sumą už kiekvieną nurodytą Darbų trūkumo pašalinimą.

- 7.22. Rangovas yra atsakingas už visus atliktų Darbų trūkumus nepriklausomai nuo to, ar jie buvo nustatyti ir / ar pastebėti Darbų priėmimo metu, ar ne, kurie atsirado dėl Rangovo kaltės (t. y., tiek už akivaizdžius trūkumus, tiek už paslėptus trūkumus).
- 7.23. Garantinis terminas stabdomas tokiam laikotarpiui, kiek Užsakovas negalėjo Darbų rezultato ar jo dalies pilnai naudoti dėl nustatytų trūkumų, už kuriuos atsako Rangovas.
- 7.24. Jei Pirkimo dokumentuose keliama kvalifikacijos reikalavimai Rangovo pasitelktam (-iems) specialistui (-ams), tai Rangovas privalo užtikrinti, kad lygiavertė Rangovo ir (ar) jo specialisto (-ų) kvalifikacija būtų užtikrinama visą Sutarties galiojimo laikotarpį.
- 7.25. Rangovas privalo turėti, o Užsakovui pareikalavus, per Užsakovo nustatytą protingą terminą privalo pateikti Užsakovui pakankamus įrodymus, jog jis turi visus pagal teisės aktų reikalavimus būtinus Darbų atlikimui Lietuvos Respublikoje leidimus, atestatus, licencijas ir (arba) kitus teisės aktų nustatytus reikalavimus atitinkančius dokumentus arba kitus dokumentus, Rangovo tvarkas, aprašus ir kitą dokumentaciją, kuri kaip privaloma buvo nurodyta Pirkimo dokumentuose.

8. DARBŲ ATLIKIMO TERMINAI

- 8.1. Darbų atlikimo terminai nurodyti Sutarties priede Nr. 6 „Pagrindinės sutarties vykdymo sąlygos“.
- 8.2. Nesibaigus Užsakyme nustatytam Darbų atlikimo terminui, Rangovas per Informacinę sistemą gali kreiptis dėl Darbų ar jų Etapų atlikimo terminų pratęsimo tik atsiradus Sutarties priede Nr. 7 „Darbų vykdymo termino pratęsimo sąlygos“ numatytais aplinkybėmis, bet ne vėliau kaip likus 2 (dviem) darbo dienoms iki Sutarties priede Nr. 6 „Pagrindinės sutarties vykdymo sąlygos“ 1 lentelėje numatyto Darbų (ar numatyto Etapo) termino pabaigos. Rangovas Sutartyje numatyta tvarka ir sąlygomis pateikia Užsakovui argumentuotą prašymą pratęsti Darbų (ar jų Etapų) atlikimo terminą su visais Darbų (ar Etapų) atlikimo termino pratęsimo aplinkybes patvirtinančiais dokumentais.

- 8.3. Šalys įsipareigoja nedelsiant raštu informuoti viena kitą apie Sutarties 8.2 punkte nurodytų aplinkybių atsiradimą.
- 8.4. Rangovo kontrahento sutartinių įsipareigojimų nevykdymas nėra laikomas svarbia aplinkybe, kurios pagrindu būtų galima pratęsti Darbų atlikimo terminą.
- 8.5. Užsakovas tenkina Rangovo prašymą dėl Darbų atlikimo termino pratęsimo, jeigu Rangovo prašyme nurodytos aplinkybės yra pagrįstos argumentais ir faktiniais įrodymais. Faktinių įrodymų nepateikimas yra pagrindas atmesti Rangovo prašymą kaip nepagrįstą.
- 8.6. Jeigu nesibaigus Darbų (ar Etapų) atlikimo termino pratęsimo laikotarpiui paaiškėja, kad aplinkybės neišnyko ar atsirado kitų aplinkybių, nurodytų Sutarties 8.2 punkte, per Užsakovo Informacinę sistemą Rangovui pateikus prašymą su pagrindimu, Darbų (ar Etapų) terminas gali būti pratęsiamas papildomai, Sutarties priedo Nr. 7 „Darbų vykdymo termino pratęsimo sąlygos“ 1 lentelėje numatytais terminais. Pratęsimų skaičius neribojamas, tačiau pratęsimų terminas negali būti ilgesnis nei maksimalus Darbų atlikimo laikotarpis.
- 8.7. Užsakovas, gavęs argumentuotą Rangovo prašymą, kuriame aiškiai nurodomos ir faktiniais įrodymais objektyviai pagrindžiamos Darbų (ar Etapų) atlikimo terminų pažeidimo (vėlavimo) priežastys, dėl kurių atsiradimo kaltas Užsakovas, nereikalauja Rangovo mokėti netesybų šių aplinkybių egzistavimo laikotarpiu. Užsakovo kaltei priskiriama:
- 8.7.1. Užsakovas nevykdo ar netinkamai vykdo savo įsipareigojimus pagal šią Sutartį, ir dėl to Rangovas negali vykdyti Darbų;
- 8.7.2. Užsakovo pateikiami papildomi nurodymai Rangovui turi įtakos Rangovo Darbų (ar Etapų) atlikimo terminams;
- 8.7.3. Kliento, žemės savininkų ir (ar) turto valdytojų, kurių sklypuose pagal projektą ir šią Sutartį turi būti atliekami Darbai, delsimas ar nesutikimas Užsakovo nustatytoms sąlygoms suteikti leidimą atlikti Darbus ar įregistruoti apsaugos zonas (ar kitas žemės naudojimo sąlygas).
- 8.8. Abi Šalys sutinka ir patvirtina, kad Rangovui laiku nesikreipus dėl Darbų (ar Etapų) termino pratęsimo, pateisinama priežastimi netesybų netaikymui bus laikomos tik Sutarties 8.7 punkte numatytos aplinkybės pagrįstos argumentais ir faktiniais įrodymais.
- 8.9. Užsakovas per Informacinę sistemą turi teisę savo iniciatyva pratęsti Darbų ar jų Etapų atlikimo terminą atsiradus Sutarties priedo Nr. 7 „Darbų vykdymo termino pratęsimo sąlygos“ 2 lentelėje numatytoms aplinkybėms bei numatytam terminui.
- 8.10. Jeigu nesibaigus Darbų (ar Etapų) atlikimo termino pratęsimo laikotarpiui paaiškėja, kad aplinkybės neišnyko ar atsirado kitų aplinkybių, nurodytų Sutarties 8.9 punkte, per Užsakovo Informacinę sistemą Užsakovas savo iniciatyva, Darbų (ar Etapų) terminą gali pratęsti papildomai, Sutarties priedo Nr. 7 „Darbų vykdymo termino pratęsimo sąlygos“ 2 lentelėje numatytais terminais. Pratęsimų skaičius neribojamas, tačiau pratęsimų terminas negali būti ilgesnis nei maksimalus Sutarties galiojimo laikotarpis.

9. DARBŲ PERDAVIMO – PRIĖMIMO TVARKA

- 9.1. Darbai priimami ir Darbų perdavimo – priėmimo dokumentai įforminami tik visiškai užbaigus Užsakyme numatytus Darbus ar Darbų Etapus kiekvienam objektui atskirai, teisės aktuose ir šioje Sutartyje nustatyta tvarka, t. y.:
- 9.1.1. Iki atliktų darbų akto pasirašymo, Rangovas turi pateikti Užsakovui techninę dokumentaciją pagal Sutarties 7.1 punkte išvardintų taisyklių reikalavimus ar kitas formas, kurios nurodytos Užsakovo interneto tinklapyje www.eso.lt;
- 9.1.2. Visus Sutartyje nurodytus Darbus priima Užsakovas, o esant poreikiui dalyvauja Rangovas.
- 9.2. Vykdamas Darbų priėmimą, Užsakovui kilus įtarimų dėl paslėptų Darbų kokybės, Užsakovui pareikalavus Rangovas privalo atlikti kontrolinį šurfą nurodytose vietose.
- 9.3. Esant Užsakovo abejonėms ir kilus ginčui dėl Darbų kokybės perdavimo – priėmimo metu, Šalys gali skirti ekspertizę. Ekspertizę atlieka nepriklausomas ekspertas suderintas Šalių sutarimu. Visas išlaidas už ekspertizės atlikimą po eksperto pateiktos išvados gavimo apmoka neteisi ginčo Šalis.
- 9.4. Gavus rašytinį Rangovo prašymą, Užsakovo sprendimu, vieno Užsakymo vykdymo metu gali būti atliekamas vienas dalinis aktavimas (toliau – **Dalinis aktas**), jei yra nors viena Sutarties priede Nr. 7 „Darbų vykdymo termino pratęsimo sąlygos“ 1 lentelės 4 p. ir 2 lentelės 1 p. numatyta aplinkybė, kuri tęsiasi ne mažiau kaip 60 (šešiasdešimt) kalendorinių dienų, ir įvykdyta ne mažesnė kaip 40 (keturiasdešimt) proc. ir ne daugiau kaip 70 (septyniasdešimt) proc. viso Užsakymo vertės. Užsakovas, priėmęs sprendimą taikyti Dalinį aktavimą, apmoka Rangovui už faktiškai, tinkamai ir kokybiškai atliktus dalinius Darbus Sutarties 11.1 punkte numatyta tvarka.
- 9.5. Užsakovas, esant poreikiui, turi teisę inicijuoti Dalinio akto pasirašymą nepriklausomai nuo įvykdytų Darbų dalies. Rangovas, gavęs Užsakovo prašymą atlikti Dalinio akto suformavimą, privalo ne vėliau kaip per 5 (penkias) kalendorines dienas parengti Dalinį aktą ir pateikti jį Užsakovui pasirašymui. Užsakovas, iniciavęs atlikti Dalinio akto pasirašymą, apmoka Rangovui už faktiškai, tinkamai ir kokybiškai atliktus dalinius Darbus Sutarties 11.1 punkte numatyta tvarka.
- 9.6. Dalinis aktavimas netaikomas Darbams, kurių atlikimo terminas yra pasibaigęs.

- 9.7. Esant nepilnai užbaigtam objektui už įrenginių bei medžiagų kokybę bei apsaugą atsako Rangovas. Dalinio akto pasirašymas neatleidžia Rangovo nuo delspinigių taikymo už vėlavimą atlikti Užsakyme nurodytus Darbus Užsakyme nurodytais terminais.
- 9.8. Priėmus dalį Darbų pagal pasirašytą Dalinį aktą, likusi Darbų dalis turi būti įvykdyta nedelsiant po to, kai išnyks aplinkybės, dėl kurių nebuvo galima laiku atlikti likusių Darbų, bet ne ilgiau kaip per iš anksto suderintą terminą su Užsakovu.

10. TEIKIAMŲ MEDŽIAGŲ PERDAVIMO RANGOVUI TVARKA

- 10.1. Rangovas privalo atlikti Darbus naudodamasis savais ištekliais, Perkamomis medžiagomis, infrastruktūra ir įranga, išskyrus šiame Sutarties skyriuje nurodytus atvejus.
- 10.2. Užsakovas pagal poreikį perduoda Rangovui montuoti www.eso.lt tinklapyje skiltyje „Partneriams“ sąraše nurodytas Teikiamas medžiagas. Užsakovo Teikiamų medžiagų priėmimo-perdavimo sąlygos nurodytos www.eso.lt.
- 10.3. Jei Darbams atlikti reikalingos Teikiamos medžiagos nėra nurodytos www.eso.lt tinklapyje skiltyje „Partneriams“ Teikiamų medžiagų sąraše ar atitinkamos Perkamos medžiagos nėra nurodytos Rangovo Pasiūlyme ar Užsakovo pateiktame Užsakyme, Rangovas tokias medžiagas įsigyja savo lėšomis. Perkamos ir Teikiamos medžiagos privalo atitikti Užsakovo keliamus, reikalavimus, t.y. naudojamos tik tos medžiagos, kurios įtrauktos į gaminių atitinkančių Užsakovo techninius reikalavimus sąrašą, kuris nurodytas www.eso.lt skiltyje Partneriams. Rangovui pageidaujant naudoti kitas medžiagas, nenurodytas gaminių atitinkančių Užsakovo techninius reikalavimus sąraše, Rangovas kreipiasi į Užsakovą su prašymu papildyti gaminių sąrašą, pateikdamas dokumentus, įrodančius atitinkamų medžiagų atitikimą Užsakovo techniniams reikalavimams.
- 10.4. Užsakovas įgalioja Rangovą priimti Teikiamas medžiagas iš Pardavėjo. Rangovas priimdamas Teikiamas medžiagas iš Pardavėjo veikia Užsakovo vardu. Teikiamų medžiagų praradimo ar sugedimo rizika nuo Teikiamų medžiagų priėmimo – perdavimo momento iki tinkamo atliktų Darbų perdavimo pagal Sutartį momento tenka Rangovui. Teikiamų medžiagų priėmimas iš Užsakovo ar/ir Pardavėjo pagal šią sutartį prilyginamas gabenimui EXW sąlygomis pagal INCOTERMS ©2020. Šie aikštelių adresai pateikiami čia: [Sutarčių valdymas | ESO - Energijos skirstymo operatorius](#)
- 10.5. Visos su Teikiamų medžiagų atsiėmimu ir visų medžiagų (įskaitant grįžtamasias medžiagas) pristatymu į supirkimo aikšteles ar į Užsakovo nurodytus priėmimo punktus susijusios išlaidos (pakrovimo, transportavimo, ardymo ir kt.), mokesčiai ir apmokestinimai, mokėtini pagal galiojančius Lietuvos Respublikos teisės aktus nekompensuojamos ir tenka Rangovui. Šie aikštelių adresai pateikiami čia: [Sutarčių valdymas | ESO - Energijos skirstymo operatorius](#)
- 10.6. Jei Teikiamų medžiagų, nurodytų www.eso.lt tinklapyje, Užsakovas arba Užsakovo išrinktas Pardavėjas negali pateikti, Rangovas Darbų atlikimui reikalingas Perkamas medžiagas įsigyja savo lėšomis. Tokios Rangovo lėšomis įsigytos Perkamos medžiagos turi būti iš www.eso.lt tinklapyje viešai paskelbto medžiagų sąrašo ir negali viršyti Sutarties priede Nr. 9 „Pasiūlymo forma“ nurodytų Teikiamų medžiagų įkainių.
- 10.7. Apie www.eso.lt tinklapyje viešai paskelbto Užsakovo Teikiamų medžiagų sąrašo ir medžiagų priėmimo-perdavimo sąlygų pasikeitimus Užsakovas per Informacinę sistemą arba raštu informuoja Rangovą prieš ne mažiau kaip 30 (trisdešimt) kalendorinių dienų.
- 10.8. Jei Darbams atlikti reikalingos Teikiamos medžiagos nėra nurodytos Užsakyme, ar atitinkamos Perkamos medžiagos nėra nurodytos Rangovo Pasiūlyme, Rangovas tokias medžiagas įsigyja savo lėšomis ir šios išlaidos turi būti įvertintos įkainių vertėse. Perkamos ir Teikiamos medžiagos privalo būti iš www.eso.lt tinklapyje nurodyto sąrašo.
- 10.9. Esant poreikiui, Užsakovas pasilieka sau teisę perduoti naujas ar naudotas medžiagas ar įrenginius, kuriuos Rangovas įsipareigoja sumontuoti vykdant Užsakymą. Apie tai Užsakovas informuoja Rangovą teikdamas Užsakymą.
- 10.10. Jeigu Darbai buvo atliekami naudojant Rangovo pateiktas Perkamas medžiagas, už Perkamų medžiagų kokybę Rangovas atsako vadovaujantis Lietuvos Respublikos civilinio kodekso nuostatomis kaip pardavėjas pagal pirkimo – pardavimo sutartį.
- 10.11. Teikiamų medžiagų priėmimas – perdavimas iš Užsakovo išrinkto Pardavėjo Rangovui įforminamas krovinio važtaraščiu, surašytu dviem vienodą teisinę galią turinčiais egzemplioriais arba pasirašomas elektroniniu parašu.
- 10.12. Jeigu Teikiamų medžiagų priėmimo – perdavimo metu nustatomi Teikiamų medžiagų trūkumai, Rangovas nepriima Teikiamų medžiagų. Jeigu trūkumų turinčios Teikiamos medžiagos priėmimo-perdavimo metu nepakeičiamos kokybiškomis, Rangovas nedelsiant, bet ne vėliau kaip per 24 (dvidešimt keturias) val. nuo sužinojimo apie Teikiamų medžiagų negavimą ir/arba trūkumus, raštu, per Informacinę sistemą arba elektroniniu paštu apie tai informuoja Užsakovą.

11. APMOKĖJIMO UŽ DARBUS TVARKA IR TERMINAI

- 11.1. Užsakovas Rangovui už faktiškai, tinkamai ir kokybiškai atliktus Darbus (pagal pasirašytus Atliktų darbų aktus), apmoka per 30 (trisdešimt) kalendorinių dienų nuo Sąskaitos gavimo dienos.

- 11.2. Užsakovas, vadovaudamasis Sutarties nuostatomis, apskaičiuotas sumas už Darbų vykdymo metu susidariusias grįžtamasias medžiagas, kurios nurodytos kaip parduodamos Rangovui (sąrašas skelbiamas www.eso.lt skiltyje „Partneriams“), įskaitys atitinkamai sumažindamas Užsakovo Rangovui priklausančią apmokėti sumą pagal 11.1 punkte nurodytą Sąskaitą.
- 11.3. Užsakovas, nesavalaikiai vykdamasis Sutarties 11.1. punkte numatytus įsipareigojimus, Rangovui pareikalavus, Rangovui moka 0,05 proc. dydžio delspinigius nuo Užsakymo kainos, bet ne mažiau 20,00 (EUR be PVM) už kiekvieną pavėluotą dieną, skaičiuojant iki Sutarties 11.1. punkte nurodytų įsipareigojimų įvykdymo dienos. Bet kuriuo atveju, šio punkto pagrindu priskaičiuotų delspinigių suma negali būti didesnė kaip 30 proc. nuo Užsakymo kainos (EUR be PVM).
- 11.4. Rangovas, pabaigęs Darbus, pateikia Užsakovui per informacinę sistemą derinti Užsakovo nustatytos formos Atliktų darbų aktą bei grįžtamųjų medžiagų aktą, kuriuos galima rasti tinklapyje www.eso.lt.
- 11.5. Jeigu Rangovo Darbų atlikimo faktinės išlaidos yra mažesnės už Darbų kainą, nurodytą Užsakyme, Užsakovas neįsipareigoja sumokėti Rangovui Užsakymo kainos, t. y., galutinė Rangovui mokama kaina už faktiškai atliktus Darbus gali būti mažesnė už Darbų kainą, nurodytą Užsakyme.
- 11.6. Rangovas Sąskaitas turės pateikti VPĮ / PĮ nustatyta tvarka. Rangovas pateikiamoje Sąskaitoje turi nurodyti Sutartyje nurodyto Užsakovo už sutarties vykdymą atsakingo asmens vardą, pavardę ir kontaktinį tel. Nr.
- 11.7. Užsakovas turi teisę sulaikyti apmokėjimą, jei:
- 11.7.1. po Atliktų darbų akto pasirašymo dienos paaiškėja atliktų Darbų trūkumai, kurių nebuvo įmanoma pastebėti Darbų perdavimo – priėmimo metu;
  - 11.7.2. po Atliktų darbų akto pasirašymo ir (ar) objekto Techninio įvertinimo akto pasirašymo dienos paaiškėja, kad Užsakovui dėl Rangovo kaltės padaryti nuostoliai (pvz. sugadinta įranga, pažeistos komunikacijos, tinklai ir pan.) iki aplinkybės išnykimo momento;
  - 11.7.3. Rangovas nevykdo kitų savo įsipareigojimų pagal šią Sutartį.
- 11.8. Vadovaujantis Sutarties nuostatomis apskaičiuotus delspinigius, baudas ir nuostolius dėl Rangovo sutartinių įsipareigojimų nevykdymo Užsakovas turi teisę įskaityti, atitinkamai sumažindamas bet kokias Užsakovo Rangovui priklausančias mokėti sumas pagal bet kurią su Rangovu turimą sutartį. Įskaitymas atliekamas pranešant (pareiškiant) apie tai Rangovui raštu.
- 11.9. Užsakovas, esant Sutarties 4.5 punkte nurodytoms aplinkybėms, gavęs pagrįstą Rangovo prašymą bei įrangos ir/ar medžiagų vertę įrodančius dokumentus, apmoka už Sutarties vykdymui Rangovo įsigytą ir objekte, kuriame atliekami Darbai, faktiškai įrengtą didelės vertės įrangą ir (ar) įsigytas didelės vertės medžiagas (su Sutarties objektu susijusią įrangą ir/ar medžiagas. Didelės vertės įranga ir (ar) medžiagomis laikomi: galios transformatoriai, modulinės transformatorinės, narveliai, kompensacinės ritės arba kita tiesiogiai su Sutarties objektu susijusi įranga ir (ar) medžiagos, kurią Šalys rašytiniu susitarimu pripažįsta didelės vertės įranga ir (ar) medžiagomis.
- 11.10. Rangovui pasikreipus į Užsakovą dėl Paskolos suteikimo, Užsakovas turi teisę nuspręsti dėl Paskolos suteikimo Rangovui. Paskola suteikiama vadovaujantis Sutarties 11.11 punktu.
- 11.11. Rangovas, tinkamai įvykdęs savo sutartinius įsipareigojimus ir nesusėjęs Sutartyje numatytam atsiskaitymo su juo terminui, turi teisę kreiptis į Užsakovą dėl Paskolos, kurios suma neviršytų jam mokėtino atlyginimo atskaičius už Paskolą mokėtinas palūkanas, jei priskaityta – delspinigius ir baudas, suteikimo.
- 11.12. Užsakovas, suteikęs Rangovui Sutarties 11.10 punkte nurodytą Paskolą, turi teisę atlikti vienašališką grąžintinos Paskolos sumos įskaitymą į pagal įvykdytus Užsakymus Rangovui mokėtiną atlyginimą.
- 11.13. Sutarties 11.10 punkte nurodytos Paskolos suteikimas reiškia ne Užsakovo pareigą, o teisę, kurios įgyvendinimas priklauso išimtinai nuo jo diskrecijos bei Rangovo patikimumo ir finansinės padėties, Užsakovo galimybių suteikti atitinkamą Paskolą. Užsakovo atsakymas suteikti Paskolą negali būti ginčo dalykas ir negali būti skundžiamas.
- 11.14. Rangovas, Sutarties vykdymo metu gali sudaryti faktoringo sutartį, atitinkančią Lietuvos Respublikos civilinio kodekso VI knygos XLV skyriaus nuostatas dėl iš šios Sutarties kylančių piniginių reikalavimų perleidimo finansuotojui, tik įvykdęs visas žemiau nurodytas sąlygas:
- 11.14.1. Rangovas nėra iš Užsakovo gavęs ar jam pateikęs prašymo dėl Sutarties 11.10 punkte nurodytos Paskolos suteikimo Rangovui;
  - 11.14.2. pateikęs Užsakovui rašytinį prašymą ir dokumentus, pagrindžiančius, kad ketinamos sudaryti faktoringo sutarties pagrindu nepasikeis Šalių teisių ir pareigų pusiausvyra, perkamų Darbų kiekis, kaina, įvykdymo terminai, Užsakovui neatsiras papildomų išlaidų ar įsipareigojimų;
  - 11.14.3. gavęs Užsakovo rašytinį sutikimą. Užsakovas į Rangovo prašymą dėl faktoringo sutarties sudarymo raštu atsako ne vėliau kaip per 14 (keturiolika) kalendorinių dienų nuo tokio prašymo gavimo dienos pateikdamas rašytinį sutikimą. Užsakovui kilus abejonų, Rangovas turi pateikti papildomus paaiškinimus, ketinamos sudaryti faktoringo sutarties projektą ar kitus įrodymus, kad faktoringo sutarties pagrindu nepasikeis Šalių teisių ir pareigų pusiausvyra. Užsakovo išduotas sutikimas galioja tik iki šios Sutarties galiojimo termino pabaigos, tačiau negalioja kitoms tarp Užsakovo ir Rangovo sudarytoms sutartims. Pateikdamas sutikimą sudaryti faktoringo sutartį Užsakovas neprisiima jokių papildomų, su Sutartimi nesusijusių įsipareigojimų, įskaitant, bet neapsiribojant, įsipareigojimų, nurodytų Rangovo ir finansuotojo sudarytoje faktoringo sutartyje.
- 11.15. Gavęs Užsakovo rašytinį sutikimą ir sudaręs faktoringo sutartį, Rangovas nedelsiant apie tai raštu informuoja Užsakovą, nuroydamas finansuotojo banko sąskaitos numerį ir kitus rekvizitus, kurie reikalingi Užsakovui

- tinkamai atsiskaityti už Rangovo atliktus ir Užsakovo priimtus Darbus. Šalys susitaria, kad šis Rangovo pranešimas tampa neatskiriama Sutarties dalimi ir Šalys nesudaro atskiro susitarimo dėl Sutarties pakeitimo.
- 11.16. Rangovas privalo nedelsiant raštu informuoti Užsakovą, jei Sutarties galiojimo laikotarpiu vadovaujantis šios Sutarties nuostatomis sudaryta faktoringo sutartis nutraukiama ar dėl kitų priežasčių tampa negaliojanti.
- 11.17. Sutarties 11.10 punkte nurodytos sąlygos dėl Užsakovo paskolos Rangovui suteikimo netenka galios nuo Užsakovo Rangovui išduoto rašytinio sutikimo, kaip numatyta Sutarties 11.14.3 punkte.
- 11.18. Visi mokėjimai ir atsiskaitymai pagal Sutartį bus vykdomi Lietuvos Respublikos nacionaline valiuta.

12. ŠALIŲ TEISĖS IR PAREIGOS

- 12.1. Šalys įsipareigoja veikti vadovaujantis teisingumo, protingumo, sąžiningumo, abipusės naudos principais, taip pat teikti viena kitai reikalingą informaciją ir pagalbą visais organizaciniais ir administraciniais klausimais tam, kad ši Sutartis būtų tinkamai vykdoma ir būtų įgyvendinti šioje Sutartyje numatyti tikslai.
- 12.2. **Užsakovas įsipareigoja:**
- 12.2.1. pateikti tinkamam projektavimo (jei taikoma) ir rangos darbų užduočių vykdymui Užsakovo tinklo geografinius ir elektros tinklo techninius duomenis (projektavimo techninę užduotį, schemą su numatoma elektros tinklo vieta, kliento(ESO paslaugą užsakiusio šios Sutarties darbams atlikti) kontaktinius duomenis ir kitus būtinus dokumentus). Duomenys pateikiami naudojantis Užsakovo informacinėmis sistemomis, kurias galima rasti www.eso.lt tinklapyje skiltyje „Partneriams“;
- 12.2.2. Užsakyme nurodyti Rangovui, kas vykdys techninę Darbų priežiūrą (išskyrus atvejus, kai užsakomi Avariniai darbai);
- 12.2.3. gavęs Rangovo pagrįsta pranešimą, per 10 (dešimt) darbo dienų arba per kitą Šalių sutartą protingą terminą pakeisti techninius dokumentus arba nurodymus dėl Darbų atlikimo būdo;
- 12.2.4. priimti iš Rangovo tinkamai atliktus Darbus ir laiku už juos atsiskaityti pagal Sutartyje nurodytą mokėjimo tvarką;
- 12.2.5. tinkamai vykdyti kitus sutartinius įsipareigojimus.
- 12.3. **Rangovas įsipareigoja:**
- 12.3.1. Sutartyje nustatytu laiku atlikti ir perduoti Užsakovui tinkamai užbaigtus Sutartyje nurodytus Darbus. Užsakymo vykdymo metu pašalinti ir ištaisyti trūkumus, nustatytus Darbų priėmimo metu (nustatyti trūkumai nepratęsia Užsakymo vykdymo termino);
- 12.3.2. nedelsiant informuoti Užsakovą apie Sutarties vykdymo metu iškilusias kliūtis, kurios gali trukdyti įvykdyti Darbus Sutartyje nustatytais terminais, nurodant jų priežastis;
- 12.3.3. atsakyti Užsakovui už Subrangovų atliekamus Darbus ir jų kokybę, darbų saugą, už jų prievolių nevykdymą arba netinkamą įvykdymą. Rangovas pilna apimtimi atsakingas už Subrangovus
- 12.3.4. užtikrinti, kad Sutartyje nustatytus Darbus atliks tik reikiamą kvalifikaciją turintys darbuotojai, taip kaip numato teisės aktai;
- 12.3.5. atlikti Darbus pagal Užsakovo pateiktą Užsakymą bei jo pagrindu Rangovo sudarytą ir su Užsakovu suderintą Pasiūlymą Darbams, laikantis nustatytų teisės aktų reikalavimų;
- 12.3.6. nukrypti nuo Užsakymo tik gavus Užsakovo suderinimą Informacinėje sistemoje;
- 12.3.7. kaupti ir viso Garantinio termino laikotarpiu saugoti bei Užsakovui pareikalavus per Informacinę sistemą pateikti įrodymus su užfiksuotais atliktais Darbais (kurie nustčius atsiradusį trūkumą garantinio laikotarpio metu bus laikomi kaip atitiktį įrodantys dokumentai), kurių atlikimu negalima įsitikinti vizualiai apžiūrint objektą, vertinant matavimo bei bandymų protokolų rezultatus ar paslėptų darbų aktus bei Darbais, susijusiais su defektų šalinimu;
- 12.3.8. įrengti laikinus statinius, kurie reikalingi Darbams atlikti ir Darbų atlikimui reikalingoms Teikiamoms medžiagoms ir Perkamoms medžiagoms saugoti, kurių susijusios išlaidos turi būti įvertintos Darbų įkainiuose;
- 12.3.9. priimti ir saugoti iš Užsakovo ir/ar jo išrinkto Pardavėjo įsigytas Darbams atlikti reikalingas Teikiamas medžiagas, įrenginius, komplektuojamąsias detales ir techniką, kaip numatyta www.eso.lt tinklapyje skiltyje „Partneriams“;
- 12.3.10. užtikrinti, kad visos Rangovo naudojamos Perkamos medžiagos, gaminiai ir įrenginiai, būtų nauji, anksčiau nenaudoti ir nebūtų pagaminti anksčiau kaip prieš 2 (dvejus) metus, skaičiuojant nuo objekto Darbų užbaigimo dienos, atitiktų Lietuvos Respublikoje ir Europos Sąjungoje galiojančių teisės aktų reikalavimus (turėtų atitikties sertifikatus ar kokybės pažymėjimus);
- 12.3.11. prieš pradedant Darbus ir vadovaujantis šios Sutarties 12.3.13 punkte nurodytą Užsakovo vidaus teisės aktų nuostatų reikalavimais, pasirašyti Tarpusavio saugos darbe atsakomybės ribų aktą ir vykdant Darbus laikytis saugos darbe, sveikatos, civilinės saugos, technologinių, aplinkos apsaugos (žemės, oro, vandens, gruntinių vandenų ir kt.), sanitarijos, priešgaisrinės apsaugos, techninių ir kitų reikalavimų bei Užsakovo nurodymų. Taipogi vykdant darbus laikytis atliekų tvarkymo reikalavimų, t. y. rūšiuoti atliekas, numatyti atliekų laikymo vietas/zonas, užtikrinti, kad susidariusios atliekos būtų tinkamai perduotos jas tvarkančioms įmonėms, vesti susidariusių ir perduotų tvarkyti atliekų apskaitą Atliekų tvarkymo įstatyme, Važtaraščių ir kitų krovinių gabenimo dokumentų duomenų teikimo Valstybinei mokesčių inspekcijai taisyklėse numatytais priemonėmis. Vykdamas darbus nepažeisti

- trečiųjų asmenų interesų ir užtikrinti, kad šiame papunktyje nurodytų reikalavimų laikytųsi Rangovo darbuotojai;
- 12.3.12. informuoti Užsakovą prieš 5 (penkias) darbo dienas apie planuojamus movos montavimo darbus 10 kV įtampos tinkle.
  - 12.3.13. instruktuoti Darbus atliksiančius darbuotojus saugos darbe (ir kitais teisės aktais reglamentuojančius darbų saugą) bei kitais šios Sutarties 12.3.11 punkte nurodytais atvejais. Užtikrinti jų tinkamą parengimą bei atestavimą pagal specializuotas mokymų programas. Darbus atliksiantys darbuotojai taip pat privalo būti aprūpinti darbo rūbais ir kitomis asmeninėmis darbuotojų saugos ir sveikatos priemonėmis ir Rangovas privalo užtikrinti, kad šios priemonės būtų naudojamos atliekant Darbus;
  - 12.3.14. vykdant Darbus vadovautis Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka, Užsakovo patvirtintu Rangos darbų vykdymo Bendrovės eksploatuojamuose elektros įrenginiuose bei dujų sistemoje proceso aprašu, Nurodymų dėl darbų elektros įrenginiuose ir pavedimų išdavimo, įforminimo, pildymo ir apskaitos proceso aprašu bei Bendrovės rangovų operatyvinio remonto darbuotojų praktinio parengimo organizavimo proceso aprašu;
  - 12.3.15. pateikti per Informacinę sistemą inžinerinio tinklo planą, kurio lentelėje turi būti nurodytas Topografijos ir inžinerinės infrastruktūros sistemos (toliau – TIIS) suteiktas numeris ir pilną TIIS paslaugos „Topografinių ir inžinerinių tinklų planų erdvinį duomenų teikimas tikrinti ir tvarkyti“ ataskaitą. Terminai įskaičiuoti į užsakymo atlikimo terminus vadovaujantis teisės aktais;
  - 12.3.16. atlikti Darbus, užtikrinant elektros įrenginių įrengimo bendrųjų taisyklių, priešgaisrinės saugos, higienos, darbuotojų saugos, aplinkos apsaugos ir kitų įstatymų nustatytų reikalavimų laikymąsi, bei optimalų ir profesionalų darbų organizavimą, saugų įrengimų veikimą ir darbų rezultatų naudojimą pagal paskirtį, taip pat, užtikrinant, kad nebus sugadintas Užsakovo ar trečiųjų asmenų turtas ar pažeisti jų teisėti interesai. Rangovas įsipareigoja sudaryti galimybes Užsakovui bet kada tikrinti, kaip Rangovas, subrangovai, jų darbuotojai laikosi šiame punkte nurodytų reikalavimų;
  - 12.3.17. Užsakovo vardu ir savo lėšomis parengti projekcinę dokumentaciją, įsigyti topografinę nuotrauką bei visus kitus dokumentus, reikalingus statybą leidžiančio dokumento gavimui, esant poreikiui juos pateikti ir suderinti su valstybės ir savivaldybės kompetentingomis institucijomis, pateikti juos Užsakovui (jei pagal galiojančius teisės aktus būtina rengti projektą bei atlikti kitus su tuo susijusius veiksmus);
  - 12.3.18. užtikrinti, kad atliekamų projektavimo darbų kokybė atitiktų Lietuvos Respublikos aplinkos ministro patvirtinto statybos techninio reglamento STR 1.04.04:2017 „Statinio projektavimas, projekto ekspertizė“, Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo ir kitų galiojančių Lietuvos Respublikos teisės aktų keliamus reikalavimus, parengtoje projekcinėje dokumentacijoje būtų numatyti projektiniai sprendimai ir projektuojamo statinio naudojimo sąlygos, užtikrinančios Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintose Specialiosiose žemės ir miško naudojimo sąlygose, Lietuvos Respublikos Energetikos ministro patvirtintose Elektros tinklų apsaugos taisyklėse bei kituose su tuo susijusiuose Lietuvos Respublikoje galiojančiuose teisės aktuose numatytų reikalavimų įvykdymą. Parengta projekcinė dokumentacija, gavus Užsakovo pritarimą, nustatyta tvarka turi būti suderinta su visomis valstybės ir savivaldybės kompetentingomis institucijomis;
  - 12.3.19. išskyrus Sutartyje numatytas išimtis, pasitelkti tik tuos Subrangovus, kurie nurodyti Pasiūlyme ir atitinka Pirkimo dokumentuose nurodytus reikalavimus;
  - 12.3.20. nepradėti Darbų objektuose, nepasirašius Tarpusavio saugos darbe atsakomybės ribų akto;
  - 12.3.21. vadovaujantis Rangos darbų vykdymo Bendrovės eksploatuojamuose elektros įrenginiuose bei dujų sistemos proceso aprašu, planuojamų bei atliekamų Darbų koordinavimui paskirti saugos darbe koordinatorių ir apie paskirtą koordinatorių informuoti Užsakovą;
  - 12.3.22. informuoti Užsakovą apie Darbų atlikimo eigą pagal Užsakovo poreikį, bet ne dažniau negu kas 5 (penkias) darbo dienas, pateikiant jam išsamias ataskaitas apie Darbų atlikimo eigą (įskaitant, bet neapsiribojant, išsamius pranešimus apie esamą Darbų stadiją, numatomus Darbų užbaigimo terminus, aplinkybes, galinčias įtakoti Darbų ar jų dalies užbaigimo terminus ir kt.). Rangovas privalo pateikti Užsakovui išsamias ataskaitas apie Darbų atlikimo eigą ne vėliau kaip per 2 (dvi) darbo dienas nuo Užsakovo reikalavimo pateikti ataskaitą. Rangovas privalo teikti informaciją pagal Užsakovo parengtą formą raštu arba pagal su Užsakovu suderintą formą per Informacinę sistemą;
  - 12.3.23. naudoti statybos aikštelę (objektą) tik pagal tiesioginę paskirtį;
  - 12.3.24. vadovautis Užsakovo grįžtamųjų medžiagų tvarkymo instrukcija (su šia instrukcija Rangovas gali susipažinti www.eso.lt):
    - 12.3.24.1. tinkamas tolimesniam naudojimui po ardymo darbų gautas grįžtamasias medžiagas, gaminius, įrenginius (Užsakovo grįžtamųjų medžiagų tvarkymo instrukcijoje nurodytus kaip tinkamus), jei Užsakovo nurodymu jos nebuvo panaudotos Darbams, pristatyti į Užsakovo sandėlį. Sandėlių adresai ir kontaktiniai duomenys nurodomi www.eso.lt. Užsakovas turi teisę keisti sandėlių adresus Lietuvos Respublikos teritorijoje apie tai per Informacinę sistemą ar raštu įspėjęs Rangovą prieš 30 (trisdešimt) kalendorinių dienų. Užsakovas pasilieka teisę reikalauti grąžinti į Užsakovo sandėlį medžiagas, kurios grįžtamųjų medžiagų tvarkymo instrukcijoje nenurodytos kaip tinkamos;

- 12.3.24.2. saugoti atliktų Darbų rezultatą ir likusias nuo Darbų medžiagas bei įrenginius nuo sugadinimo ir vagystės, taip pat nuo meteorologinių sąlygų daromos žalos iki atliktų Darbų perdavimo Užsakovui;
- 12.3.24.3. atsiskaityti už Užsakovo Rangovui parduodamas grįžtamasias medžiagas (Užsakovo grįžtamųjų medžiagų tvarkymo instrukcijoje nurodytas kaip parduodamas) www.eso.lt skiltyje „Partneriams“ nurodytais Rangovui parduodamų grįžtamųjų medžiagų į kainiais. Rangovui grįžtamosios medžiagos parduodamos kilogramais. Rangovui parduodamų grįžtamųjų medžiagų mato vienetų perskaičiavimo į kilogramus tvarka skelbiama www.eso.lt skiltyje „Partneriams“. Rangovui parduodamų grįžtamųjų medžiagų į kainiai perskaičiuojami Sutarties priede Nr. 12 „Rangovui parduodamų grįžtamųjų medžiagų į kainių perskaičiavimo sąlygos“ numatytais atvejais ir tvarka;
- 12.3.24.4. netinkamas tolimesniam naudojimui po ardymo darbų gautas grįžtamasias medžiagas, gaminius, įrenginius (Užsakovo grįžtamųjų medžiagų tvarkymo instrukcijoje nurodytus kaip netinkamus), pristatyti Užsakovo vardu į supirktuves adresais, nurodytais tinklapyje www.eso.lt. Rangovams pridodant medžiagas į supirktuves, pristatyti ir medžiagų išskaidymo aktą, nurodant objekto projekto Nr., objekto pavadinimą ir techninį prižiūrėtoją. Pažymą apie pristatymą per 3 (tris) darbo dienas nuo faktinio grįžtamųjų medžiagų pristatymo pateikti Užsakymą pateikusiam asmeniui;
- 12.3.24.5. demontuotus įrenginius, konstrukcijas ir medžiagų likučius, nenurodytus Sutarties 12.3.24.1 – 12.3.24.4 punktuose, suderinus su Užsakovu, utilizuoti savo lėšomis ir rizika, nepažeidžiant aplinkosaugos reikalavimų.
- 12.3.25. baigus darbus sutvarkyti Darbų atlikimo vietą ir, gerbūvio, šaligatvių, važiuojamosios dalies dangas atstatyti į esamą padėtį. Darbų vykdymo eigoje visas atsirandančias šiukšles išvežti į sąvartyną (tam skirtos išlaidos privalo būti įskaičiuotos į į kainius). Jeigu šio reikalavimo Rangovas nevykdo, Užsakovas, įspėjęs raštu Rangovą, samdo savo nuožiūra įmonę, išvežančią šiukšles, ir jas išveža Rangovo sąskaita;
- 12.3.26. prieš veždamas grįžtamasias medžiagas Užsakovo vardu į supirktuves, Užsakovo vardu turi supildyti visus tokiems veiksams atlikti reikalingus dokumentus pagal Lietuvos Respublikoje galiojančių teisės aktų reikalavimus (pvz. elektroninį krovinių važtaraštį Išmaniosios mokesčių administravimo (i.MAS) sistemos i.VAZ posistemyje ir atliekų vežimo lydraštį Vieningoje gaminių, pakuočių ir atliekų apskaitos informacinėje sistemoje GPAIS ir kt.);
- 12.3.27. Užsakovui paprašius, Rangovas privalo pateikti Užsakovui informaciją apie atliekų perdavimą jas tvarkančioms įmonėms;
- 12.3.28. per Informacinę sistemą įspėti Užsakovą ir, kol gaus nurodymus, sustabdyti Darbus, kai Užsakovo Teikiamos medžiagos, įrenginiai, kitas turtas ar dokumentai yra netinkami ir (arba) Užsakovo pateiktų nurodymų dėl Darbų vykdymo laikymasis sudaro grėsmę Darbų tinkamumui, tvirtumui ar saugumui;
- 12.3.29. nedelsiant informuoti Užsakovą apie įvykusius nelaimingus atsitikimus, incidentus ar avarijas;
- 12.3.30. užtikrinti, kad atliekamų Darbų kokybė atitiktų Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintų Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų, Lietuvos Respublikos energetikos ministerijos patvirtintų Elektros tinklų apsaugos taisyklių bei kitų susijusių Lietuvos Respublikoje galiojančių teisės aktų reikalavimus;
- 12.3.31. gauti žemės ar kitų nekilnojamųjų daiktų savininkų (patikėtinių), nuomininkų, žemės naudotojų ir valstybinių institucijų sutikimus, suteikiančius teisę įrengti tinklus valstybinėje ir (ar) privačioje žemėje ar kituose nekilnojamuose daiktuose (Nacionalinės žemės tarnybos sutikimai, servitutų nustatymo sutartys su servituto zonų brėžiniais, pareiškimai dėl žemės naudojimo sąlygų ir kt.), organizuoti sutarčių dėl servitutų, specialiųjų žemės naudojimo sąlygų nustatymo, sudarymą bei visų reikalingų dokumentų parengimą; gauti žemės savininkų (patikėtinių) sutikimus dėl papildomų specialiųjų žemės naudojimo sąlygų žemės sklypams taikymo;
- 12.3.32. atlikus Darbus žemės sklypuose atitinkamai įregistruoti/išregistruoti/patikslinti specialiąsias žemės naudojimo sąlygas, kitus žemės naudojimo apribojimus (kai reikalinga);
- 12.3.33. gauti leidimą žemės kasimo darbams, organizuoti elektros tiekimo linijų trasų nužymėjimo ir sumontuotų kabelinių movų sumontavimo vietų, kontrolinės išpildomosios geodezinės nuotraukos užsakymą ir kitų darbų atlikimą, bei imtis visų kitų darbams atlikti būtinų veiksmų, suderintų su Užsakovu, apmokėti už tokių Darbų atlikimą bei sumokėti visus mokesčius ir rinkliavas, susijusius su Darbų atlikimu (leidimo žemės kasimo darbams išdavimą ir kt.);
- 12.3.34. vadovaujantis Užsakovo vidaus teisės aktų nuostatų reikalavimais bei Šalių pasirašyto Tarpusavio saugos darbe atsakomybės ribų akto sąlygomis atlikti operatyvinius perjungimus ir pasiruošti darbo vietą, jei Rangovui išduotame Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos atestate yra nurodyta, kad Rangovas gali eksploatuoti ar technologiškai valdyti atitinkamus elektros įrenginius;
- 12.3.35. 0,4 kV įtampos oro linijų ir oro kabelių linijų atvadų prijungimo/atjungimo bei automatinių jungiklių keitimo žemos įtampos įrenginiuose darbus atlikti neatjungus įtampos vadovaujantis Užsakovo patvirtintomis darbų technologinėmis kortomis ir turėti visas tiems darbams numatytas asmenines apsaugines priemones, įrankius bei įrangą skirtą vykdyti Darbus esant įtampai, Rangovo darbuotojai turi būti tinkamai apmokyti ir instrukuoti;

- 12.3.36. darbus, kurie darbų įkainių lentelėje nurodyti su priedu „DEI“, atlikti neatjungus įtampos vadovaujantis Užsakovo patvirtintomis darbų technologinėmis kortomis pateiktomis Sutarties priede Nr. 14, ir šių darbų vykdymui turėti visas tiems darbams numatytas asmenines apsaugines priemones, įrankius bei įrangą skirtą vykdyti darbus su priedu „DEI“, o Rangovo darbuotojai turi būti tinkamai apmokyti ir instruktuoti bei turėti tai patvirtinančius pažymėjimus.
- 12.3.37. Rangovas, nuo Sutarties įsigaliojimo dienos praėjus 6 (šešiams) mėnesiams (0,4 kV darbams) ir 8 (aštuoniems) mėnesiams (10 kV darbams), darbų vykdymui, kurie darbų įkainių lentelėje nurodyti su priedu „DEI“, negalės užsakinėti planinio elektros energijos nutraukimo. Šie darbai privalo būti atliekami nenutraukus elektros energijos tiekimo. Vykdamas darbų kompleksus, kai daliai darbų bus reikalingas planinis elektros energijos tiekimo nutraukimas, nutraukus elektros energijos tiekimą bus atliekami tik darbai, kurių vykdymui reikalingas atjungimas, likę darbai (darbų įkainių lentelėje nurodyti su priedu „DEI“) kuriuos privaloma atlikti nenutraukus elektros energijos tiekimo, privalės būti atliekami esant įtampai. Atsisakymas vykdyti darbus, kurie įkainių lentelėje nurodyti su priedu „DEI“, nenutraukus elektros energijos tiekimo arba šiame Sutarties punkte numatytais terminais neturint tinkamai apmokyto ir instruktuito personalo atlikti darbus, kurie darbų įkainių lentelėje nurodyti su priedu „DEI“, esant įtampa, bus traktuojamas kaip atsisakymas vykdyti Darbus ir taikomos sankcijos pagal Sutarties nuostatas.
- 12.3.38. vykdydamas Užsakyme nurodytus Darbus vadovautis www.eso.lt skiltyje „Partneriams“ pateiktu maksimalių atjungimo laikų vykdant planinius darbus, avarinius darbus, naujų Vartotojų prijungimo darbus sąrašu. Apie šio sąrašo pasikeitimus Užsakovas per Informacinę sistemą arba raštu informuoja Rangovą prieš ne mažiau kaip 30 kalendorinių dienų.
- 12.3.39. Elektros energijos apskaitos prietaisų įrengimo KAS darbus atlikti vadovaujantis Užsakovo elektros apskaitos prietaisų įrengimo, kai darbus vykdo bendrovės rangovai, tvarkos aprašu (su tvarkos aprašu Rangovas gali susipažinti tinklalapyje www.eso.lt).
- 12.3.40. visą Sutarties galiojimo laikotarpį turėti teisę valdyti ir naudotis mechanizmais ir įranga, kuri reikalinga Darbų atlikimui. Jeigu Užsakovas pareikalauja, Rangovas turi pateikti valdomos ir/ar naudojamos įrangos įrodymus, kas suteikia teisę valdyti mechanizmus ar įrangą. Įrangos neturėjimas, neatleidžia nuo atsakomybės atlikti Darbus laiku ir tinkamai;
- 12.3.41. jei reikalinga, savo lėšomis atlikti derinimus su trečiosiomis šalimis dėl leidimų atlikti Darbus, kuriuos vykdamas reikalingi archeologiniai tyrimai ar žvalgymai. Užsakovas šias išlaidas kompensuoja, jei tokių paslaugų suteikimas yra iš anksto suderintas su Užsakovu, teikiant atitinkamą Užsakymą. Po Paslaugų suteikimo, Rangovas teikdamas apmokėjimui Užsakovui atitinkamas Sąskaitas už tokias Paslaugas, privalo pateikti ir tai patvirtinančius dokumentus (atitinkamas pažymas, apmokėjimo įrodymų dokumentus ir kt.);
- 12.3.42. Užsakovui atšaukus vykdomą Užsakymą, nedelsiant nutraukti Darbus;
- 12.3.43. Būti susipažinęs ir santykiuose su Užsakovu ir Sutarties vykdymui pasitelkiamomis trečiosiomis šalimis laikytis AB „Ignitis grupė“ valdybos sprendimu patvirtintų Antikorupcinės politikos (toliau Sutartyje – Politika) ir Tiekėjo etikos kodekso (toliau Sutartyje – Kodeksas) nuostatų, įtvirtinančių gerosios verslo praktikos, etikos ir elgesio normas. Susipažinti su Politika bei Kodeksu ir/ar jos pakeitimais galima adresu <http://www.ignitisgrupe.lt>. Rangovas privalo užtikrinti, kad šio punkto reikalavimų laikytųsi tiek Rangovo, tiek ir jo Sutarties vykdymui pasitelkiamų trečiųjų šalių darbuotojai, valdymo ir priežiūros organų nariai bei kiti atstovai.
- 12.3.44. nenaudoti Užsakovo prekinio ženklo ir (ar) pavadinimo be išankstinio Užsakovo sutikimo;
- 12.3.45. Rangovas įsipareigoja nedelsiant informuoti Užsakovą apie Sutarties galiojimo metu atsiradusias aplinkybes, dėl kurių Sutartis ar Rangovas gali neatitikti Kodeksą, Politikos, nacionalinio saugumo, korupcijos prevencijos, ekonominių ir kitų tarptautinių sankcijų bei viešųjų interesų apsaugai skirtų teisės aktų reikalavimų, apie turtinio pobūdžio teisinius ginčus ir procedūras (įskaitant viešosios valdžios institucijų pradėtas administracines procedūras), ar kitas aplinkybes, kurios gali daryti įtaką Sutarties sąlygų vykdymui. atliekant projektavimo darbus KAS įrengimo vietą ant sklypo ribos suderinti su Klientu, jam pasirašant ant rengiamo Projekto brėžinių;
- 12.3.46. suteikti Užsakovo atstovams, darbų techniniams priežiūrėtojams ir projekto vykdymo priežiūros atstovams galimybę turėti pilną prieigą prie visų statybvietės dalių, leisti tirti, tikrinti, matuoti ir testuoti medžiagas ir Darbo kokybę ir tikrinti Darbų vykdymo eigą;
- 12.3.47. organizuoti ir atlikti statybos užbaigimo procedūras, parengti deklaraciją apie statybos užbaigimą arba prašymą Valstybinei teritorijų planavimo ir statybos inspekcijai prie Aplinkos ministerijos statybos užbaigimo akto išdavimui;
- 12.3.48. prieš Darbų, dėl kurių Klientams bus apribotas ar nutrauktas elektros energijos tiekimas, pradžią ne vėliau kaip prieš 5 (penkias) kalendorines dienas iki Darbų pradžios (fiziniai, juridiniai asmenys), formos suderintos su Užsakovu, skelbti informaciją apie planuojamą elektros energijos tiekimo nutraukimo ar apribojimo laiką ir trukmę Darbų vykdymo vietose (pvz. Daugiabučių namų laiptinių skelbimų lentose ir pan.);
- 12.3.49. parengus Nekilnojamojo turto registro nuostatuose nurodytus dokumentus šiuose nuostatuose nustatyta tvarka ir sąlygomis Užsakovo vardu atlikti visus reikalingus veiksmus (įskaitant, bet neapsiribojant kreipimąsi į Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos teritorinį

- skyrių), kad dėl projektuojamo skirstomojo elektros tinklo/vykdomų darbų nustatytos naujos teritorijos ir (ar) panaikintos/pakeistos esamos būtų įrašytos ir (ar) pakeistos/panaikintos Nekilnojamojo turto kadastre ir Nekilnojamojo turto registre pakeičiant žemės sklypo kadastro duomenis, pateikus Nekilnojamojo turto kadastro ir Nekilnojamojo turto registro tvarkytojui prašymą;
- 12.3.50. iki statybą leidžiančio dokumento išdavimo ar kilnojamųjų elektros tinklų įrengimas įrengimo projektų, kuriems įstatymų nustatytais atvejais statybą leidžiantys dokumentai neišduodami, suderinimo su suinteresuotomis institucijomis ir (ar) asmenimis dienos, gauti dėl projektuojamo elektros tinklo įrenginių įrengimo į atsirandančias apsaugos zonas patenkančio Nekilnojamojo turto registre įregistruoto žemės sklypo savininko, valstybinės ar savivaldybės žemės patikėtinio, o kai žemės sklypas nesuformuotas – valstybinės žemės patikėtinio rašytinį sutikimą dėl elektros tinklo įrenginiams apsaugos zonos nustatymo. Sutikimo turinys turi atitikti teisės aktų reikalavimus.
  - 12.3.51. parengti, dėl naujai projektuojamo elektros tinklo, naujai nustatomos apsaugos zonos (teritorijos) Nekilnojamojo turto registro nuostatuose nurodytus duomenis bei teisės aktų nustatyta tvarka ir sąlygomis pateikti juos Nekilnojamojo turto registro tvarkytojui;
  - 12.3.52. per 10 (dešimt) darbo dienų nuo Sutarties pasirašymo dienos, Užsakovo atitinkamo regiono Elektros tinklo eksploatavimo komandos vadovo el. paštu, pateikti Užsakovui einamojo mėnesio Kontaktinių asmenų darbo grafiką, o vėliau, kiekvieno mėnesio paskutinę darbo dieną pateikti ateinančio mėnesio Kontaktinių asmenų darbo grafiką, kuris yra neatskiriama Sutarties dalis. Tuo atveju, jei paskutinė mėnesio diena yra nedarbo arba šventinė diena, tai ateinančio mėnesio Kontaktinių asmenų darbo grafiką Rangovas pateikia pirmą darbo dieną po nedarbo ar šventinės dienos.
  - 12.3.53. Rangovo informacijos saugumas turi būti valdomas vadovaujantis ISO 27001 (arba lygiavertiu) informacijos saugumo valdymo standartu (toliau – Standartas), o Standarto neturint Rangovas privalo užtikrinti, kad informacijos saugumo valdymas atitinka 12.3.54 – 12.3.64 punktuose nustatytus reikalavimus. Užsakovas turi teisę bet kuriuo metu paprašyti, o Rangovas nedelsdamas, bet ne vėliau kaip per 10 k.d. nuo prašymo gavimo dienos, pateikti informaciją, patvirtinančią sąlygų laikymąsi. Toliau tekste bei Sutartyje pateikiami reikalavimai, sąvokos ir terminai suprantami taip, kaip nurodoma Standarte.
  - 12.3.54. Rangovas turi turėti patvirtintą informacijos saugumo politiką (toliau – Politika), pagal Standarto reikalavimus.
  - 12.3.55. Politikos įgyvendinimui:
  - 12.3.56. Rangovas turi turėti paskirtą už informacijos saugą atsakingą asmenį;
  - 12.3.57. Rangovo darbuotojai turi būti supažindinti su informacijos saugumo reikalavimais bei jais vadovautis. Rangovas, Užsakovui pareikalavus privalo pateikti įrodymus, patvirtinančius apie Rangovo darbuotojų susipažinimą su informacijos saugos reikalavimais.
  - 12.3.58. Rangovas, ne rečiau kaip vieną kartą per vienerius metus, turi atlikti informacinio saugumo rizikų vertinimą, apimančią visas teikiamas paslaugas. Visoms rizikoms kurių lygis yra nepriimtinas turi būti parengtas ir Rangovo vadovybės patvirtintas rizikų valdymo priemonių planas. Rangovas, Užsakovui pareikalavus privalo pateikti ne vėliau kaip prieš vienerius metus atlikto informacinio saugumo rizikų vertinimą.
  - 12.3.59. Rangovo darbo vietos, iš kurių jungiamasi prie Pastotės įrenginių (Pastotės įrenginiai - aparatinė ir programinė įranga esanti pastotės viduje, kuri yra prijungta prie ESO technologinio duomenų perdavimo tinklo. Šios įrangos pagalba nuotoliniu būdu valdomi technologiniai procesai arba nuskaitomi duomenys), turi būti apsaugotos nuo kenkėjiškos programinės įrangos antivirusinės programos pagalba, kuri turi atitikti Standarte nurodytus reikalavimus.
  - 12.3.60. Rangovas turi turėti patvirtintą informacijos valdymo (klasifikavimo, žymėjimo ir naudojimo) tvarką pagal Standarto reikalavimus.
  - 12.3.61. Rangovas turi turėti parengtas elektroninio pašto, interneto, kompiuterio ir kitų informacinių išteklių naudojimo instrukcijas pagal Standarto reikalavimus.
  - 12.3.62. Rangovas turi turėti patvirtintus fizinės saugos politiką ir planus, užtikrinančius tinkamą, informacinių išteklių, kuriuose saugoma Užsakovo informacija, fizinę apsaugą, pagal Standarto reikalavimus.
  - 12.3.63. Rangovas turi turėti patvirtintą saugumo incidentų valdymo tvarką, apimančią ir teikiamas Paslaugas, pagal Standarto reikalavimus.
  - 12.3.64. Rangovas yra atsakingas už savo darbuotojų, subrangovų ir pasitelktų Trečiųjų asmenų veiksmus su Užsakovo pateikta informacija, informacinėmis arba technologinėmis procesų valdymo sistemomis.
  - 12.3.65. Rangovas, per 10 (dešimt) kalendorinių dienų nuo Sutarties pasirašymo dienos privalo pateikti ir su Užsakovu suderinti Rangovo ir/ar Subrangovo darbuotojų, kuriems bus suteikta prieiga prie Pastotės įrenginių, sąrašą.
  - 12.3.66. Rangovas yra atsakingas, kad tik autorizuoti, nurodyti Rangovo pateiktame ir su Užsakovu suderintame sąraše, darbuotojai gaus prieigą prie Pastotės įrenginių.
  - 12.3.67. Prieigą prie Pastotės įrenginių suteikiama naudojant AB „Ignitis grupė“ elektronines identifikavimo ir autentifikavimo priemones. Rangovas įsipareigoja užtikrinti, kad Rangovui suteikti prisijungimo duomenys bus perduoti per priemones, kuriomis vykdomas atliekamų veiksmų stebėjimas, tik

autorizuotiems, nurodytiems Rangovo pateiktame ir su Užsakovu suderintame sąraše, darbuotojams.

- 12.3.68. Rangovas įsipareigoja Užsakovo duomenis saugoti tik europinės ir transatlantinės integracijos kriterijus atitinkančių valstybių teritorijose.
- 12.3.69. Rangovas įsipareigoja nedelsiant informuoti Užsakovą apie galimus informacijos saugos pažeidimus.
- 12.3.70. Rangovas yra atsakingas už saugos incidentus, kurie atsirado dėl Rangovo darbuotojų, subrangovų ar Rangovo pasitelktų Trečiųjų asmenų veiksmų.
- 12.3.71. Užsakovas turi teisę audito būdu įsitikinti, kad Rangovas laikosi visų Sutarties 12.3.61 -12.3.73 punktuose nurodytų reikalavimų. Užsakovui pareikalavus, Rangovas turi pateikti įrodymus, patvirtinančius apie Sutarties 12.3.57 - 12.3.73 punktuose nurodytų kriterijų įgyvendinimą. Užsakovas iš Rangovo gautą informaciją turi teisę perduoti auditui bei gauti audito išvadą dėl Sutartyje įvardintų kriterijų atitikties Sutarties nuostatomis.
- 12.3.72. Sutarčiai vykdyti Rangovo ir/ar subrangovo darbuotojai, kuriems bus suteikta prieiga prie Pastotės įrenginių, turi būti parenkami iš europinės ir transatlantinės integracijos kriterijus atitinkančių valstybių.
- 12.3.73. Rangovas yra atsakingas už objekte esančių kabelių markiravimą, atnaujinimą bei naujų markiruočių sudėjimą (tiek tranzitinių tiek įvadinių kabelių atveju).
- 12.3.74. Rangovas įsipareigoja pateikti Projektą su sąmatomis, dokumentais, patvirtinančiais teisę įrengti Inžinerinius tinklus valstybinėje ir (ar) privačioje žemėje (Nacionalinės žemės tarnybos sutikimais, servitutų nustatymo sutartimis su servituto zonų brėžiniais), sklypo sutvarkymo planais, tinklų planais, bei inžinerinių – geologinių tyrinėjimų darbų kainomis, turės būti pateiktas pilnos apimties techninis projektas, 1 (viena) skaitmeninė jo kopija, pateikiama TIVIS (arba įrašyta kompiuterinėje laikmenoje, jeigu pateikti per TIVIS nėra galimybės) (brėžiniai ir schemos „dwg“ bylose, AUTOCAD-2000 (ar naujesnė) versija, kiti dokumentai „pdf“ bylose). Įrenginių, gaminių ir darbų kiekių žiniaraščiai turi būti atlikti pagal su Užsakovu suderintą formą. Techniniai dokumentai ir jų formos, Technologinės kortos, Tipinės schemos, Projektų techniniai reikalavimai turi atitikti Užsakovo reikalavimus, pateiktus www.eso.lt skiltyje „Partneriams“. Rangovas įsipareigoja nuolat saugoti techninio projekto originalus pagal STR 1.04.04:2017 „Statinio projektavimas, projekto ekspertizė“ numatytus reikalavimus Lietuvos vyriausiojo archyvaro nustatyta tvarka. Užsakovui paprašius, ar Rangovo bankroto ar restruktūrizavimo atveju Rangovas įsipareigoja techninio projekto originalus Užsakovui perduoti nedelsiant.
- 12.3.75. tinkamai vykdyti kitus Sutartyje nurodytus įsipareigojimus.
- 12.4. Atliekant Sutartyje numatytus Darbus Rangovas įsipareigoja pastatyti informacinius standus, kurių numatytos formos skelbiamos Užsakovo tinklapyje www.eso.lt skiltyje „Partneriams“. Informacinius standus privaloma pastatyti vadovaujantis numatyta tvarka Užsakovo tinklapyje www.eso.lt skiltyje „Partneriams“.
- 12.5. Jei projektavimo metu paruošti Projekto sprendiniai turės įtakos esamiems inžineriniams tinklams ar statiniams, Projekte turi būti numatyti šių inžinerinių tinklų ar statinių perkėlimo ar ardymo (nenaudojami tinklai ar statiniai) sprendiniai.
- 12.6. Projekto parengimui reikiamą dokumentaciją ir medžiagą iš reikiamų institucijų privalo gauti Rangovas. Projektų statybą leidžiančius dokumentus ar pritarimus turi gauti Rangovas. Esant poreikiui, Užsakovas suteikia Rangovui reikalingus įgaliojimus minėtiems dokumentams gauti.
- 12.7. Esant Užsakovo abejonėms dėl Projektavimo rezultato kokybės perdavimo – priėmimo metu, Šalys gali skirti ekspertizę.
- 12.8. Operatyvinius perjungimus 0,4 – 10 kV įtampos tinkluose (tame tarpe ir paskutinio komutacinio aparato Darbo vietoje atjungimą) vykdo Rangovas.
- 12.9. Rangovai, kurie atlieka paslaugas pagal galiojančias sutartis, teikia duomenis Užsakovui, reikalingus TRIR skaičiavimui. Jei Rangovas pilnam ar daliniam darbų atlikimui pasamdo subrangovus, už subrangovų TRIR duomenų pateikimą atsakingas Rangovas. TRIR rodiklio skaičiavimui Rangovas duomenis teikia už kiekvieną einamąjį mėnesį iki sekančio mėnesio 20 d. imtinai, užpildant darbuotojų saugos ir sveikatos deklaraciją - [AB "ESO" rangovų darbuotojų saugos ir sveikatos mėnesinė deklaracija](#). Rangovui nepateikus duomenų, Užsakovas, vadovaujantis Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatyme nustatytais pagrindais bei šios Sutarties pagrindais, turi teisę kreiptis į Valstybinę darbo inspekciją dėl informacijos apie incidentus ir nelaimingus atsitikimus, įvykusius su Rangovo darbuotojais už aktualų periodą;

13. PATVIRTINIMAI, PAREIŠKIMAI IR GARANTIJOS

- 13.1. Šalys pareiškia ir garantuoja viena kitai, kad:
  - 13.1.1. Šalis yra pagal buveinės valstybės teisės aktų reikalavimus tinkamai įsteigta ir teisėtai veikianti, turinti teisę sudaryti ir vykdyti šią Sutartį pagal joje numatytas sąlygas;
  - 13.1.2. Šalies atstovai, pasirašę šią Sutartį, yra Šalies tinkamai įgalioti ją pasirašyti ir Šalių ir (ar) jų atstovų asmens duomenys, būtini tinkamam Sutarties sudarymui, nelaikomi konfidencialia informacija;
  - 13.1.3. Šalis yra moki, nėra likviduojama, jos atžvilgiu nėra paskelbtų ir/ ar pradėtų bankroto, restruktūrizavimo ar kitokių nemokumo procedūrų. Šaliai nėra suteiktų/ įregistruotų jokių specialių statusų, kurių

- suteikimas/ įregistravimas darytų Sutarties sudarymą negalimu arba sietų su specialiu, iki Sutarties sudarymo ir pasirašymo neįvykdytų, sąlygų įvykdymu;
- 13.1.4. Sutarties sudarymo ir vykdymo metu turi visus Šalies valdymo ir/ ar kitų organų, valstybės ir/ ar savivaldybės institucijų, kitų asmenų galiojančius leidimus, sprendimus, pritarimus ir patvirtinimus ir galioja kiti teisiniai veiksmai, reikalingi Sutarties sudarymui ir galiojimui;
- 13.1.5. sudarydamos Sutartį, Šalys neviršija savo kompetencijos ir nepažeidžia (i) jokio teismo, arbitražo, valstybinės ar savivaldos institucijos sprendimo, įsakymo, potvarkio ar nurodymo, kuris yra taikomas Šalims; (ii) jokios sutarties ar kitokio sandorio, kurio šalimi yra atitinkama Šalis; (iii) jokio Šalims taikomo įstatymo ar kito teisės akto nuostatų; (iv) jokio vidaus teisės akto, įskaitant Šalies steigimo dokumentus;
- 13.1.6. atskleidė viena kitai visą joms žinomą informaciją, turinčią esminės reikšmės šios Sutarties sudarymui ir vykdymui, nepateikė kitai Šaliai jokios klaidinančios informacijos;
- 13.1.7. Jei paaiškėja, kad šioje Sutartyje nurodyti Šalių patvirtinimai (-as) ir / ar pareiškimai (-as) yra melagingas (-i) ir / ar klaidingas (-i), tai Šalis privalo atlyginti kitai Šaliai dėl tokio (-ių) melagingo (-ų), ir / ar klaidingo (-ų) patvirtinimo (-ų) ir / ar pareiškimo (-ų) patirtus nuostolius.
- 13.2. Šalys pareiškia ir garantuoja, kad jos ir jų tinkamai įgalioti asmenys, pasirašantys Sutartį, turi teisę sudaryti Sutartį bei priimti Sutartyje numatytus įsipareigojimus.
- 13.3. Rangovas patvirtina, kad Darbus atliks darbuotojai, turintys tinkamą Darbams atlikti kvalifikaciją, t. y., turintys valstybės institucijų išduotus dokumentus, suteikiančius teisę atlikti Darbus bei įrangos gamintojų išduotus sertifikatus, patvirtinančius, kad darbuotojai yra apmokyti dirbti su Darbams naudojama gamintojo įranga.
- 13.4. Pasirašydamas šią Sutartį Rangovas patvirtina, kad priiima visišką atsakomybę dėl savo pasitelktų sutarties vykdymui darbuotojų ar laikinųjų darbuotojų veiksmų bei dėl Sutarties vykdymui pasitelktų darbuotojų ar laikinųjų darbuotojų veiksmų kilus žalai įsipareigoja visiškai atlyginti nuostolius.
- 13.5. Pasirašydamas šią Sutartį Rangovas suteikia Užsakovui teisę iš Rangovo gautus Darbų rezultatus naudoti savo nuožiūra, perduoti tretiesiems asmenims, taip pat skelbti Darbų rezultato duomenis be atskiuro Rangovo sutikimo.
- 13.6. Siekiant užtikrinti lygiateisiškumo ir skaidrumo principų įgyvendinimą bei siekiant išvengti galimo interesų konflikto, pasirašydamas Sutartį Rangovas garantuoja, kad be atskiuro rašytinio Užsakovo sutikimo jokiais įmanomais būdais ir/ar pagrindais nepasitelks Užsakovo darbuotojų šios Sutarties vykdymui. Šio punkto pažeidimas laikomas esminiu Sutarties pažeidimu ir Užsakovas tokiu atveju turi teisę Sutartyje nustatyta tvarka vienašališkai nutraukti šią Sutartį, apie tai įspėjęs Rangovą raštu prieš 5 (penkias) dienas.
- 13.7. Rangovas užtikrina, kad jo vykdoma veikla yra teisėta ir neprieštarauja jokioms teisės normoms. Jei Užsakovui bet kurios valstybinės/savivaldos institucijos ar bet kurie tretieji asmenys pareikš pretenzijas ir/ar ieškinius arba jei Užsakovas patirs bet kokias kitas neigiamas pasekmes dėl to, kad Rangovo vykdoma veikla yra neteisėta ir/arba prieštarauja teisės normoms, Rangovas įsipareigoja visiškai atlyginti dėl to padarytą žalą Užsakovui, įskaitant, bet neapsiribojant, žalą Užsakovo vardui, prekiniam ženklui, reputacijai, bei sumokėti valstybinėms/savivaldos institucijoms ir/ar kitiems tretiesiems asmenims mokėtinas baudas ir/ar priteistas sumas, ir/arba kompensuoti Užsakovui jo sumokėtas baudas, kurias paskirs valstybinės/savivaldos institucijos dėl Rangovo vykdomos veiklos.
- 13.8. Rangovas patvirtina ir garantuoja, kad atliktiems Darbams tretieji asmenys neturi jokių teisių ar pretenzijų, taip pat, kad Darbai neareštuoti ir kad jie nėra teismo ginčo objektas. Rangovas taip pat patvirtina ir garantuoja, kad nėra jokių viešosios teisės pažeidimų ar apribojimų, kurie galėtų turėti įtakos Užsakovo nuosavybės teisei į perduodamus Darbus. Rangovui pažeidus šio punkto reikalavimus, Užsakovas turi teisę reikalauti sumažinti Bendrą Sutarties kainą, sustabdyti mokėjimus Rangovui pagal šią Sutartį ir/arba nutraukti Sutartį dėl Rangovo kaltės. Rangovas sutinka, kad netinkama Darbų kokybė gali būti bet kokių mokėjimų nutraukimo ir/ar sustabdymo priežastimi. Trūkumai užfiksuojami priėmimo – perdavimo aktuose arba Užsakovo rašytiniais nurodymais.
- 13.9. Pasirašydamas šią Sutartį Rangovas patvirtina, kad susipažino su Užsakovo patvirtintu Rangos darbų vykdymo Bendrovės eksploatuojamuose elektros įrenginiuose bei dujų sistemoje proceso aprašu, Nurodymų dėl darbų elektros įrenginiuose ir pavedimų išdavimo, įforminimo, pildymo ir apskaitos proceso aprašu, Bendrovės rangovų operatyvinio remonto darbuotojų praktinio parengimo organizavimo proceso aprašu ir įsipareigoja juos vykdyti. Su šiais aprašais Rangovas privalo supažindinti ir Subrangovus.
- 13.10. Rangovui yra žinoma, kad AB „Ignitis grupė“ yra išplatinusi finansines priemones, kurios yra įtrauktos į prekybą reguliuojamose rinkose NASDAQ OMX Vilnius ir Londono biržose. Atsižvelgiant į tai, AB „Ignitis grupė“ yra emitentas, kuriam, be kitų teisės aktų reikalavimų, taip pat taikomos ir Piktnaudžiavimo rinka reglamento (ES) Nr. 596/2014 nuostatos. Kadangi emitentas gali disponuoti viešai neatskleista informacija (angl. inside information), visiems šią informaciją žinantiesiems asmenims draudžiama neteisėtai ja pasinaudoti atliekant prekybos AB „Ignitis grupė“ finansinėmis priemonėmis veiksmus arba perduodant šią informaciją bet kuriam asmeniui, kuris neturi teisės su ja susipažinti. [Kitos šalies sąvoka sutartyje] pripažįsta ir sutinka, kad jis ir jo darbuotojai yra informuoti ir žino apie aptartą reguliavimą ir sutinka visapusiškai laikytis Piktnaudžiavimo rinka reglamento (ES) Nr. 596/2014 nuostatų, tame tarpe, jei taikoma, pareigos sudaryti viešai neatskleistą informaciją žinančių asmenų (angl. insider list) sąrašą ir prireikus nedelsiant jį pateikti Užsakovui.
- 13.11. Rangovas patvirtina ir garantuoja, kad tiek Sutarties sudarymo metu, tiek visą jos galiojimo laikotarpį Rangovas (jo pasitelkiami subtiekiejai, ūkio subjektai ar kitos trečiosios šalys) ir/ar jo (jų) akcininkas (-ai) ir/ar tiesioginis (-

iai) ar netiesioginis (-iai) galutinis (-iai) naudos gavėjas (-ai) ir/ar jų valdomas (-i) subjektas (-ai) (toliau – Subjektai), nėra įtraukti į bet kokią Europos Sąjungos ir/ar Jungtinių Tautų ir/ar Didžiosios Britanijos ir/ar Jungtinių Amerikos Valstijų ir/ar Lietuvos Respublikos prekybinių, ekonominių, finansinių ar kitų sankcijų sąrašą (-us) ir/ar panašų sąrašą (toliau – Sankcijų sąrašai), o taip pat nei vienam iš Subjektų nėra pareikštas bet koks įtarimas, susijęs su dalyvavimu pinigų plovimo, teroristinės veiklos finansavimo ar mokestiniu sukčiavimu susijusioje veikloje ir/ar įsitraukimu į tokią veiklą. Rangovas Sutarties vykdymo metu įsipareigoja nedelsdamas raštu, bet ne vėliau nei per 1 (vieną) darbo dieną nuo nurodytų aplinkybių atsiradimo, pranešti Užsakovui informaciją apie Subjektų įtraukimą į Sankcijų sąrašus, taip pat apie Subjektui pareikštus įtarimus dėl aukščiau nurodytų veiklų ir/ar įsitraukimo į tokias veiklas. Subjektų, kurių akcijomis prekiaujama vertybinių popierių biržoje, naudos gavėjui nustatyti taikomi Lietuvos Respublikos pinigų plovimo ir teroristų finansavimo įstatyme nustatyti kriterijai. Šiame punkte nustatytų reikalavimų pažeidimas ir/ ar nesilaikymas sukelia Sutartyje nurodytas pasekmes.

- 13.12. Rangovas patvirtina ir garantuoja, kad tiek Sutarties sudarymo metu, tiek visą jos galiojimo laikotarpį Rangovas, jo pasitelkiami subrangovai ir ūkio subjektai (taip pat subrangovai, kuriuos Rangovas vėliau pasitelkia Sutarties vykdymo metu) neturi VPĮ 46 str. įtvirtintų pašalinimo pagrindų. Rangovo garantija dėl jo ar jo pasitelkiamų subdėvių/ūkio subjektų pašalinimo pagrindų nebuvimo galioja nepriklausomai nuo atitinkamų dokumentų dėl pašalinimo pagrindų nebuvimo patikrinimo Kvalifikacinėje sistemoje. Šiame punkte nustatytų reikalavimų pažeidimas ir/ ar nesilaikymas sukelia Sutartyje nurodytas pasekmes.
- 13.13. Užsakovas turi teisę reikalauti atlyginti tiesioginius nuostolius, patirtus Rangovui pažeidus Sutarties 13.10. punkte numatytus įsipareigojimus informuoti ir/ar pateikus klaidingą ir melagingą informaciją apie Subjektų įtraukimą į Sankcijų sąrašus ir/ ar pareikštus įtarimus dėl pinigų plovimo, teroristinės veiklos finansavimo ar su mokestiniu sukčiavimu susijusios veiklos.
- 13.14. Užsakovas turi teisę kreiptis į Valstybinę darbo inspekciją dėl informacijos apie nelaimingus atsitikimus, įvykusius su Rangovo darbuotojais, už aktualų periodą tuo atveju, jeigu Sutartyje nustatyta tvarka Rangovas neteikia reikiamos informacijos apie galimus TRIR įvykius.
- 13.15. Užsakovas turi teisę teikti Rangovui pastabas, pasiūlymus, pageidavimus bei nurodymus dėl Darbų atlikimo tvarkos. Užsakovo pastabos, pasiūlymai, pageidavimai bei nurodymai Rangovui yra privalomi ir jis turi juos įvykdyti. Tuo atveju, jeigu Rangovas mano, kad Užsakovo pastabos, pasiūlymai, pageidavimai bei nurodymai prieštarauja Teisės aktų reikalavimams arba kelia grėsmę atliekamų Darbų tinkamumui bei saugumui, Rangovas turi raštu išdėstyti savo nuomonę Užsakovui. Jeigu Rangovas raštu nepateikia savo nuomonės Užsakovui, ir įvykdo Užsakovo ar jo atstovo pastabas, pasiūlymus, pageidavimus bei nurodymus, už jų sukeltas pasekmes atsako Rangovas;
- 13.16. Užsakovas turi teisę pareikalauti pakeisti Rangovo pasitelktą Subrangovą (nepaisant to, kad yra gautas raštiškas Užsakovo pritarimas jo pasitelkimui), jeigu Darbų vykdymo metu atsiranda pagrįstų abejonų dėl Subrangovo kvalifikacijos, Darbų kokybės, garantijų, finansinės padėties. Rangovas privalo šį Užsakovo reikalavimą vykdyti nedelsiant.
- 13.17. Sudarydamos šią Sutartį Šalys patvirtina, kad supranta, jog nuo 2018 m. gegužės 25 d. yra tiesiogiai taikomas 2016 m. balandžio 27 d. priimtas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo (toliau – Reglamentas). Šalys patvirtina, kad jeigu siekiant užtikrinti tinkamą Sutarties vykdymą bus tvarkomi asmens duomenys, Šalys įsipareigoja sudaryti atskirą susitarimą dėl duomenų tvarkymo, kuriuo nustato duomenų tvarkymo dalyką ir trukmę, duomenų tvarkymo pobūdį ir tikslą, asmens duomenų rūšis ir duomenų subjektų kategorijas bei duomenų valdytojo prievolės ir teises.

14. SUBRANGOVAI, JUNGtinė VEIKLA, KEITIMO TVARKA

- 14.1. Sutarties vykdymui pasitelkti Subrangovai ir jiems perduodamų Darbų sąrašas (jeigu aktualu) nurodyti Sutarties Priede Nr. 4 „Subrangovams perduodamų Darbų sąrašas“.
- 14.2. Darbus, gali vykdyti tik tie Subrangovai ir atlikti tuos Darbus, kurie yra numatyti Sutartyje ir yra numatyti iš anksto Rangovo pateiktame pasiūlyme iki Sutarties vykdymo pradžios. Visi Rangovo pasitelkti Subrangovai privalo neturėti VPĮ 46 str. įtvirtintų pašalinimo pagrindų visą Sutarties galiojimo laikotarpį.
- 14.3. Subrangovo keitimas ar naujo Subrangovo pasitelkimas galimas visiems Darbams net jei Rangovo pasiūlyme pirkimui nebuvo numatyti perduoti Subrangovams ir yra atlikta laikantis Sutarties 14 skyriaus nuostatų.
- 14.4. Subrangovo keitimas ar naujo Subrangovo pasitelkimas negali daryti įtakos Užsakymo ir/ar Darbų įvykdymo terminams.
- 14.5. Subrangovų keitimas ar naujų Subrangovų pasitelkimas galimas tik tuomet, kai Rangovas Užsakovui pateikia prašymą dėl Subrangovo, kuris nurodytas Sutartyje, keitimo ar naujo Subrangovo pasitelkimo ir gauna raštišką Užsakovo sutikimą. Rangovas visais atvejais pateikia pašalinimo pagrindų nebuvimo reikalavimams pagrindžiančius dokumentus ir kvalifikaciją pagrindžiančius dokumentus (jeigu Pirkimo metu pasitelkiant Subrangovą jais buvo remiamasi). Užsakovas, gavęs Rangovo prašymą, jį išnagrinėja ir pateikia atsakymą per ne vėliau kaip 5 darbo dienas nuo tokio prašymo gavimo. Tuo atveju, kai Užsakovas nustato, kad objekte Darbus vykdo tretieji asmenys, kurie Rangovo nebuvo pasitelkti kaip Subrangovai Sutarties galiojimo metu (t.y. Rangovas nebuvo gavęs raštiško Užsakovo sutikimo dėl naujo Subrangovo pasitelkimo), Rangovas Užsakovui pareikalavus įsipareigoja sumokėti 1500,00 Eur (tūkstantį penkis šimtus eurų 00 ct) dydžio baudą už kiekvieną

- tokį atvejį. Jeigu Užsakovas nustato, kad objekte Darbus vykdo tretieji asmenys, kurie Rangovo nebuvo pasitelkti kaip Subrangovai Sutarties galiojimo metu ir Užsakovas sužino, kad šie asmenys yra įtraukti į Nepatikimų tiekėjų sąrašą (VPĮ 46 str. 4 d. 6 p.), tai bus laikoma esminiu Sutarties pažeidimu.
- 14.6. Siekiant išvengti bet kokių abejonių, Šalys susitaria, kad Šalims įvykdžius visas šiame skyriuje nurodytas sąlygas atskiras susitarimas dėl Sutarties pakeitimo nebus sudaromas, o Šalių viena kitai pateikti šiame punkte nurodyti dokumentai yra laikomi neatskiriama Sutarties dalimi.
  - 14.7. Tuo atveju, kai Rangovo norimas pasitelkti Subrangovas neatitinka Pirkimo dokumentuose Subrangovams keltų kvalifikacinių reikalavimų, Rangovas įsipareigoja pakeisti kvalifikacinių reikalavimų neatitinkantį Subrangovą kitu per 5 (penkias) darbo dienas nuo Užsakovo pranešimo apie Subrangovo neatitikimą kvalifikaciniams reikalavimams gavimo dienos.
  - 14.8. Rangovas privalo užtikrinti, kad Sutarties sudarymo momentu ir visą jos galiojimo laikotarpį Darbus atliekantys ir Sutartį vykdantys Subrangovai turėtų reikiamą kvalifikaciją ir patirtį, būtinas tinkamam Sutarties vykdymui. Už Subrangovų atliekamų Darbų kokybę ir darbų saugos reikalavimų laikymąsi Užsakovui atsako Rangovas.
  - 14.9. Tuo atveju, kai Pirkimo dokumentuose numatyta tiesioginio Užsakovo atsiskaitymo su Subrangovais galimybė, Subrangovui išreiškus norą pasinaudoti tiesioginio atsiskaitymo galimybe, tarp Užsakovo, Rangovo bei Subrangovo, laikantis PĮ 96 str. nuostatų, sudaroma trišalė sutartis.
  - 14.10. Subrangovas norintis pasinaudoti Sutarties 14.9 punkte nurodyta galimybe, raštu pateikia prašymą Užsakovui. Prašyme nurodomi Subrangovo atliekami Darbai ir su Rangovu suderinta Subrangovui mokėtina suma, kartu pateikiant Rangovo patvirtinimą dėl Subrangovui mokėtinos sumos suderinimo.
  - 14.11. Užsakovas, išnagrinėjęs Subrangovo prašymą, priima sprendimą dėl tokio atsiskaitymo taikymo bei praneša Rangovui ir Subrangovui per 10 (dešimt) kalendorinių dienų nuo prašymo gavimo dienos.
  - 14.12. Jei Užsakovas priima sprendimą tenkinti Subrangovo prašymą, pasirašoma trišalė sutartis tarp Užsakovo, Rangovo ir Subrangovo, kaip nurodoma Sutarties 14.9 punkte, pagal projektą, kuris pateikiamas Sutarties priede Nr. 3 „Trišalė sutartis“.
  - 14.13. Rangovas įsipareigoja apie Sutarties 14.9 punkte nurodytą tiesioginio atsiskaitymo galimybę bei šioje Sutartyje nustatytą tokio atsiskaitymo tvarką informuoti pasitelktus Subrangovus.
  - 14.14. Atsiradus poreikiui keisti jungtinės veiklos sutartyje nurodytus partnerius kitais (jeigu Darbai atliekami pagal jungtinės veiklos sutartį), privalo būti įvykdytos visos žemiau nurodytos sąlygos:
    - 14.14.1. Rangovas Užsakovui pateikia šiuos dokumentus:
      - 14.14.1.1. pasiliekančio jungtinės veiklos partnerio prašymą dėl jungtinės veiklos partnerio keitimo;
      - 14.14.1.2. pasitraukiančio jungtinės veiklos partnerio prašymą pasitraukti iš jungtinės veiklos sutarties partnerių ir perduoti visus įsipareigojimus pagal jungtinės veiklos sutartį naujam / pasiliekančiam jungtinės veiklos partneriui;
      - 14.14.1.3. naujojo / pasiliekančio jungtinės veiklos partnerio raštišką sutikimą pakeisti pasitraukiantį jungtinės veiklos partnerį bei priimti visus pasitraukiančio jungtinės veiklos partnerio įsipareigojimus pagal jungtinės veiklos sutartį bei naujojo / pasiliekančio jungtinės veiklos partnerio kvalifikaciją pagrindžiantys dokumentus (jei taikoma).
    - 14.14.2. Rangovas gauna Užsakovo rašytinį sutikimą keisti jungtinės veiklos partnerius;
    - 14.14.3. Rangovas pateikia Užsakovui naujos jungtinės veiklos sutarties ar esamos jungtinės veiklos sutarties pakeitimo kopiją, kurioje pasiliekančiojo jungtinės veiklos partnerio įsipareigojimai išliks tokie patys kaip ir ankstesnėje jungtinės veiklos sutartyje, o naujasis / pasiliekančias jungtinės veiklos partneris perims visus pasitraukiančiojo jungtinės veiklos partnerio įsipareigojimus pagal ankstesnę jungtinės veiklos sutartį.
    - 14.14.4. Galutinio sprendimo teisė dėl jungtinės veiklos partnerio keitimo priklauso Užsakovui. Jei Užsakovas pritaria keitimui, jungtinės veiklos partnerio keitimas įforminamas rašytiniu Šalių susitarimu.
  - 14.15. Jei Sutartimi įsigyjamas nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbus objektas, Rangovas turi teisę pasitelkti tik tuos Subrangovus, Ūkio subjektus, Trečiuosius asmenis, kurie registruoti (jeigu Subrangovas, Ūkio subjektas, Trečiasis asmuo yra fizinis asmuo – nuolat gyvenantis ar turintis pilietybę) Europos Sąjungos valstybėje narėje, Šiaurės Atlanto sutarties organizacijos valstybėje narėje ar trečiojoje šalyje, pasirašiusioje PĮ 29 straipsnio 4 dalyje / VPĮ 17 straipsnio 4 dalyje nurodytus tarptautinius susitarimus.
  - 14.16. Šio skyriaus nuostatų nesilaikymas yra laikomas esminiu Sutarties pažeidimu.

15. ŠALIŲ ATSAKOMYBĖ

- 15.1. Už šia Sutartimi prisiimtų įsipareigojimų nevykdymą ar netinkamą vykdymą, t. y. Šaliai pažeidus Sutartį, Šalys atsako teisės aktuose ir šioje Sutartyje nustatyta tvarka. Šaliai pažeidus Sutartį, kita Šalis turi teisę naudotis bet kokiais teisėtais savo teisių gynimo būdais, kurie numatyti teisės aktuose ir šioje Sutartyje.
- 15.2. Šalys patvirtina, kad supranta, jog sudaroma viešojo pirkimo sutartis, todėl viešas interesus preziumuojamas. Sutartyje nustatytos netesybės yra laikomos teisingomis bei protingo dydžio. Rangovas supranta, kad jis sąžiningai laimėjo viešojo pirkimo konkursą, todėl jis privalo laikytis sutartinių įsipareigojimų, nekeisti Sutarties sąlygų savo veiksmais ir sumokėti netesības bei atlyginti nuostolius, jei nesilaikys Pirkimo sąlygose, įskaitant Sutartį, nustatytą (-ų) jam įsipareigojimo (-ų).

- 15.3. Už savo sutartinių įsipareigojimų nevykdymą ar netinkamą vykdymą Šalys atsako šioje Sutartyje ir teisės aktuose nustatyta tvarka. Netesybų dydžiai už sutartinių įsipareigojimų nevykdymą arba netinkamą vykdymą nurodyti Sutarties priede Nr. 6 „Pagrindinės sutarties vykdymo sąlygos“.
- 15.4. Rangovas savo lėšomis pašalina klaidingų operatyvinių perjungimų padarinius bei atlygina Užsakovo patirtus tiesioginius nuostolius. Rangovas taip pat atlygina padarytą žalą aplinkai dėl jos užteršimo izoliacine transformatorine alyva, tepalais ar kitais teršalais, kai tai yra patvirtinama atitinkamais aktais (protokolais).
- 15.5. Jei Užsakovas nustato, kad dėl Rangovo darbuotojų klaidingų veiksmų buvo atjungti ir/arba sugadinti Užsakovo elektros įrenginiai, tokiu atveju Rangovo darbuotojai turi papildomai dubliuotis Užsakovo elektros įrenginiuose. Šis reikalavimas nurodomas Užsakovo elektros įrenginių atsijungimų tyrimo aktuose arba Užsakovo pranešimuose Rangovui dėl darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimų pažeidimo. Papildomo dubliavimosi data nurodoma Užsakovo elektros įrenginių atsijungimų tyrimo aktuose arba Užsakovo pranešimuose Rangovui dėl darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimų pažeidimo, bet negali būti trumpesnė kaip 21 (dvidešimt viena) kalendorinė diena nuo datos, kurią šie dokumentai buvo išsiusti Rangovui vykdyti. Rangovas pateikia Užsakovo raštą apie sėkmingai praeitą dubliavimąsi. Rangovas, Užsakovui pareikalavus, atlygina Užsakovui dėl to kilusius tiesioginius nuostolius.
- 15.6. Užsakovas priima sprendimą taikyti Rangovui, o Rangovas įsipareigoja sumokėti, 5.000,00 EUR (penkių tūkstančių eurų) baudą, jei Užsakovas nustato, kad Rangovas esminę (-es) Sutarties sąlygą (-as) vykdo su dideliais arba nuolatiniais trūkumais. Užsakovas apie sprendimą taikyti Rangovui šiame punkte nurodytą baudą, informuoja Rangovą raštu arba per Informacinę sistemą. Rangovo esminės (-ių) Sutarties sąlygos (-ų) vykdymas su dideliais arba nuolatiniais trūkumais laikomas, jeigu:
- 15.6.1. Rangovas nesilaiko Sutarties priede Nr. 6 „Pagrindinės sutarties vykdymo sąlygos“ numatytų Avarinių ir/ar Planinių (Remonto ir defektų šalinimo) darbų atlikimo terminų ir vėluoja nuo numatyto termino pabaigos daugiau nei 10 (dešimt) kalendorinių dienų vienu metu 3-uose skirtinguose Užsakymuose arba Užsakyme (-uose) kurio (-ių) bendra vertė 1.000,00 EUR (vienas tūkstantis eurų) ir daugiau. Vėlavimu nelaikomas Darbų atlikimo termino praleidimas, jeigu aplinkybės atsirado ne dėl Rangovo kaltės;
- 15.6.2. Rangovas nesilaiko Sutarties priede Nr. 6 „Pagrindinės sutarties vykdymo sąlygos“ numatytų Naujų klientų objekto prijungimo ir/arba rekonstrukcijos (Užsakovo skirstymo sistema) ir/ar Naujų klientų elektros tinklo dalies (Vartotojo sistemoje) darbų atlikimo terminų ir vėluoja nuo numatyto termino pabaigos daugiau nei 10 (dešimt) kalendorinių dienų vienu metu 3-uose skirtinguose Užsakymuose arba Užsakyme (-uose) kurio (-ių) bendra vertė 5.000,00 EUR (penki tūkstančiai eurų) ir daugiau. Vėlavimu nelaikomas Darbų atlikimo termino praleidimas, jeigu aplinkybės atsirado ne dėl Rangovo kaltės;
- 15.6.3. Reikalinga atliktus Darbus priduoti/suderinti su VERT ir Rangovas vėluoja tai padaryti 3-juose Užsakymuose ilgiau kaip 5 (penkias) kalendorines dienas.
- 15.6.4. Rangovas Sutarties galiojimo laikotarpiu, nepriklausomai nuo to ar Užsakymas Darbams teikiamas Sutarties objekto teritorijoje ar Sutarties gretutinėse teritorijose, atsisakė arba Sutartyje nustatytu terminu nepriėmė vykdyti Sutarties priede Nr. 6 „Pagrindinės sutarties vykdymo sąlygos“ numatytų Avarinių ir/ar Planinių (Remonto ir defektų šalinimo) darbų 3 (tris) Užsakymus arba Užsakymą (-us) kurio (-ių) bendra vertė 1.000,00 EUR (vienas tūkstantis eurų) ir daugiau.
- 15.6.5. Rangovas Sutarties galiojimo laikotarpiu, nepriklausomai nuo to ar Užsakymas Darbams teikiamas Sutarties objekto teritorijoje ar Sutarties gretutinėse teritorijose, atsisakė arba Sutartyje nustatytu terminu nepriėmė vykdyti Sutarties priede Nr. 6 „Pagrindinės sutarties vykdymo sąlygos“ numatytų Naujų klientų objekto prijungimo ir/arba rekonstrukcijos (Užsakovo skirstymo sistema) ir/ar Naujų klientų elektros tinklo dalies (Vartotojo sistemoje) darbų 3 (tris) Užsakymus arba Užsakymą (-us) kurio (-ių) bendra vertė 5.000,00 EUR (penki tūkstančiai eurų) ir daugiau.
- 15.6.6. 3 (trijuose) skirtinguose Užsakymuose, nepriklausomai nuo to ar Užsakymai Darbams buvo pateikti Sutarties objekto teritorijoje ar Sutarties gretutinėse teritorijose bei nepriklausomai nuo Užsakymų vertės, Rangovas atsisako arba nustatytu terminu nepriima vykdyti Užsakyme nurodytus Darbus už Sutarties priede Nr. 9 „Pasiūlymo forma“ Įkainių lentelėse numatytus darbų ir/ar paslaugų įkainius.
- 15.7. Kas pagal šią Sutartį laikoma Užsakymo atsisakymu arba Užsakymo nustatytu terminu nepriėmimu, apibrėžta Sutarties priedo Nr. 6 „Pagrindinės sutarties vykdymo sąlygos“ 6 punkto paaiškinime.
- 15.8. Rangovas savo lėšomis pašalina gedimo ar atsijungimo padarinius, atsiradusius dėl nekokybiškai atliktų Darbų bei atlygina Užsakovo patirtus tiesioginius nuostolius.
- 15.9. Rangovas prisiima visišką atsakomybę dėl Sutarties vykdymui pasitelktų darbuotojų ar laikinųjų darbuotojų ar trečiųjų asmenų veiksmų ir kilus žalai įsipareigoja visiškai atlyginti nuostolius;
- 15.10. Vadovaujantis šios Sutarties nuostatomis apskaičiuotus netesybas ir nuostolius dėl Rangovo sutartinių įsipareigojimų nevykdymo ar netinkamo vykdymo Užsakovas turi teisę išskaičiuoti iš bet kokių Rangovui mokėtinų sumų, apie tokį įskaitymą pranešant Rangovui raštu.
- 15.11. Rangovas ir Užsakovas vykdo Užsakymų kontrolę. Tiek Rangovas, tiek Užsakovas turi nedelsdami raštu informuoti Užsakovo ar Rangovo atsakingą asmenį, nurodytą Sutartyje, kai faktiškai pateiktų Užsakymų vertė pasieks ir (ar) viršys 80 proc. nuo Bendros Sutarties kainos neįskaitant PVM. Taip pat Rangovas įsipareigoja nepriimti ir nevykdyti naujų Užsakymų be atskiro rašytinio Šalių susitarimo, jei faktiškai pateiktų Užsakymų vertė siekia Bendrą Sutarties kainą neįskaitant PVM, nurodytą Sutartyje.

- 15.12. Užsakovui pareiškus reikalavimą atlyginti patirtus nuostolius, netesybos įskaitomos į nuostolių atlyginimą.
- 15.13. Šalys pareiškia, kad šioje Sutartyje nustatytos netesybos yra laikomos teisingomis bei protingo dydžio ir sutinka, kad jos nebūtų mažinamos, nepriklausomai nuo to, ar dalis prievolės yra įvykdyta. Šalys taip pat pripažįsta, kad nurodytų netesybų dydis yra laikomas minimalia neginčijama nukentėjusiosios Šalies patirtų nuostolių suma, kurią kita Šalis turi kompensuoti nukentėjusiajai Šaliai dėl Sutarties pažeidimo (nesilaikymo), nereikalaujant nuostolių dydį patvirtinančių įrodymų. Užsakovo patirti tiesioginiai nuostoliai dėl Rangovo kaltės nėra ribojami.
- 15.14. Nuostolių atlyginimas ir netesybų sumokėjimas neatleidžia Šalies nuo Sutarties nuostatų tinkamo vykdymo.
- 15.15. Rangovo darbuotojui antrą kartą pažeidusiam movų gamintojo instrukcijas montuojant 0,4-10 kV kabelių movas, Bendrovė inicijuoja movų montuotojo kvalifikacinio pažymėjimo galiojimo panaikinimą nustatyta tvarka.
- 15.16. Užsakovui nesilaikant Sutartyje numatytų įsipareigojimų, Rangovas turi teisę kreiptis dėl patirtų tiesioginių nuostolių kompensavimo su tokį faktą patvirtinančiais dokumentais, jeigu tokie nuostoliai yra patiriami.

16. KONFIDENCIALI INFORMACIJA

- 16.1. Šalys susitaria laikyti šią Sutartį, išskyrus jos sudarymo faktą, ir visą jos pagrindą viena kitai perduodamą ar kitokiu būdu Sutarties vykdymo metu sužinotą/užfiksuotą/nufilmuotą ir pan. informaciją paslaptįje neterminuotai, neatsižvelgiant į tai, ar ta informacija pateikiama žodžiu ar raštu. Šalys susitaria neatskleisti konfidencialios informacijos jokiai trečiajai šaliai be išankstinio raštiško kitos Šalies sutikimo (išskyrus, jeigu Sutartyje nustatyta kitaip), o taip pat nenaudoti konfidencialios informacijos asmeniniams ar trečiųjų asmenų poreikiams, išskyrus atvejus, kai tokia informacija privalo būti atskleista teisės aktų nustatyta tvarka ar turi būti atskleista teisės, finansų ar kitos srities specialistui/patarėjui, ar paskolos davėjui.
- 16.2. Visa Užsakovo Rangovui suteikta bei Sutarties vykdymo metu sukurta/sužinota informacija yra laikoma konfidencialia, išskyrus viešai prieinamą informaciją ir Pirkimo dokumentus, visais kitais atvejais Užsakovas turi patvirtinti raštu, kad tam tikra pateikta informacija nėra konfidenciali.
- 16.3. Šalis, pažeidusi šioje Sutartyje konfidencialumo pareigą, įsipareigoja pagal pagrįstą kitos Šalies reikalavimą sumokėti 3 000,00 EUR (trių tūkstančių eurų 00 ct) be PVM dydžio baudą ir atlyginti kitai Šaliai šios Sutarties pažeidimu padarytus nuostolius bei imtis visų protingų veiksmų, kad per trumpiausią laikotarpį ištaisytų tokio atskleidimo pasekmes.
- 16.4. Visą informaciją, gautą Sutarties vykdymo metu, Užsakovas gali naudoti savo ir ar bet kurios AB „Ignitis grupė“, įmonių grupei priklausančios įmonės ir/ar Užsakovo tiesiogiai ar netiesiogiai kontroliuojamos bendrovės ir/ar Užsakovo tiesiogiai ar netiesiogiai kontroliuojančios bendrovės vykdomos veiklos tikslais, ir tai nebus laikoma Sutarties pažeidimu.
- 16.5. Rangovas privalo pasirašyti atskirą konfidencialumo susitarimą, kuriame gali būti nustatytos kitos konfidencialią informaciją, reglamentuojančios nuostatos, jei tai numatyta Pirkimo sąlygose ar to reikalauja Užsakovas.

17. INTELEKTINĖ NUOSAVYBĖ

- 17.1. Ši Sutartis nėra sutikimas naudotis Užsakovo ar (ir) AB „Ignitis grupė“ priklausančiais prekių ženklais ir (ar) pavadinimu, todėl Sutarties galiojimo laikotarpiu ir jam pasibaigus draudžiama/negalima bet kokia apimtimi bei tikslais naudotis Užsakovo ar (ir) AB „Ignitis grupė“ priklausančiais prekių ženklais ir (ar) pavadinimu, kiek tai nėra apibrėžta šia Sutartimi ir kiek nėra būtina reikalinga vykdant Sutartyje nustatytus įsipareigojimus. Užsakovui ar (ir) AB „Ignitis grupė“ priklausančiais prekių ženklais ir (ar) pavadinimu galima naudotis tik gavus išankstinį rašytinį Užsakovo ar AB „Ignitis grupė“ sutikimą dėl konkretaus prekių ženklo ir (ar) pavadinimo naudojimo, kuriuo nustatomos konkrečios prekių ženklo ir (ar) pavadinimo naudojimo tvarka bei sąlygos.
- 17.2. Rangovas naudodamas Užsakovo ar (ir) AB „Ignitis grupė“ priklausančią prekės ženklą, kai turi tam suteiktą rašytinį sutikimą, neturi teisės keisti prekės ženklo grafinio dizaino (formos, turinio, pridėti papildomo teksto, simbolių, perdaryti esamų elementų, pridėti kitą logotipą, keisti ryškumą, spalvas, proporcijas ir kt.).
- 17.3. Tuo atveju, jei Užsakovas nustato, kad Rangovas naudoja Užsakovo ar (ir) AB „Ignitis grupė“ priklausančius prekių ženklus ir (ar) pavadinimą be išankstinio rašytinio Užsakovo ar (ir) AB „Ignitis grupė“ sutikimo, kitaip pažeidžia prekių ženklų savininkų teises į prekių ženklus, Užsakovas Rangovui išsiunčia pranešimą su informacija apie padarytą pažeidimą bei nustato terminą pažeidimui pašalinti. Tuo atveju, jei Rangovas pažeidimo nepašalina per Užsakovo nustatytą terminą, Užsakovas turi teisę ginti savo kaip prekių ženklų ir (ar) pavadinimo savininko/teisėto naudotojo teises teisės aktų nustatyta tvarka ir reikalauti nuostolių atlyginimo.

18. NENUGALIMOS JĖGOS (FORCE MAJEURE) APLINKYBĖS

- 18.1. Bet kuri Šalis atleidžiama nuo atsakomybės už savo sutartinių įsipareigojimų nevykdymą ar netinkamą vykdymą, jei įrodo, kad toks nevykdymas ar netinkamas vykdymas buvo nulemtas nenugalimos jėgos (force majeure) aplinkybių, kurių ji negalėjo kontroliuoti bei protingai numatyti Sutarties sudarymo metu, ir kad negalėjo užkirsti kelio šių aplinkybių ar jų pasekmių atsiradimui. Nenugalima jėga (force majeure) nelaikoma tai, kad Šalis neturi reikiamų finansinių išteklių Sutarčiai tinkamai ir laiku vykdyti arba Šalies (skolininko) kontrahentai pažeidžia savo prievolės, Šalis praranda klientus ir (arba) prekių rinką ar paklausą.

- 18.2. Šalys nenugalimos jėgos (force majeure) aplinkybėmis susitaria laikyti aplinkybes, kaip jos reglamentuotos Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 6.212 straipsnyje ir Atleidimo nuo atsakomybės, esant nenugalimos jėgos (force majeure) aplinkybėms, taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1996 m. liepos 15 d. nutarimu Nr. 840 „Dėl Atleidimo nuo atsakomybės esant nenugalimos jėgos (force majeure) aplinkybėms taisyklių patvirtinimo“.
- 18.3. Šalis, kuri dėl nenugalimos jėgos (force majeure) aplinkybių negali įvykdyti savo sutartinių įsipareigojimų, privalo nedelsdama, bet ne vėliau kaip per 5 (penkias) darbo dienas nuo momento, kai sužinojo ar turėjo sužinoti apie tokių aplinkybių atsiradimą, raštu apie tai informuoti kitą Šalį, nurodyti nenugalimos jėgos (force majeure) aplinkybes, ir sutartinius įsipareigojimus, kurių ji negalės vykdyti. Tokiu atveju, jei abi Šalys pripažįsta, kad susiklosčiusios aplinkybės yra pripažintinos nenugalima jėga (force majeure), sutartinių įsipareigojimų vykdymas laikomas sustabdytu pagrįstai, kol išnys pirmiau nurodytos aplinkybės. Jeigu šio pranešimo kita Šalis negauna per 5 (penkių) darbo dienų terminą po to, kai Sutarties nevykdanti Šalis sužinojo ar turėjo sužinoti apie nenugalimos jėgos (force majeure) aplinkybes, tai pastaroji Šalis privalo kitai Šaliai atlyginti nuostolius, susijusius su negautu ar ne Sutartyje nustatytu terminu gautu pranešimu. Šalis, laiku nepranešusi kitai Šaliai apie nenugalimos jėgos (force majeure) aplinkybes, negali jomis remtis kaip atleidimo nuo atsakomybės už Sutarties nevykdymą pagrindu. Pranešime turi būti nurodyta:
- 18.3.1. Nenugalimos jėgos (force majeure) aplinkybės, dėl kurių konkreti prievolė negali būti vykdoma Sutartyje nustatytais terminais ir (ar) tvarka;
- 18.3.2. Visi galimi nenugalimos jėgos (force majeure) aplinkybes patvirtinantys įrodymai, kuriuos turi Šalis, patyrusi nenugalimos jėgos (force majeure) aplinkybes. Tuo atveju, jeigu Šalis, patyrusi nenugalimos jėgos (force majeure) aplinkybes, po pranešimo pateikimo kitai Šaliai dienos gauna papildomų nenugalimos jėgos (force majeure) aplinkybes patvirtinančių įrodymų, visi tokie įrodymai kitai Šaliai turi būti pateikti per kiek įmanoma trumpesnį terminą;
- 18.3.3. Nenugalimos jėgos (force majeure) aplinkybių pradžia ir planuojama (tikėtina) pabaiga;
- 18.3.4. Nenugalimos jėgos (force majeure) įtaka tos Sutarties sąlygos įvykdymui, taip pat kitų šios Sutarties sąlygų įvykdymui.
- 18.4. Esant nenugalimos jėgos (*force majeure*) aplinkybėms Šalys atleidžiamos nuo savo sutartinių įsipareigojimų vykdymo visam minėtų aplinkybių buvimo laikotarpiui.
- 18.5. Jei nenugalimos jėgos aplinkybės tęsiasi ilgiau kaip 2 (du) mėnesius, bet kuri iš Šalių turi teisę vienašališkai nutraukti šią Sutartį, apie tai įspėjusi raštu kitą Šalį prieš 5 (penkias) kalendorines dienas.
- 18.6. Sutarties nutraukimas arba sustabdymas nepanaikina pareigos sumokėti už iki Sutarties nutraukimo ar sustabdymo suteiktas paslaugas ir (ar) pristatytas prekes, ir (ar) atliktus darbus, ir kitos Šalies teisės reikalauti atlyginti netesybas bei nuostolius, atsiradusius dėl Sutarties nevykdymo ar netinkamo vykdymo iki nenugalimos jėgos (force majeure) aplinkybių atsiradimo.

19. SUTARTIES GALIOJIMAS, NUTRAUKIMAS IR JOS KEITIMAS

- 19.1. Sutartis įsigalioja nuo jos abipusio pasirašymo dienos. Darbų atlikimo terminas yra 36 (trisdešimt šeši) mėnesiai nuo Sutarties įsigaliojimo dienos. Maksimalus Sutarties galiojimo terminas yra 38 (trisdešimt aštuoni) mėnesiai, t. y. 36 (trisdešimt šeši) mėnesiai Darbų atlikimo laikotarpis ir 2 (du) mėnesiai galutiniam atsiskaitymui tarp Šalių už tinkamai atliktus Darbus ir pritaikytas sankcijas.
- 19.2. Sutartis gali būti nutraukta abipusiu rašytiniu Šalių sutarimu.
- 19.3. Užsakovas bet kuriuo metu turi teisę vienašališkai, nesikreipdamas į teismą, nutraukti Sutartį prieš 180 (šimtą aštuoniasdešimt) kalendorinių dienų raštu pranešęs apie tai Rangovui, sumokėjęs už iki tokio pranešimo pateikimo faktiškai ir tinkamai atliktus Darbus. Rangovas, gavęs Užsakovo pranešimą apie šios Sutarties nutraukimą, privalo nutraukti visus Darbus, vykdomus pagal šią Sutartį, išskyrus tuos, kurie būtini užtikrinti saugų jau atliktų Darbų rezultato naudojimą.
- 19.4. Užsakovas turi teisę sustabdyti Sutarties vykdymą sankcijų galiojimo laikotarpiui ar vienašališkai nutraukti Sutartį raštu informavęs Rangovą per 1 (vieną) darbo dieną nuo pranešimo apie Sutarties sustabdymą ar vienašališką nutraukimą išsiuntimo dienos gavęs informaciją apie Subjektų įtraukimą į Sankcijų sąrašus ir/ ar Subjektui pareikštus įtarimus dėl pinigų plovimo, teroristinės veiklos finansavimo ar su mokestiniu sukčiavimu susijusios veiklos. Nutraukus Sutartį ar sustabdžius jos vykdymą šiame Sutarties punkte nurodytu pagrindu, Šalys neturi prievolės viena kitai mokėti baudų, atlyginti žalą ar išmokėti kokias nors kompensacijas, susijusias su Sutarties nutraukimu ar jos sustabdymu, išskyrus Sutartyje nurodytus atvejus.
- 19.5. Rangovas bet kuriuo metu turi teisę vienašališkai, nesikreipdamas į teismą, nutraukti Sutartį prieš 180 (šimtą aštuoniasdešimt) kalendorinių dienų raštu pranešęs apie tai Užsakovui. Užsakovas gavęs Rangovo pranešimą apie vienašalį Sutarties nutraukimą, turi teisę teikti Rangovui tik tokius naujus Užsakymus Darbams, kurių atlikimo (pilnas Darbų užbaigimas ir jų perdavimas Užsakovui) terminas ne ilgesnis kaip 120 (šimtas dvidešimt) kalendorinių dienų nuo Rangovo rašto apie vienašalį Sutarties nutraukimą pateikimo dienos. Rangovas turi pateikti Užsakovui visus dokumentus, būtinus visiškam atsiskaitymui pagal šią Sutartį iki 120 (šimtas dvidešimt) kalendorinės dienos nuo Rangovo rašto apie vienašalį Sutarties nutraukimą pateikimo dienos (Atliktų darbų aktus, Sąskaitas, projekcinę dokumentaciją ir pan.). Likusios 60 (šešiasdešimt) kalendorinių dienų iki Sutarties nutraukimo dienos skiriamos galutiniam atsiskaitymui tarp Šalių už tinkamai atliktus Darbus ir pritaikytas sankcijas.

- 19.6. Šalys gali nutraukti Sutartį 19.3 ir 19.5 punktuose numatytu pagrindu tik tokiu atveju, kai yra išpirkta Darbų už Sutarties priede Nr. 10 „Minimalios užsakymų apimtys“ nustatytą minimalią Užsakymų sumą. Nutraukiant Sutartį 19.3 arba 19.5 pagrindu neišpirkus Darbų už Sutarties priede Nr. 10 „Minimalios užsakymų apimtys“ nustatytą minimalią Užsakymų sumą, Šalis, inicijavusi Sutarties nutraukimą Sutarties 19.3 ar 19.5 punkto pagrindu, privalo kitai Sutarties Šaliai sumokėti baudą, kuri yra lygi skirtumui tarp iki Sutarties nutraukimo dienos išpirkų Darbų Užsakymų sumos ir neišpirktos Darbų už Sutarties priede Nr. 10 „Minimalios užsakymų apimtys“ nustatytos minimalios Užsakymų sumos.
- 19.7. Užsakovas turi teisę vienašališkai, nesikreipdamas į teismą, ne vėliau kaip prieš 20 (dvidešimt) kalendorinių dienų raštu apie tai įspėjęs Rangovą, nutraukti Sutartį, jeigu Rangovas pažeidė Sutartį. Laikoma, jog Rangovas pažeidė Sutartį, jeigu:
- 19.7.1. atlikti Darbai (jų Etapas) neatitinka Sutartyje numatytų reikalavimų ir Rangovas neištaiso Darbų atlikimo trūkumų per Sutartyje nustatytą terminą;
  - 19.7.2. Rangovui yra iškeliama bankroto ar restruktūrizavimo byla, arba bankroto procesas vykdomas ne teismo tvarka, inicijuotos priverstinio likvidavimo ar susitarimo su kreditoriais procedūros arba jam vykdomos analogiškos procedūros pagal šalies, kurioje jis registruotas, įstatymus, Užsakovui tampa žinoma apie kitokį priverstinį Rangovo kreditorių teisių įgyvendinimą, galintį turėti esminės įtakos Rangovo galimybėms toliau vykdyti Sutartį ir (ar) dėl Rangovo yra priimamas ir įsiteisi apkaltinamasis teismo nuosprendis už 2014 m. vasario 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2014/24/ES dėl viešųjų pirkimų, kuria panaikinama Direktyva 2004/18/EB 57 straipsnio 1 dalyje išvardintuose Europos Sąjungos teisės aktuose apibrėžtus nusikaltimus;
  - 19.7.3. Rangovas pažeidžia šios Sutarties nuostatas, reglamentuojančias konfidencialios informacijos valdymą;
  - 19.7.4. Rangovas pažeidžia Sutarties 14 skyriaus nuostatas.
- 19.8. Užsakovas turi teisę vienašališkai, nesikreipdamas į teismą, ne vėliau kaip prieš 5 (penkias) kalendorines dienas raštu apie tai įspėjęs Rangovą, nutraukti Sutartį, jeigu Rangovas iš esmės pažeidė Sutartį. Rangovas turi pateikti Užsakovui visus dokumentus, būtinus visiškam atsiskaitymui pagal šią Sutartį iki Sutarties nutraukimo dienos (Atliktų darbų aktus, Sąskaitas, projektinę dokumentaciją ir pan.). Rangovo padarytas Sutarties pažeidimas laikomas esminiu, jeigu:
- 19.8.1. Rangovas nesilaiko Sutarties priede Nr. 6 „Pagrindinės sutarties vykdymo sąlygos“ numatytų Darbų atlikimo terminų ir vėluoja nuo numatyto termino pabaigos daugiau nei 30 (trisdešimt) kalendorinių dienų vienu metu 10 (dešimtyje) skirtingų Užsakymų, nepriklausomai nuo to ar Užsakymai Darbams buvo pateikti Sutarties objekto teritorijoje ar Sutarties gretutinėse teritorijose. Vėlavimu nelaikomas Darbų atlikimo termino praleidimas, jeigu aplinkybės atsirado ne dėl Rangovo kaltės;
  - 19.8.2. Rangovas Sutarties galiojimo laikotarpiu, nepriklausomai nuo to ar Užsakymas Darbams teikiamas Sutarties objekto teritorijoje ar Sutarties gretutinėse teritorijose, 6 (šešis) kartus atsisakė arba Sutartyje nustatytu terminu nepriėmė vykdyti pateiktas Užduotis, nepriklausomai nuo Užduočių vertės;
  - 19.8.3. Rangovas nesutinka atlikti Užsakovo pateikto Užsakymo pagal Rangovo pateiktus ir sutartyje užfiksuotus Darbų įkainius;
  - 19.8.4. 6 (šešiuose) skirtinguose Užsakymuose, nepriklausomai nuo to ar Užsakymai Darbams buvo pateikti Sutarties objekto teritorijoje ar Sutarties gretutinėse teritorijose bei nepriklausomai nuo Užsakymų vertės, Rangovas informuoja Užsakovą, kad pateiktų Užsakymų negali vykdyti ar įvykdyti nustatytais terminais dėl techninių ir/ar žmogiškųjų resursų trūkumo ir tokių Užsakymų įvykdymui Rangovas nesitelkia Subrangovų arba Subrangovai atsisako vykdyti Rangovo jiems perduotus Užsakymus ir/ar jų dalį;
  - 19.8.5. Rangovo kvalifikacija tapo nebeatitinkančia šios Sutarties reikalavimų ir šie neatitikimai nebuvo ištaisyti per 14 (keturiolika) kalendorinių dienų nuo kvalifikacijos tapimo nebeatitinkančia dienos;
  - 19.8.6. Užsakovas turi pagrįstų duomenų ir nustato, kad Rangovas, vykdydamas Sutartį, atlieka apgaulės požymių turinčius veiksmus, įskaitant, bet neapsiribojant, darbų kokybės nuostatų pažeidimus, dokumentų klastojimą (pavyzdžiui, nurodant fakto neatitinkančius kiekius ar kt.), nelegalų darbą, grubius buhalterinės apskaitos pažeidimus bei, bet kokius kitus veiksmus, kuriais siekiama suklaidinti Užsakovą ar pateikti jam realybės neatitinkančią informaciją;
  - 19.8.7. Rangovas, įskaitant bet kurį su Rangovu susijusį asmenį, duoda arba pasiūlo (tiesiogiai arba netiesiogiai) bet kuriam Užsakovo ar AB „Ignitis grupė“ įmonių grupei priklausančios įmonės darbuotojui bet kokią naudą daikto, piniginio atlygio, komisinių, paslaugų arba kitos materialios ar nematerialios naudos forma, kaip paskatą arba apdovanojimą už bet kurio su šio pirkimo ar Sutartimi susijusio veiksmo atlikimą arba susilaikymą jį atlikti, arba už palankumo arba nepalankumo parodymą arba susilaikymą juos parodyti (kyšį) bet kuriam su šia Sutartimi susijusiam asmeniui;
  - 19.8.8. Užsakovas turi pagrįstų duomenų ir nustato, kad Rangovas, vykdydamas Sutartį Darbams netaiko Rangovo su Pasiūlymu pateiktą arba aplinkos apsaugos vadybos sistemos reikalavimų pagal standartą LST EN ISO 14001 arba Europos Sąjungos aplinkosaugos vadybos ir audito sistemą (EMAS), arba kitų aplinkos apsaugos vadybos standartų, pagrįstų atitinkamais Europos arba tarptautiniais standartais (kuriuos yra patvirtinusios sertifikavimo įstaigos, atitinkančios Europos

- Sjungos teisės aktus arba tarptautinius sertifikavimo standartus), arba kitų lygiaverčių aplinkos apsaugos vadybos užtikrinimo priemonių.
- 19.8.9. yra kitos aplinkybės, numatytos Sutartyje ir/ar Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 6.217 straipsnyje.
  - 19.8.10. Užsakovas turi teisę sustabdyti Sutarties vykdymą sankcijų galiojimo laikotarpiui ar vienašališkai nutraukti Sutartį raštu informavęs Rangovą per 1 (vieną) darbo dieną nuo pranešimo apie Sutarties sustabdymą ar vienašališką nutraukimą išsiuntimo dienos gavęs informaciją apie Subjektų įtraukimą į Sankcijų sąrašus ir / ar Subjektui pareikštus įtarimus dėl pinigų plovimo, teroristinės veiklos finansavimo ar su mokestiniu sukčiavimu susijusios veiklos. Nutraukus Sutartį ar sustabdžius jos vykdymą šiame Sutarties punkte nurodytu pagrindu, Šalys neturi prievolės viena kitai mokėti baudų, atlyginti žalą ar išmokėti kokias nors kompensacijas, susijusias su Sutarties nutraukimu ar jos sustabdymu, išskyrus Sutartyje nurodytus atvejus.
  - 19.8.11. Rangovas vykdydamas Darbus pagal Projektą ir pabaigęs Darbus dokumentacijos etape pateikė įvykdyto objekto dokumentus bei Užsakovui nustačius, kad Rangovas tinklus įrengė už Projekte nustatytos apsaugos zonos ribų (jeigu vykdant Darbus Rangovas nesikreipė į Užsakovą dėl projekto korekcijos)
  - 19.9. Jei Sutartis nutraukiama dėl 19.7 arba 19.8 punktuose nurodytų aplinkybių ar Rangovui nepagrįstai nutraukus Sutarties vykdymą ne Sutartyje nustatyta tvarka, Rangovas įsipareigoja atlyginti tiesioginius nuostolius, susijusius su Sutarties nutraukimu.
  - 19.10. Rangovas prisiima riziką, kad Sutartį nutraukus pagrįstai dėl Rangovo kaltės arba Sutarties 19.8 punkto pagrindu, arba Užsakovo sprendimu Rangovui pritaikoma bauda pagal Sutarties 15.6 punktą, Rangovas bus įtrauktas į Nepatikimų tiekėjų sąrašą Lietuvos Respublikoje galiojančių teisės aktų nustatyta tvarka.
  - 19.11. Per 30 (trisdešimt) kalendorinių dienų nuo Rangovo informavimo apie Užsakovo vidinių teisės aktų, reglamentų ar tvarkų pasikeitimą ir / ar parengtas naujas tvarkas, Rangovas turi teisę vienašališkai, nesikreipdamas į teismą, ne mažiau kaip prieš 120 (šimtą dvidešimt) kalendorinių dienų raštu apie tai įspėjęs Užsakovą, nutraukti Sutartį. Rangovui pageidaujant nutraukti Sutartį, Užsakovo atlikti vidinių teisės aktų, reglamentų ar tvarkų pakeitimai Rangovui negalioja iki Sutarties nutraukimo momento. Šis punktas netaikomas atvejais, kai Užsakovo vidiniai teisės aktų, reglamentų ar tvarkų pakeitimai yra tiesiogiai susiję su Lietuvos Respublikos teisės aktų pakeitimais.
  - 19.12. Rangovas turi teisę vienašališkai, nesikreipdamas į teismą, ne vėliau kaip prieš 10 (dešimt) kalendorinių dienų raštu apie tai įspėjęs Užsakovą, nutraukti Sutartį, jeigu Užsakovas iš esmės pažeidė Sutartį. Užsakovo padarytas Sutarties pažeidimas laikomas esminiu, jeigu:
    - 19.12.1. Užsakovas daugiau nei 30 (trisdešimt) kalendorinių dienų vėluoja atlikti mokėjimą Rangovui Sutarties 11.1 punkte numatyta tvarka 3-uose skirtinguose Užsakymuose;
    - 19.12.2. yra kitos aplinkybės, numatytos Sutartyje ir/ar Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 6.217 straipsnyje.
  - 19.13. Užsakovas turi teisę vienašališkai, nesikreipdamas į teismą, prieš 10 (dešimt) kalendorinių dienų raštu apie tai įspėjęs Rangovą, nutraukti Sutartį, kai Lietuvos Respublikos Vyriausybė Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo nustatyta tvarka priima sprendimą, patvirtinantį, kad Sutartis neatitinka nacionalinio saugumo interesų. Įspėjimo dėl Sutarties nutraukimo terminas netaikomas arba taikomas kitoks įspėjimo terminas, jeigu Lietuvos Respublikos Vyriausybės ar / ir Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos koordinavimo komisijos sprendime nurodomas kitoks įspėjimo arba Sutarties nutraukimo terminas.
  - 19.14. Nutraukus šią Sutartį bet kuriuo pagrindu, Šalys įsipareigoja:
    - 19.14.1. imtis visų priemonių, siekiant sumažinti dėl Sutarties nutraukimo jų patiriamus nuostolius;
    - 19.14.2. Rangovas turi pateikti Užsakovui visus dokumentus, būtinus visiškam atsiskaitymui pagal šią Sutartį iki Sutarties nutraukimo dienos (Atliktų darbų aktus, Sąskaitas, projektinę dokumentaciją ir pan.)
    - 19.14.3. atsiskaityti už iki Sutarties nutraukimo atliktus Darbus.
  - 19.15. Neesminės Sutarties sąlygos ir / ar sąlygos, kurių keitimas galimas vadovaujantis PĮ 97 str., Sutarties galiojimo laikotarpiu gali būti keičiamos rašytiniu Šalių sutarimu.
  - 19.16. Sutarties sąlygų keitimu nėra laikomi techninio pobūdžio pakeitimai (pavyzdžiui: Šalių klaidos, pavadinimai, sąskaitų numeriai, kiti rekvizitai ir pan.). Apie techninio pobūdžio pakeitimus Šalis iš anksto praneša kitai Šaliai raštu, atskiras kitos Šalies sutikimas neteikiamas. Siekiant išvengti bet kokių abejonių, Šalys susitaria, kad Šalims įvykdžius šiame punkte nurodytas sąlygas, atskiras susitarimas dėl Sutarties pakeitimo nebus sudaromas, o Šalies kitai Šaliai pateiktas pranešimas dėl techninio pobūdžio Sutarties pakeitimų pridedamas prie Sutarties ir laikomas neatskiriama jos dalimi.
  - 19.17. Sutarties sąlygų keitimą gali inicijuoti kiekviena Šalis, pateikdama kitai Šaliai atitinkamą prašymą bei jį pagrindžiančius dokumentus. Šalis, gavusi tokį prašymą, privalo jį išnagrinėti per 20 (dvidešimt) kalendorinių dienų ir kitai Šaliai pateikti motyvuotą raštišką atsakymą. Šalių nesutarimo atveju sprendimo teisė priklauso Užsakovui.
  - 19.18. Atsižvelgiant į tai, jog AB „Ignitis grupė“ įmonių grupei priklauso strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbūs objektai (įmonės bei valdomi įrenginiai), o energetikos sektorius priskiriamas prie nacionaliniam saugumui užtikrinti strategiškai svarbių ūkio sektorių, Užsakovas pasilieka teisę Sutarties vykdymo metu patikrinti Rangovo ir (arba) jo pasitelktų ūkio subjektų (Subrangovų) ir (ar) sandorių atitiktį

- Lietuvos Respublikos teisės aktams, reglamentuojantiems privalomus nacionalinio saugumo ir kitų strateginių interesų užtikrinimo kriterijus / principus. Tuo atveju, jei Sutarties galiojimo metu paaiškėja, jog Rangovas ir (ar) Sutartis neatitinka šių kriterijų / nuostatų / principų ir Rangovas nustatytų neatitikimų neištaiso per Užsakovo nurodytą terminą, Užsakovas įgyja teisę vienašališkai, nesikreipdamas į teismą, nutraukti Sutartį.
- 19.19. Visus Sutarties pakeitimus bei papildymus Šalys sudaro raštu ir tokie papildymai yra pridedami prie Sutarties ir yra laikomi jos neatskiriama dalimi (išskyrus jeigu šioje Sutartyje nustatyta kitaip).
- 19.20. Užsakovas turi teisę sustabdyti Sutarties vykdymą sankcijų galiojimo laikotarpiui ar vienašališkai nutraukti Sutartį raštu informavęs Rangovą per 1 (vieną) darbo dieną nuo pranešimo apie Sutarties sustabdymą ar vienašališką nutraukimą išsiuntimo dienos gavęs informaciją apie Subjektų įtraukimą į Sankcijų sąrašus ir/ ar Subjektui pareikštus įtarimus dėl pinigų plovimo, teroristinės veiklos finansavimo ar su mokestiniu sukčiavimu susijusios veiklos. Nutraukus Sutartį ar sustabdžius jos vykdymą šiame Sutarties punkte nurodytu pagrindu, Šalys neturi prievolės viena kitai mokėti baudų, atlyginti žalą ar išmokėti kokias nors kompensacijas, susijusias su Sutarties nutraukimu ar jos sustabdymu, išskyrus Sutartyje nurodytus atvejus.
- 19.21. Užsakovas turi teisę vienašališkai nutraukti Sutartį nedelsiant, be išankstinio įspėjimo nuo pranešime nutraukti Sutartį nurodytos datos, jeigu nustatoma, kad Rangovas ar jo pasitelkti Sutarties vykdymui tretieji asmenys ar šios Sutarties sudarymas neatitinka Lietuvos Respublikos nacionalinio saugumo interesų, kaip tai apibrėžta Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatyme ir kituose teisės aktuose. Užsakovas įgyja teisę vienašališkai nutraukti Sutartį, neatlygindamas jokių nuostolių, apimant bet neapsiribojant, nuostolius dėl minimalių Pirkimo objekto kiekių išpirkimo.
- 19.22. Užsakovas turi teisę vienašališkai, nesikreipdamas į į teismą, prieš 10 (dešimt) Dienų raštu apie tai įspėjęs Tiekėją, nutraukti Sutartį, jeigu nustatoma, kad Rangovas ir / ar Sutarties vykdymui pasitelkiamų trečiųjų asmenų darbuotojai, valdymo ir priežiūros organų nariai bei kiti atstovai nesilaikė AB „Ignitis grupė“ valdybos sprendimais patvirtintų Politikos ir Kodekso aktualiausios redakcijos nuostatų, įtvirtinančių gerosios verslo praktikos, etikos ir elgesio normas.
- 19.23. Sutartyje įtvirtinti konfidencialumo, tarpusavio atsiskaitymo, nuostolių atlyginimo ir kiti Sutartyje numatyti panašaus pobūdžio įsipareigojimai lieka galioti ir po šios Sutarties galiojimo pabaigos.

20. KITOS NUOSTATOS

- 20.1. Kai Rangovas Pirkimo procedūrų metu atitiktai Pirkimo dokumentuose nustatytiems reikalavimams įrodyti rėmėsi kitų ūkio subjektų ekonominiais ir finansiniais pajėgumais, Rangovas ir ūkio subjektai, kurių pajėgumais Rangovas rėmėsi, prisima solidarią atsakomybę už Sutarties įvykdymą.
- 20.2. Šalys susitaria, kad Perkamų medžiagų keitimo naujomis/kitomis medžiagomis atveju atskiras rašytinis susitarimas dėl Sutarties keitimo pasirašomas nebus. Lygiavertiu dokumentu bus laikomas Rangovo prašymas bei rašytinis Užsakovo sutikimas. Visi Rangovo pateikti dokumentai bei Užsakovo sutikimas laikomi neatskiriama Sutarties dalimi.
- 20.3. Bet kurios Sutarties nuostatos negaliojimas neturi įtakos kitų Sutarties nuostatų galiojimui. Šalys susitaria, vadovaujantis PĮ reikalavimais, pakeisti negaliojančią Sutarties nuostatą kita, kuri labiausiai atitiktų ankstesnės nuostatos ekonominį tikslą.
- 20.4. Ši Sutartis sudaryta dviem vienodą teisinę galią turinčiais egzemplioriais, po vieną kiekvienai Šaliai.
- 20.5. Kai pagal teisės aktus Sutartis turi būti paprastos rašytinės formos, ji gali būti sudaroma tiek surašant vieną Šalių pasirašomą (rašytiniu parašu) dokumentą, tiek ir apsiikeičiant raštais, ar kitokiais telekomunikacijų galiniais įrenginiais perduodama informacija, jeigu yra užtikrinta teksto apsauga ir galima identifikuoti jį siuntusios šalies parašą.
- 20.6. Jei Sutartis sudaroma ją pasirašant fiziniiais Šalių parašais, pasirašoma tiek Sutarties egzempliorių, kiek yra Sutarties Šalių. Jei Sutartis sudaroma ją pasirašant kvalifikuotais elektroniniais parašais, Šalys pasirašo vieną Sutarties egzempliorių, perduodamą viena kitai naudojantis telekomunikacijų galiniais įrenginiais. Jei Sutartis sudaroma ją pasirašant skirtingais parašų formatais, Šalys apsiikeičia pasirašytais Sutarties egzemplioriais, naudodamosi atitinkamomis apsiikeitimo priemonėmis.
- 20.7. Ši Sutartis yra sudaryta ir turi būti aiškinama vadovaujantis Lietuvos Respublikos teise.
- 20.8. Sutarties skyrių pavadinimai yra skirti tik Šalių patogumui ir jie negali būti naudojami aiškinant Sutarties nuostatas.
- 20.9. Bet kokie vienos Šalies pranešimai, Sąskaitos ar kiti dokumentai kitai Šaliai pagal šią Sutartį yra laikomi tinkamai įteiktais, jei jie yra įteikti raštu, per Informacinę sistemą arba elektroniniu paštu.
- 20.10. Šalys įsipareigoja raštu informuoti viena kitą kiek įmanoma greičiau apie jos pavadinimo, adreso, banko, kuriame yra jos banko sąskaita, telefono ir fakso numerių pasikeitimus.
- 20.11. Šalys susitaria, kad teisės aktų nustatyta tvarka reorganizavus Užsakovo įmonę ar pasikeitus Užsakovo teisiniui statusui ar jei dėl Užsakovo funkcijų ar jų dalies perdavimo šios Sutarties pagrindu Užsakovui kylantys įsipareigojimai perduodami trečiajai šaliai ar Užsakovo asocijuotiems asmenims, be raštiško Rangovo sutikimo Užsakovo teisių ir pareigų perėmėjas nuo teisių ir pareigų perėmimo momento tampa Sutarties Šalimi, perimančia visas šios Sutarties pagrindu Užsakovo prisiimtas teises ir pareigas. Esant Rangovo rašytiniam pareikalavimui, Užsakovas pateikia Rangovui dokumentus, patvirtinančius Užsakovo teises ir pareigas perimančio trečiojo asmens finansinius pajėgumus patvirtinančius dokumentus dėl prisiimtų sutartinių įsipareigojimų ir (ar) kitus būtinus dokumentus. Apie šiame punkte nustatytą teisių ir pareigų perėmimą

Užsakovas arba jo teisių ir pareigų perėmėjas Rangovą informuoja teisės aktų nustatyta tvarka ir Šalys atskiro Sutarties pakeitimo nesudaro, o rašytinis pranešimas dėl Šalies keitimo laikomas neatskiriama Sutarties dalimi, kuris įsigalioja nuo pranešime nurodytos datos.

- 20.12. Rangovo šalies keitimas galimas dėl teisės aktų nustatyta tvarka pradėtos Rangovo reorganizavimo, įskaitant jungimą ir skaidymą, atskyrimo ar bankroto procedūros ar pasikeitus Rangovo statusui ar jei Rangovo funkcijas ar jų dalį sandorio pagrindu perima trečioji šalis. Rangovas privalo ne vėliau kaip prieš 30 (trisdešimt) darbo dienų iki Rangovo teisių ir pareigų perėmimo momento apie tai raštu informuoti Užsakovą ir kartu su minėtu raštu pateikti Rangovo teisių ir pareigų perėmėjo pašalinimo pagrindų nebuvimą, kvalifikaciją ir kitų Pirkimo sąlygose Rangovui keltų reikalavimų atitikimą patvirtinančius dokumentus. Rangovo teisių ir pareigų perėmėjas privalo turėti ne mažesnę kvalifikaciją nei Rangovas, su kuriuo buvo sudaryta Sutartis, kvalifikaciją, vertinant pagal kriterijus, kurie buvo nustatyti Pirkimo dokumentuose. Užsakovas, gavęs Rangovo raštą kartu su visais Rangovo teisių ir pareigų perėmėjo pašalinimo pagrindų nebuvimą, kvalifikaciją ir kitų Pirkimo sąlygose Rangovui keltų reikalavimų atitikimą patvirtinančiais dokumentais, ne vėliau kaip per 10 (dešimt) darbo dienų įvertina pateiktų dokumentų turinį ir raštu pritaria arba atsisako pritarti Sutarties Šalies pasikeitimui. Užsakovui pritarus, pasirašomas Sutarties pakeitimas. Šalys pareiškia ir patvirtina, kad toks Rangovo teisių ir pareigų perėjimas nėra novacija pagal Lietuvos Respublikos civilinio kodekso VI knygos I dalies trečiojo skirsnio nuostatas ir pats savaime neturi įtakos Sutarties galiojimui. Rangovas neįgyja teisės perduoti savo teisių ar pareigų pagal šią Sutartį trečiajam asmeniui be išankstinio raštiško Užsakovo sutikimo. Šios sąlygos nesilaikymas laikomas esminių Sutarties pažeidimu.
- 20.13. Visus Šalių tarpusavio santykius, atsirandančius iš šios Sutarties ir neaptartus jos sąlygose, reglamentuoja Lietuvos Respublikos įstatymai ir kiti teisės aktai.
- 20.14. Visus ginčus dėl šios Sutarties vykdymo Šalys įsipareigoja spręsti derybomis. Jeigu Šalys šių ginčų negali išspręsti derybomis, jie sprendžiami Lietuvos Respublikos teismuose teisės aktų nustatyta tvarka.
- 20.15. Sudarydamos šią Sutartį Šalys patvirtina, kad supranta, jog nuo 2018 m. gegužės 25 d. yra tiesiogiai taikomas 2016 m. balandžio 27 d. priimtas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo (toliau – Reglamentas). Šalys patvirtina, kad jeigu siekiant užtikrinti tinkamą Sutarties vykdymą bus tvarkomi asmens duomenys, Šalys įsipareigoja sudaryti atskirą susitarimą dėl duomenų tvarkymo, kuriuo nustato duomenų tvarkymo dalyką ir trukmę, duomenų tvarkymo pobūdį ir tikslą, asmens duomenų rūšis ir duomenų subjektų kategorijas bei duomenų valdytojo prievoles ir teises.
- 20.16. Pasirašydami šią Sutartį šalys sudaro ir Asmens duomenų tvarkymo sutartį, nurodytą Sutarties priede Nr. 8 „Duomenų tvarkymo sutartis“.
- 20.17. Šiai Sutarčiai ir jos aiškinimui taikoma Lietuvos Respublikos teisė. Visi ginčai tarp Šalių, kylantys iš šios Sutarties ar susiję su šia Sutartimi, sprendžiami geranoriškai derybų būdu. Jei Šalims nepavyksta išspręsti ginčo derybų būdu per 30 (trisdešimt) kalendorinių dienų nuo vienos Šalies raštiško kreipimosi į kitą Šalį, ginčas sprendžiamas Lietuvos Respublikos teismuose teisės aktuose nustatyta tvarka.
- 20.18. Visi pranešimai siunčiami paskutiniais Šalių pateiktais adresais ir yra laikomi gautais:
- 20.18.1. praėjus 5 (penkioms) kalendorinėms dienoms po to, kai pranešimas buvo išsiųstas paštu;
  - 20.18.2. išsiuntimo dieną, jeigu pranešimas išsiųstas darbo dieną elektroniniu paštu;
  - 20.18.3. kitą darbo dieną po išsiuntimo, jeigu pranešimas išsiųstas elektroniniu paštu ne darbo dieną;
  - 20.18.4. įteikimo dieną, jeigu pranešimas įteiktas pasirašytinai.

21. SUTARTIES PRIEDAI

- 21.1. Kiekvienas šios Sutarties Priedas yra neatskiriama jos dalis. Kiekviena Šalis gauna po vieną kiekvieno Sutarties Priedo egzempliorių.
- 21.2. Prie Sutarties priedami šie Sutarties priedai:
- 21.2.1. Priedas Nr. 1 – Kontaktiniai adresai pranešimams siųsti ir asmenys, atsakingi už Sutarties vykdymą;
  - 21.2.2. Priedas Nr. 2 – Įkainių perskaičiavimo sąlygos;
  - 21.2.3. Priedas Nr. 3 – Trišalė sutartis;
  - 21.2.4. Priedas Nr. 4 – Subrangovams perduodamų Darbų sąrašas;
  - 21.2.5. Priedas Nr. 5 – Atsakomybės už saugią aplinką ir darbų saugos reikalavimų pažeidimus taisyklės;
  - 21.2.6. Priedas Nr. 6 – Pagrindinės sutarties vykdymo sąlygos;
  - 21.2.7. Priedas Nr. 7 – Darbų vykdymo termino pratęsimo sąlygos;
  - 21.2.8. Priedas Nr. 8 – Duomenų tvarkymo sutartis;
  - 21.2.9. Priedas Nr. 9 – Pasiūlymo forma;
  - 21.2.10. Priedas Nr. 10 – Minimalios užsakymų apimtys;
  - 21.2.11. Priedas Nr. 11 – Sutarčių skaidymas;
  - 21.2.12. Priedas Nr. 12 – Rangovui parduodamų grįžtamųjų medžiagų įkainių perskaičiavimo sąlygos,;
  - 21.2.13. Priedas Nr. 13 – Atsakymai į klausimus;
  - 21.2.14. Priedas Nr. 14 – Technologinės kortos darbams, kurie darbų įkainių lentelėje nurodyti su priedašu „DEI“

- 21.2.15. Priedas Nr. 15 – Įkainių ir sistelos koeficientų lentelės;
21.2.16. Priedas Nr. 16 - Maksimalios užsakymų iš Sutarties gretutinių teritorijų apimtys;

22. ŠALIŲ REKVIZITAI

Rangovas
Akcinė bendrovė „KLAIPĖDOS ENERGETIKA“

_____
(vardas, pavardė, parašas)

(A. V.)

Užsakovas
AB „Energijos skirstymo operatorius“

_____
(vardas, pavardė, parašas)

(A. V.)

**KONTAKTINIAI ADRESAI PRANEŠIMAMS SIŪSTI IR ASMENYS, ATSAKINGI UŽ
SUTARTIES VYKDYMĄ**

1. Užsakovo kontaktai:

- 1.1. Elektroniniu parašu pasirašyti Atliktų darbų aktai (originalai) Adoc formatu pateikiami per Informacinę sistemą. Informacinės sistemos sutrikimo atveju Atliktų darbų aktai gali būti teikiami kitomis elektroninėmis priemonėmis.
- 1.2. Apie Medžiagų negavimą ar netinkamą jų kokybę Užsakovas informuojamas per Informacinę sistemą.
- 1.3. Sutartyje numatytas tinkamas naudoti grįžtamąsias medžiagas pristatyti į sandėlį www.eso.lt tinklapyje nurodytais adresais (pagal Sutarties regioną).
- 1.4. Kontaktiniai asmenys sutarties vykdymo klausimais:

Darbo tipas	Vardas, Pavardė	Padalinys	Pareigos	Tel. numeris	El. paštas
-------------	-----------------	-----------	----------	--------------	------------

2. Rangovo kontaktai:

2.1. Už sutarties vykdymą ir visais techniniais klausimais atsakingas asmuo:

Vardas, Pavardė	Pareigos	Tel. numeris	El. paštas
-----------------	----------	--------------	------------

2.2. Atsakingi asmenys, kuriems bus suteiktos prieigos* teisės prie Informacinės sistemos TIVIS (gali būti naudojama ir alternatyvi informacinė sistema):

Vardas, Pavardė	Pareigos	Rolė (Rangovas/ Tiekėjas)	Įmonės darbuotojas/ Subrangovas	El. paštas	Tel. numeris	„Atsakingas už sutarties vykdymą“*** ir/arba „Atsakingas už medžiagų tiekimą“****
--------------------	----------	---------------------------------	---------------------------------------	------------	--------------	---

*vienu vartotojo vardu galima suteikti prieigą vienai rolei, ir tik prie vienos konkrečios įmonės;

**gauna pranešimus apie naujus užsakymus;

***kontaktai matomi tiekėjams vykdant medžiagų užsakymus, privalomai turi būti bent vienas prie sutarties

Apie kontaktinių adresų bei asmenų, atsakingų už sutarties vykdymą, pasikeitimus Šalys informuoja viena kitą nedelsiant, bet ne vėliau kaip per 2 (dvi) darbo dienas, kreipiantis į Užsakovo Partnerių koordinatorių el. paštu info@eso.lt.

Subrangovams perduodamų Darbų sąrašas

Subtiekėjo pavadinimas	Pirkimo sutarties dalis, kuriai bus pasitelkiami subtiekėjai
UAB „Aedilis“ 300056767;	darbų kodai: 4.1, 4.2, 4.3, 2-projektavimo darbai, 8-elektrotechnikos dalis, 9-procesų valdymas ir automatizacija, telekomunikacijos
UAB „Borta“ 302531903;	melioracija
UAB „Geožemė“ 302493737;	geodeziniai darbai, kadastriniai matavimai
UAB „Geostatybiniai sprendimai“ 301674243;	geodeziniai darbai, kadastriniai matavimai
UAB Kagra 301541809;	melioracija
UAB Elektros inžinerija 302717181;	darbų kodai: 4.1, 4.2, 4.3
Projektai ir Co, UAB 304317225;	2-projektavimo darbai, 6 – melioracijos statinių projektavimas, 8-elektrotechnikos dalis, 9-procesų valdymas ir automatizacija geodezija, kadastriniai matavimai
UAB „Statybų archeologija“ 302612383;	archeologiniai tyrinėjimai
Uždaroji akcinė bendrovė „ELVARADAS“ 176633746;	0.3, 1.1, 1.2, 3.1, 3.2, 3.3, 3.4, 7.1, 7.2, 7.3, 8.1, 8.2, 5.2
Uždaroji akcinė bendrovė „EKO-L“ 163105040;	žemės darbai, gerbūvio sutvarkymas, betranšėjinis vamzdžių klojimas
UAB „GILESTA“ 162559093;	10 – žemės kasimas; statybinės konstrukcijos: gelžbetonis, betonas, metalas; 11 – bendrieji statybos darbai; žemės darbai, gerbūvio sutvarkymas, betranšėjinis vamzdžių klojimas
Giedrė Kondrotavičienė;	6 – melioracijos statinių projektavimas
Nežinomas;	žemės darbai, gerbūvio sutvarkymas, betranšėjinis vamzdžių klojimas